

Sisukord

II Muud kui seadusandlikud aktid

OTSUSED

2013/8/EL:

- ★ Komisjoni otsus, 12. juuni 2012, meetme SA. 27420 (C 12/2009) (ex N 19/2009) kohta, mida Soome andis äriühingule Osuuskunta Karjaportti (teatavaks tehtud numbri C(2012) 3249 all)⁽¹⁾ 1

2013/9/EL:

- ★ Komisjoni otsus, 25. juuli 2012, riigiabi nr SA.33114 (2012/C) (eks. 2011/NN) – Poola Väidetav riigiabi Crist laevatehasele (teatavaks tehtud numbri C(2012) 5057 all)⁽¹⁾ 38

Hind: 4 EUR

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

ET

Aktid, mille pealkiri on trükitud harilikus trükikirjas, käsitlevad põllumajandusküsimuste igapäevast korraldust ning nende kehtivusaeg on üldjuhul piiratud.

Kõigi ülejäänud aktide pealkirjad on trükitud poolpaksus kirjas ja nende ette on märgitud tärn.

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

OTSUSED

KOMISJONI OTSUS,

12. juuni 2012,

meetme SA. 27420 (C 12/2009) (ex N 19/2009) kohta, mida Soome andis äriühingule Osuuskunta Karjaportti

(teatavaks tehtud numbri C(2012) 3249 all)

(Ainult soome- ja rootsikeelne tekst on autentne)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2013/8/EL)

EUROOPA KOMISJON,

lõikes 2 sätestatud menetluse⁽²⁾. Pärast kõnealust menetluse algatamise otsust esitas Soome komisjonile lisateavet 13. mai 2009. aasta kirjaga.

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 108 lõike 2 esimest lõiku,

(3) Komisjoni otsus menetluse algatamise kohta avaldati *Euroopa Liidu Teatajas*⁽³⁾. Komisjon kutsus huvitatud isikuid üles esitama abimeetmete kohta oma märkusi.

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna lepingut, eriti selle artikli 62 lõike 1 punkti a,

(4) Komisjonile esitas märkusi üks huvitatud isik. Komisjon edastas need märkused Soomele ja andis talle võimaluse esitada oma märkused. Kõnealused märkused saadi 28. augusti 2009. aasta kirjaga. Soome esitas lisateavet 3. novembri 2009. aasta e-kirjaga.

olles kutsunud huvitatud isikuid üles esitama märkusi vastavalt eespool nimetatud sätetele ja võttes nende märkusi arvesse⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

(5) 15. detsembri 2009. aasta kirjaga teatas komisjon Soomele, et ta on otsustanud laiendada ELi toimimise lepingu artikli 108 lõikes 2 sätestatud menetluse varem võimaldatud täiendavatele abimeetmetele. Soome esitas lisateavet 12. veebruari 2010. aasta kirjaga.

1. MENETLUS

(1) 15. jaanuari 2009. aasta kirjaga teavitas Soome komisjoni äriühingule Osuuskunta Karjaportti (edaspidi „Karjaportti”; teatamise ajal oli äriühingu nimetus Järvi-Suomen Portti Osuuskunta) päästmisabi andmisest garantii ja võlgade ümberkorraldamise näol. Soome esitas komisjonile lisateavet 5. veebruari 2009. aasta, 11. veebruari 2009. aasta, 16. veebruari 2009. aasta ja 20. veebruari 2009. aasta kirjadega.

(6) Komisjoni otsus menetluse laiendamise kohta avaldati *Euroopa Liidu Teatajas*⁽⁴⁾. Komisjon kutsus huvitatud isikuid üles esitama abimeetmete kohta oma märkusi. Huvitatud isikud ei esitanud komisjonile täiendavaid märkusi.

(2) 8. aprilli 2009. aasta kirjaga teatas komisjon Soomele, et ta on otsustanud algatada teatatud meetmete ja mitme varasema meetme suhtes Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping”) artikli 108

⁽²⁾ Alates 1. detsembrist 2009 muutusid EÜ asutamislepingu artiklid 87 ja 88 vastavalt ELi toimimise lepingu artikliteks 107 ja 108. Mõlemal juhul on artiklid sisuliselt identsed. Käesolevas otsuses tuleb viiteid ELi toimimise lepingu artiklitele 107 ja 108 käsitada vajaduse korral vastavalt viidetena EÜ asutamislepingu artiklitele 87 ja 88. ELi toimimise lepinguga tehti ka mõned terminoloogilised muudatused, näiteks asendati sõna „ühendus” sõnaga „liit” ning sõna „ühisturg” sõnaga „siseturg”. Käesolevas otsuses kasutatakse läbivalt ELi toimimise lepingu terminoloogiat.

⁽³⁾ ELT C 134, 13.6.2009, lk 16.

⁽⁴⁾ ELT C 58, 10.3.2010, lk 4.

⁽¹⁾ ELT C 134, 13.6.2009, lk 16; ELT C 58, 10.3.2010, lk 4.

(7) 1. märtsil 2010 teatas Soome komisjonile, et ta on võtnud tagasi Karjaporttile garantii andmist käsitleva teatise. 26. märtsi 2010. aasta kirjaga teavitas komisjon Soomet, et ta analüüsib garantiid käsitlevat teatist lõplikus otsuses koos muude hinnatavate meetmetega. Peale selle esitas komisjon Soomele küsimused, millele Soome vastas 22. aprilli 2010. aasta kirjas. Komisjon saatis Soomele 15. juulil 2010 teabepäringu, millele Soome vastas 20. augustil 2010. Komisjon saatis 28. septembril 2010 teise teabepäringu, millele Soome vastas 29. novembril 2010. Lõpuks palus komisjon lisateavet 16. novembri 2011. aasta kirjas. Soome esitas kõnealuse teabe 16. detsembril 2011.

2. ABISAAJA

2.1. Kooperatiiv Karjaportti

(8) Karjaportti on Mikkelis asuv kooperatiiv, millel on tootmisrajatised Mikkelis ja Kouvolas, mis mõlemad asuvad Ida-Soomes (Itä-Suomi), st piirkonnas, millel on õigus saada regionaalabi vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punktile c. Kooperatiiv asutati 1914. aastal. 1950. aastal nimetati see ümber Osuusteurastamo Karjaporttiks, alates 31. detsembrist 2002 tunti seda nime all

Järvi-Suomen Portti Osuuskunta ja alates 14. detsembrist 2010 on selle nimi Karjaportti. Praegu on Karjaporttil 300 alalist töötajat ning kevaditi ja suviti veel 100–120 hooajalist töötajat.

(9) Karjaportti tegeleb toiduainete tootmisega, täpsemalt liha töötlemisega sellisteks toodeteks nagu lihapallid ja vorstid. Peale selle müüb kooperatiiv pakendatud liha, lihätükke ja rümpasid. Karjaportti eksport teistesse liikmesriikidesse on väike.

2.2. Karjaportti finantsolukord

(10) Alates 1. detsembrist 2004 korraldatakse Karjaportti kohtu järelevalve all ümber äriühingute ümberkorraldamise seaduse nr 47/1993⁽⁵⁾ alusel (edaspidi „kohtu järelevalve all toimuv ümberkorraldamine“, põhjalikum teave kohtu järelevalve all toimuva ümberkorraldamise kohta on esitatud põhjendustes 31–43).

(11) Järgmises tabelis on esitatud üksikasjalikud andmed Karjaportti finantsolukorra kohta enne kohtu järelevalve all toimuvat ümberkorraldamist ja selle jooksul:

Tabel 1

Karjaportti põhilised finantsandmed (eurodes)

Aasta	Käive	Kasum põhitegevusest	Puhaskasum / -kahjum	Varasemate aruandeperioodide puudujääk	Osakapital / reserv jm rahalised vahendid	Omakapital
2000	139 620 882	8 682	- 1 169 091		7 681 411/ 10 247 107	8 893 097
2001	139 748 861	2 082 662	549 865		7 812 809/ 9 078 473	9 442 963
2002	135 781 234	2 259 488	14 382		7 783 428/ 9 559 942	17 357 751
2003	128 354 480	- 3 299 914	- 6 009 055		7 585 778/ 9 506 525	11 083 248
2004	125 849 631	- 3 972 464	- 10 686 420		7 234 608/ 3 497 953	46 141
2005	101 507 619	- 6 629 915	- 9 235 908	- 7 404 955	7 772 913/ 216 662	- 8 651 289
2006	99 802 293	- 3 485 054	4 277 565	- 16 640 864	8 141 610/ 216 662	- 4 005 028
2007	8 696 269	- 8 916 539	- 7 943 878	- 12 363 299	6 244 277/ 216 662	- 13 846 239
2008	80 901 753	- 3 791 985	- 2 770 037	- 20 307 178	5 768 185/ 216 662	- 17 092 368
2009	64 793 763	305 936	- 2 124 435	- 23 077 214	5 077 160/ 216 662	- 19 907 828

⁽⁵⁾ Laki yrityksen saneerauksesta 25.1.1993/47, Lag om företagssanering 25.1.1993/47.

(12) 2008. aastal esitas Soome maksuhaldur kahel korral taotluse kuulutada välja Karjaportti pankrot. Esimeses, 7. oktoobril 2008. aasta taotluses tegi maksuhaldur ettekirjutuse maksta 461 579 eurot. Hiljem võttis maksuhaldur taotluse tagasi. 1. detsembril 2008 esitati uus taotlus koos ettekirjutusega tasuda 981 658 eurot. Karjaportti suhtes alustatud pankrotimenetlus lõpetati 2009. aasta juunis, sest kooperatiiv tasus maksuhaldurile oma võla.

3. MEETMETE KIRJELDUS

(13) Uuritavad meetmed hõlmavad meetmeid, mille võimaldasid Mikkeli linn, kus Karjaportti asub, ja äriühing Finnvera Oyj (edaspidi „Finnvera“). Finnvera on Soome riigile kuuluv spetsialiseerunud finantseerimisettevõtte ja Soome ametlik ekspordikrediidiasutus⁽⁶⁾. Järgnevalt kirjeldatakse kõigepealt Mikkeli linna võimaldatud meetmeid (jagu 3.1) ja seejärel Finnvera võimaldatud meetmeid (jagu 3.2.).

3.1. Mikkeli linna võimaldatud meetmed

3.1.1. 12. juunil 2000 antud garantii (1. meede) ja maa eraldamine (2. meede)

(14) 1. meede. 12. juuni 2000. aasta otsusega andis Mikkeli linnavolikogu Karjaporttile solidaarkohustusena garantii („takaus“), mis kattis 100 % tulevases 25 miljoni Soome marga (ligikaudu 4,2 miljoni euro⁽⁷⁾) suurusest laenust. Kümneaastase, 5,35 % fikseeritud intressimääraga laenu andis Karjaporttile 2000. aasta septembris Tapiola Pankki Oy (edaspidi „Tapiola“). Samal ajal andis Mikkeli linnavalitsus garantii, allkirjastades garantiilepingu. Garantii anti ilma garantiitasuta ja solidaarkohustusena, mille puhul garantii andja vastutab laenu põhisumma tasumise eest nii, nagu oleks tegemist garantii andja enda laenuga, mis tähendab seda, et laenu põhisumma tagasimaksmise tähtaja saabudes võib võlausaldaja nõuda garantii andjalt laenu põhisumma tasumist. Garantiiga seotud laen anti selleks, et rahastada tootmisrajatise ehitamist Mikkeli linna Tikkalasse⁽⁸⁾.

(15) Garantii tagatiseks olid juba olemasolevad kinnisvarahüpoteegid, mille registreeritud väärtus oli 7,5 miljonit Soome marka (1 261 409 eurot)⁽⁹⁾. 1. meetme võimaldamise ajal oli tagatisena võimalik kasutada ligikaudu

3 miljoni Soome marga väärtuses kinnisvarahüpoteeke. Peale selle oli garantii tagatud ka Karjaportti vallasvarale seatud kommertsantidega⁽¹⁰⁾, mille registreeritud väärtus oli vastavalt 25 miljonit Soome marka ja 30,5 miljonit Soome marka.

(16) Kui 2004. aasta detsembris algas kohtu järelevalve all toimuv ümberkorraldamine, nõudis Tapiola Mikkeli linnalt garantii alusel sisse Karjaportti võla jäägi. Pärast Tapiolale kõnealuste maksete tegemist sai Tapiola asemel Mikkeli linnast Karjaportti võlausaldaja (vt põhjendus 34).

(17) 2. meede. 2000. aastal eraldas Mikkeli vald⁽¹¹⁾ Karjaporttile ka maatüki Tikkala tootmisrajatise ehitamiseks. Maatüki suurus oli 152 366 m² ning Mikkeli linn andis selle Karjaporttile tasuta, st selle eest ei makstud ostuhinda. Peale selle kohustus Mikkeli linn andma maatüki üle ehitustöödeks ettevalmistatud kujul. Selleks hüvitas Mikkeli linn Karjaporttile maa tasandamise kulud summas 2 000 000 Soome marka (ligikaudu 336 376 eurot)⁽¹²⁾.

(18) Karjaporttile võimaldati Tikkalasse tootmisrajatise ehitamiseks ka muid meetmeid. Finnvera andis äriühingule 20 000 000 Soome marga (ligikaudu 3 363 759 euro) ulatuses laene ja tagatisi ning Soome tööhõive- ja majandusministeerium (tol ajal kaubandus- ja tööstusministeerium) andis otsetoetust 15 000 000 Soome marga (ligikaudu 2 552 819 euro) ulatuses.

(19) Kokku oli põhjendustes 14–18 kirjeldatud ja Tikkala tootmisrajatise ehitamiseks ettenähtud meetmete nimiväärtus 63 783 719 Soome marka (ligikaudu 10 757 652 eurot). Vastavalt järgnevas tabelis esitatud ülevaatele moodustas võimaldatud meetmete brutotoetusekvivalent kokku 3 617 143 eurot.

⁽⁶⁾ Finnverat on kirjeldatud põhjenduses 56.

⁽⁷⁾ Kasutati vahetuskursi 1 euro = 5,95 Soome marka.

⁽⁸⁾ Esimeses menetluse algatamise otsuses viidati garantiile kui 1. meetmele.

⁽⁹⁾ Esialgu sai Mikkeli linn hüpoteegi Karjaportti kinnisvarale Rokkallas (kinnistu 491-8-8-2), mille registreeritud väärtus oli 7,5 miljonit Soome marka (1 261 409 eurot); 2002. aastal kanti hüpoteek üle Tikkala tootmisrajatisele (kinnistu 491-35-1-1), sest Mikkeli linn oli ostnud Rokkala kinnistu (vt 3. meetme kirjeldust põhjenduses 25).

⁽¹⁰⁾ Kommertsantide seadmiseks antakse äriühingu vara kohta välja obligatsioon, mis on registreeritud kommertsantide registris; kõnealune obligatsioon panditakse ja antakse tagatisena asjaomase äriühingu võlausaldajale. Obligatsioonide registreeritud kapital koos kogunenud intressiga, mille määr on täpsustatud obligatsioonil, koos sellel märgitud summaga, mis tuleb reserveerida jõustamiskuludeks, on maksimaalne summa, mille nende omanik võib saada. Põhimõtteliselt võib kommertsant hõlmata kõiki äriühingu varasid (näiteks masinad, seadmed, kaubamärgid, tooraine, tooted, sularaha, saadaolevad summad), välja arvatud kinnisvara.

⁽¹¹⁾ Mikkeli vald ühendati 2001. aasta Mikkeli linnaga.

⁽¹²⁾ Vt Mikkeli linnavalitsuse 25. veebruari 2002. aasta koosoleku protokoll punkt 155.

Tabel 2

Võimaldatud meetmete brutotoetusekvivalent (eurodes)		
Meede	Summa	Brutotoetusekvivalent
Mikkeli linna garantii	4 204 698	345 786
Mikkeli linna eraldatud maa	300 000	300 000
Mikkeli linna tasutud maa tasandamine	336 376	336 376
Finnvera laen	1 681 879	82 162
Kaubandus- ja tööstusministee-riumi otsetoetus	2 552 819	2 552 819
KOKKU	10 757 652	3 617 143

(20) Mikkeli linna antud garantii brutotoetusekvivalenti arvutamiseks võrdles Soome võrreldava garantii turuhinda (1,75 %) Mikkeli linna poolt tegelikult sissenõutud garantiipreemiaga (0 %). Garantii abielement võrdub kahe garantii preemiatega, st 1,75 %. Kui Mikkeli linn oleks nõudnud sellele määrale vastavat garantiipremiat, oleks ta garantii kümneaastase kehtivusaja jooksul saanud preemiatena 2 406 250 Soome marka, mis garantii andmise kuupäeval 5,7 % võrra diskonteerituna teeb 1 055 949 Soome marka (ligikaudu 345 786 eurot).

(21) Finnvera laenu brutotoetusekvivalenti arvutamiseks võrdles Soome Finnvera kohaldatud laenuintressi (kuue kuu EURIBOR pluss 1,75 %) laenu andmise ajal kehtinud viiteintressimääraga vastavalt komisjoni teatisele viite- ja diskontomäärade kehtestamise meetodi kohta⁽¹³⁾. Abielement võrdub nende kahe määra vahega laenu kestuse vältel (kümme aastat). Tulemusest lahutati vahendustasu, mida Karjaportti laenu eest pidi maksma (0,5 %). Laenu andmise kuupäeval 5,7 % võrra diskonteerituna oli abielement 82 162 eurot.

(22) Abikõlblikud investeerimiskulud arvatati soetushindadega seotud kulude põhjal, mille jagunemine on esitatud järgmises tabelis.

⁽¹³⁾ EÜT C 273, 9.9.1997, lk 3.

Tabel 3

Soetushindadega seotud projektikulude jagunemine (eurodes)	
Maa ja hooned	14 208 192
Masinaid ja seadmed	11 155 379
Kontori inventar / tarkvara	572 356
KOKKU	25 935 928

(23) 3 617 143 euro suurune abielement tähendab seda, et abi osatähtsus on 13,95 % kõikidest abikõlblikest kuludest, mis moodustavad kokku 25 935 928.

(24) Karjaportti taotles Mikkeli linna võimaldatud meetmeid enne investeerimisprojekti käivitamist⁽¹⁴⁾. Soome võttis kõnealused meetmed regionaalarengu edendamiseks. Uus tootmisrajatis peaks suurendama töökohtade arvu selles piirkonnas ligikaudu 400st kuni 550 või 600ni.

3.1.2. Maa ostmine (3. meede)

(25) 28. veebruaril 2002 ostis Mikkeli linn Karjaporttilt kuus kinnistut ja ühe hoone koos vastavate rendilepingutega. Makstud ostuhind oli 6 646 787 eurot⁽¹⁵⁾. Ajal, mil Mikkeli linn sõlmis kinnistute ostutehingu, ja ühe kinnistu puhul ajal, mil see läks Mikkeli linna valdusesse, ei olnud kinnistutele seatud hüpoteeke.

3.1.3. 8. märtsil 2004 antud garantii (4. meede)

(26) Oma 8. märtsi 2004. aasta otsusega andis Mikkeli linnavolikogu garantii, mis kattis 100 % Tapiola antavast 607 054 euro suurusest laenust. Kümneaastane ja 4 % fikseeritud intressimääraga laen anti 14. aprillil 2004. Garantii anti ilma garantiitasuta ja solidaarkohustusena. Laenu ja vastava garantii andmise eesmärk oli asendada Tapiola antud laen, millele Mikkeli linn oli andnud algse garantii oma 2. novembri 1992. aasta otsusega. Algse 4,5 % intressiga laenu summa oli 7,5 miljonit Soome marka (1 261 409 eurot) ning see oli antud kümneks aastaks.

⁽¹⁴⁾ Mikkeli linnavolikogu 12. juuni 2000. aasta koosoleku protokoll kohaselt olid võetud meetmed seotud uue tootmisrajatise ehitamisega tulevikus.

⁽¹⁵⁾ Sellele hinnale lisati 336 376 eurot tasanduskulude eest, mille Mikkeli linn Karjaporttile hüvitas. Seega on kinnistute ostuhind ostulepingu kohaselt 6 983 163 eurot.

(27) Garantii tagati Tikkala tootmisrajatisele seatud kinnisvarahüpoteekidega, mida juba kasutati 1. meetme tagatisena. Peale selle oli Mikkeli linnal kommertsipant, mille kommertsipandiregistris registreeritud väärtus oli 25 miljonit Soome marka. Ka kõnealust kommertsipanti kasutati juba 1. meetme tagatisena.

(28) Kui 2004. aasta detsembris algas kohtu järelevalve all toimuv ümberkorraldamine, nõudis Tapiola Mikkeli linnalt garantii alusel sisse Karjaportti võla jäägi. Pärast Tapiolale kõnealuste maksete tegemist sai Mikkeli linnast Tapiola asemel Karjaportti võlausaldaja (vt põhjendus 34).

3.1.4. 10. mail 2004 antud garantii (5. meede)

(29) Oma 10. mai 2004. aasta otsusega andis Mikkeli linnavolikogu solidaarkohustusena garantii, mis kattis 100 % Tapiola antavast 1,7 miljoni euro suurusest laenust. Pärast seda otsustas Tapiola 8. juunil 2004 anda 1,7 miljoni euro suuruse kolmeaastase investeerimislaenu muutuva intressimääraga 12 kuu EURIBOR pluss fikseeritud 0,3 % marginaal. Garantii anti ilma garantiitasuta ja solidaarkohustusena. Garantii oli tagatud sama Tikkala tootmisrajatisele seatud kinnisvarahüpoteegiga kui 1. ja 4. meede ning sama Mikkeli linna heaks seatud kommertsipandiga⁽¹⁶⁾. Peale selle sai Mikkeli linn eripandina uue tagatise Tikkala tootmisrajatisele seatud 1 135 268 euro suuruse hüpoteegi näol.

(30) Kui 2004. aasta detsembris algas kohtu järelevalve all toimuv ümberkorraldamine, nõudis Tapiola Mikkeli linnalt garantii alusel sisse Karjaportti võla jäägi. Pärast Tapiolale kõnealuste maksete tegemist sai Tapiola asemel Mikkeli linnast Karjaportti võlausaldaja (vt põhjendus 34).

3.1.5. Kohtu järelevalve all toimuva ümberkorraldamise raames võetud meetmed (6. meede)

(31) 17. novembril 2004 esitas Karjaportti koos oma võlausaldajatega, kes olid äriühingud Nordea Bank Finland Abp (edaspidi „Nordea pank“), Nordea Rahoitus Suomi Oy (edaspidi „Nordea Rahoitus“) ja OKO Osuuspankkien Keskuspankki Oyj (alates 1. märtsist 2008 on selle äriühingu nimi Pohjola Pankki Oyj; edaspidi „OKO/Pohjola pank“), Mikkeli ringkonnakohtule taotluse kohtu järelevalve all toimuva ümberkorraldamise algatamiseks.

Soome õiguse kohaselt võib vastava menetluse algatada selleks, et taastada raskustes oleva võlgniku elujõuline äritegevus, tagada tema jätkuv elujõulisus ja saavutada kokkulepped seoses tema võlgadega⁽¹⁷⁾. Mikkeli ringkonnakohtu 1. detsembri 2004. aasta otsusega algatati Karjaportti suhtes kohtu järelevalve all toimuv ümberkorraldamine. Seaduse kohaselt ei tohi võlgnik alates menetluse algatamisest maksta tagasi ümberkorraldusvõlgu ega anda sellistele võlgadele tagatisi⁽¹⁸⁾. Ümberkorraldusvõlad on kõik enne menetluse algatamise kuupäeva kogunenud võlad.

(32) Seejärel esitati ringkonnakohtule 23. juunil 2005 ümberkorralduskava ja 30. novembril 2005 läbivaadatud ümberkorralduskava. Ringkonnakohus kiitis 30. jaanuaril 2006 heaks ümberkorralduskava, mille kestus oli kümme aastat (kuni 1. juulini 2015). Aastatel 2004–2008 lõpetas Karjaportti 372 töölepingut ning tellis osa toimingutest, näiteks hanked, tapamaja- ja lõikamisteenused, väljastpoolt.

(33) Kokkuvõttes moodustas võlg eraõiguslikele võlausaldajatele ligikaudu [30–70] (*) % kohtu järelevalve all toimuva ümberkorraldamisega hõlmatud ümberkorraldusvõlast. Kõnealusest võlast suurima osa moodustasid võlad eespool nimetatud Nordea Pangale ja OKO/Pohjola pangale ning Nordea Rahoitusele.

(34) 6. detsembril 2004 nõudis Tapiola seoses kõnealuse kohtu järelevalve all toimuva ümberkorraldamisega Mikkeli linnalt, et see tasuks veel võlgnetavad summad seoses punktides 3.1.1, 3.1.3 ja 3.1.4 kirjeldatud kolme laenuga, millele Mikkeli linn oli andnud garantii. Pärast Tapiolale kõnealuste maksete tegemist sai Tapiola asemel Mikkeli linnast Karjaportti võlausaldaja seoses kolme laenu jäägiga, mille kogusumma oli 5 356 895 eurot. Laenud olid tagatud põhjendustes 15, 27 ja 29 kirjeldatud tagatisega.

(35) Peale selle esitas Mikkeli linn kohtu järelevalve all toimuva ümberkorraldamise raames 682 087 euro suuruse nõude, mis koosnes linna kinnisvarahalduse, veemajanduse ja jäätmemajanduse osakondadele võlgnetavatest tasudest. Ka see nõue oli tagatud põhjendustes 15, 27 ja 29 kirjeldatud tagatisega.

⁽¹⁷⁾ Vt äriühingute ümberkorraldamise seadus nr 47/1993, § 1.

⁽¹⁸⁾ Vt äriühingute ümberkorraldamise seadus nr 47/1993, § 17.

(*) Konfidentsiaalne informatsioon

⁽¹⁶⁾ Vt joonealune märkus 10.

- (36) Laene ja muid võlgu (maksmata tasusid) Mikkelil linna ees käsitati kohtu järelevalve all toimivas ümberkorraldamises suurte tagatud võlgadena⁽¹⁹⁾. Ülejäänud suured tagatud nõuded kuulusid eraisikutest võlausaldajatele (Nordea pank, Nordea Rahoitus, OKO/Pohjola pank) ning Finnverale⁽²⁰⁾.

Tabel 4

Suured tagatud võlad (eurodes)

Suure tagatud võla võlausaldaja	Summa	Osa (%)
Nordea pank	[...](*)	[10–40] %
Nordea Rahoitus	[...]	[0–20] %
OKO/Pohjola pank	[...]	[10–40] %
Finnvera	[...]	[10–40] %
Mikkeli linn – täidetud garantiidest tulenevad laenud	[...]	[10–40] %
Mikkeli linn – muud võlad (maksmata tasud)	[...]	[0–20] %
KOKKU	24 579 150	100 %

- (37) Seoses laenude ja muude võlgadega (maksmata tasudega) Mikkelil linna ees nähti ümberkorralduskavaga ette järgmised meetmed.

Tagatud võlgade intressimäära vähendamine

- (38) Mikkelil linnalt saadud 5 356 895 euro suurust laenu käsitati tagatud võlana ning see jagati kaheks osaks. Ümberkorralduskava kohaselt vähendati mõlema osa suhtes kehtivaid intressimäärasid: 4,0 miljoni euro suuruse osa puhul moodustas intressimäär [...] EURIBOR miinus [...] % (see määr ei olnud eeldatavalt siiski rohkem kui [...] % ega vähem kui [...] %) kuni 31. detsembrini 2010. Pärast seda kuupäeva kohaldatav intressimäär oli [...] EURIBOR. Ülejäänud 1 356 895 euro suuruse osa suhtes kehtis intressimäär [...] EURIBOR⁽²¹⁾. Sarnaselt laenudega käsitati ka 682 087 euro

⁽¹⁹⁾ Äriühingute ümberkorraldamise seaduse nr 47/1993 § 3 punkti 7 kohaselt tähendab tagatud võlg ümberkorraldusvõlga, mille puhul võlausaldajal on kolmandate isikute suhtes tegelik tagatud õigus võlgniku omandis või käsutuses olevale varale niivõrd, kui võrd tagatise väärtus menetluse alguses on piisav võlausaldaja nõude täitmiseks pärast selle rahakstegemise kulude ja eesõigusega nõuete mahaarvamist.

⁽²⁰⁾ Finnverat on kirjeldatud põhjenduses 56.

⁽²¹⁾ Esimeses menetluse algatamise otsuses viidati intressimäärade vähendamisele kui 2. meetmele.

suurusi maksmata tasusid tagatud võlana ning nende intressimäära vähendati [...] EURIBORini⁽²²⁾.

- (39) Ümberkorralduskavaga nähakse ette ka [...] EURIBORiga võrdne intressimäär eraõiguslikele võlausaldajatele võlgnetavateelt summadelt. Igale võlausaldajale (välja arvatud [...] võlgnetava summa teatava osa suhtes nähti kuni 31. detsembrini 2010 ette vähendatud intressimäär, mis võrdus [...] EURIBORiga miinus [...] %, kusjuures intressimäär oli minimaalselt [...] % ja maksimaalselt [...] %. Pärast 31. detsembrini 2010 on kõikide tagatud võlgade intressimäär olnud [...] EURIBOR.

Tabel 5

Suurtelt tagatud võlgadelt nõutavad intressimäärad (eurodes)

Suure tagatud võla võlausaldaja	Intressimäär [...] EURIBOR miinus [...] % kuni 31. detsembrini 2010; pärast seda kuupäeva intressimäär [...] EURIBOR järgmiselt summat:	Intressimäär [...] EURIBOR järgmiselt summat:
Nordea pank ja Nordea Rahoitus	[...]	[...]
OKO/Pohjola pank	[...]	[...]
Finnvera	[...]	[...]
Mikkeli linn – täidetud garantiidest tulenevad laenud	[...]	[...]
Mikkeli linn – muud võlad (maksmata tasud)	[...]	[...]

Võlgade ümberkorraldamine

- (40) Mikkelil linn nõustus eespool nimetatud võlgade maksamise edasilükkamisega. Ümberkorralduskava kohaselt on Mikkelil linna tagatud nõuete tagasimaksmine ette nähtud 2015. aastaks. Esimene osamakse tuli tasuda 1. juulil 2009, alates 2010. aastast oli ette nähtud kaks makset aastas ning 2015. aastal tuli maksta tagatud võlgade ülejäänud, suurem osa, see tähendab vastavalt [...] eurot täidetud garantiidest tulenevate laenude eest ja [...] eurot muude võlgade (maksmata tasude) eest.

- (41) Ka eraõiguslikud võlausaldajad nõustusid enda tagatud nõuete maksamise edasilükkamisega.

⁽²²⁾ Esimeses menetluse algatamise otsuses viidati maksmata tasude suhtes kehtivate intressimäärade vähendamisele kui 4. meetmele.

Tabel 6

Maksete edasilükkamine (eurodes)

Suure tagatud võla võlausaldaja	Võlg	1.7.2009 ja 2.1.2010 ja 1.7.2010 tasutav osamakse	% võlgade kogusummast	2.1.2011 ja 1.7.2011 tasutav osamakse	% võlgade kogusummast	Ajavahemikul 2.1.2012 kuni 2.1.2015 iga kuue kuu tagant tasutav osamakse	% võlgade kogusummast	1.7.2015 tasutav osamakse	% võlgade kogusummast
Nordea pank	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Nordea Rahoitus	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
OKO/Pohjola pank	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Finnvera	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Mikkeli linn	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Mikkeli linn	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Kokku	24 579 150	500 000	2 %	1 000 000	4 %	1 500 000	6 %	10 579 150	43 %

Tingimustega loobumine võlgade sissenõudmisest

- (42) Ümberkorralduskava kohaselt peaksid laenu ja Mikkeli linnale maksmata tasud olema tagasi makstud 2015. aastaks, kusjuures suurem osa võlgnetavast summast tuleb maksta 2015. aastal. Kui Karjaportti ei vasta 2015. aastal kohtu järelevalve all toimuva ümberkorraldamise lõpus teatavatele majanduslikele nõuetele (kohustuste ja tegevuskasumi marginaali vaheline suhe üle 4), loobub Mikkeli linn sisse nõudmast võla jäägist maksimaalselt [0–3] miljoni eurot.
- (43) Kohtu järelevalve all toimuva ümberkorraldamise lõpus vähendatakse ka teiste võlausaldajate nõudeid. Nordea pank loobub maksimaalselt [0–3 miljoni] euro ja Nordea Rahoitus maksimaalselt [0–2 miljoni] euro sissenõudmisest. Finnvera nõudeid vähendatakse maksimaalselt [0–2 miljoni] euro võrra. [...] nõuet ei vähendata. Ümberkorralduskava kohaselt põhinevad summad, mille võrra tagatud võlgu vähendatakse, tagatud laenu tagatiste väärtusel kahe eri stsenaariumi puhul: esimese stsenaariumi kohaselt jätkab Karjaportti tegevust ning teise stsenaariumi kohaselt muudab Karjaportti oma tegevust või lõpetab selle, mis tähendab, et tagatised tuleb realiseerida. Kõnealused kaks väärtust määrati kindlaks kahe sõltumatu hindamise käigus⁽²³⁾. Seejärel tehti iga võlausaldaja puhul eraldi kindlaks konkreetne summa, mille võrra tagatud võlga vähendatakse, võttes arvesse võlausaldaja kohta järjestuses ja võrreldes väärtusi kahe eri stsenaariumi puhul.

3.1.6. Karjaporttilt osakute ostmine (7. meede)

- (44) 2. septembril 2005 müüs Karjaportti 50 % oma osakuid kinnisvaraettevõttes Kiinteistö Oy Suksimäki Mikkeli linnale kuuluvale äriühingule ostuhinnaga 860 000 eurot.

3.1.7. Tasumata intressi konverteerimine laenudeks (8. meede)

- (45) Karjaportti ei maksnud Mikkeli linna tagatud nõuetelt ajavahemikul 16. detsembrist 2004 kuni 19. detsembrini 2005 kogunenud intressi⁽²⁴⁾. Kõnealune intressisumma oli 281 982 eurot ning Mikkeli linnavolikogu 19. detsembri 2005. aasta otsusega konverteeriti see laenuks; laenuperiood kestis 2010. aasta lõpuni. Laenu intressimäär oli kolme kuu EURIBOR pluss 0,3 %. Tagasimaksmine pidi algama 2009. aasta märtsis ja koosnema neljast võrdsest osamaksest, mis tasutakse kaks korda aastas, see tähendab 144 991 eurot 2009. aastal ja

144 991 eurot 2010. aastal⁽²⁵⁾. Võlgnetavate summade tagasimaksmine lükati vähemalt osaliselt edasi (vt 12. meede).

- (46) Tasumata intressi laenudeks konverteerimine 2005. aastal oli põhimõtteliselt ette nähtud ümberkorralduskavaga. Kava kohaselt tuli sellega seoses kohelda ühtemoodi kõiki tagatud nõudega võlausaldajaid, mitte üksnes Mikkeli linna. Sellest tulenevalt konverteeris [üks eraõiguslik võlausaldaja] 28. detsembril 2005 intressi laenuks, mille summa oli ligikaudu 1 623 000 eurot ja laenuperiood kestis 2010. aasta lõpuni. Laenu intressimäär oli kolme kuu EURIBOR pluss 1,5 %. Tagasimaksmine pidi algama 2009. aastal. 29. detsembril 2005 konverteeris [teine eraõiguslik võlausaldaja] intressid laenuks, mille summa oli ligikaudu 1 532 500 eurot ja laenuperiood kestis 2010. aasta lõpuni. Laenu intressimäär oli kolme kuu EURIBOR pluss 2 %. Tagasimaksmine pidi algama 2009. aastal.

3.1.8. Võlgade mahakandmine 2006. aasta raamatupidamisaruannetes (9. meede)

- (47) Oma 5. veebruari 2007. aasta otsusega nõustus Mikkeli linnavalitsus kustutama 2006. aasta raamatupidamisaruannetes Karjaporttilt saadaoleva 274 023 euro suuruse summa. Võla mahakandmine raamatupidamisaruannetes ei mõjutanud võlausaldaja ja võlgniku vahelist õiguslikku suhet ning sellest tulenevalt jätkas Mikkeli linn võlgade sissenõudmist.

3.1.9. Võlgade mahakandmine 2008. aasta raamatupidamisaruannetes (10. meede)

- (48) Mikkeli linn kustutas oma 2008. aasta raamatupidamisaruannetes ebakindla nõude Karjaportti vastu, mille summa oli 5,7 miljonit eurot. Võla mahakandmine raamatupidamisaruannetes ei mõjutanud võlausaldaja ja võlgniku vahelist õiguslikku suhet ning sellest tulenevalt jätkas Mikkeli linn võlgade sissenõudmist.

3.1.10. 2009. aastaks kavandatud rakendamata jäänud garantii (11. meede)

- (49) 8. detsembril 2008 otsustas Mikkeli linn anda 2,75 miljoni euro suuruse garantii solidaarkohustusena, et katta Tapiola tulevane laen Karjaporttile. Linnavolikogu andis linnavalitsusele volituse määrata kindlaks kõnealuse garantiiga seotud üksikasjalikud tingimused ehk siis anda garantii. Teatise kohaselt pidi laenusumma olema 5 819 807 eurot intressimääraga 3,65 %. Teatatud meetme kohaselt tuli garantii eest maksta ühekordne 4 % tasu ning garantii anti kümneks aastaks⁽²⁶⁾.

⁽²³⁾ Kahe hindamise käigus määrati võrreldavate hindade ja rendiandmete põhjal kindlaks panditud rajatiste turuväärtus; hinnangud teostasid Kaakon Notariaatti Oy (www.kaakonnotariaatti.fi) ja Catella Property Oy (www.catella.fi). Uuringud tellis Karjaportti pankrotihaldur.

⁽²⁴⁾ Sellest ajast saadik on Karjaportti tagatud võlgadelt intressi maksnud.

⁽²⁵⁾ Esimeses menetluse algatamise otsuses viidati tasumata intressi konverteerimisele kui 3. meetmele.

⁽²⁶⁾ Esimeses menetluse algatamise otsuses viidati garantiile kui 5. meetmele.

(50) Mikkeli linnavolikogu otsus ei jõustunud, sest Kuopio halduskohtule (Kuopion Hallinto-Oikeus) esitati kaebus. Kõnealuse kaebuse tagajärjel tegi kohus Mikkeli linnale korralduse garantii andmine peatada ja taotleda komisjonilt abi heakskiitmist.

(51) Kuna Mikkeli linnavolikogu otsus garantii andmise kohta ei jõustunud, keeldus Tapiola Karjaporttile laenu andmast. Lõpuks võttis Soome 2010. aasta märtsis tagasi garantii andmist käsitleva teatise, sest Karjaportti võttis tagasi garantiitaotluse ning 22. veebruaril 2010 otsustas linnavalitsus linnavolikogu jätta otsuse ellu viimata.

3.1.11. Võlgade ümberkorraldamine alates 2009. aastast (12. meede)

(52) Tagatud võlgade tagasimaksmise edasilükkamine. Kooskõlas kohtu heakskiidetud ümberkorralduskavaga pidi Karjaportti maksuma tagatud võlgade jäägist tagasi [...] eurot 2009. aastal ja [...] eurot 2010. aastal (vt tabel 6). Teatise kohaselt kavatseti lükata kõnealuste summade tagasimaksmine edasi hiljemalt 1. juulini 2015.

(53) 2005. aastal antud laenu tagasimaksmise edasilükkamine (tasumata intressi konverteerimine). Laenuks konverteeritud intresside jäägist pidi Karjaportti maksuma tagasi 140 991 eurot 2009. aastal ja sama suure summa 2010. aastal (vt põhjendus 40). Teatise kohaselt kavatseti lükata kõnealuste summade tagasimaksmine edasi aastatele 2011–2013 ⁽²⁷⁾.

(54) 4. veebruaril 2009 keelas Kuopio halduskohus (Kuopion Hallinto-Oikeus) võla ümberkorraldamist käsitleva linnavolikogu otsuse täitmise. Tundub aga, et võla ümberkorraldamine leidis siiski aset. Alates 2009. aasta maist tegi Karjaportti Mikkeli linnale ja oma teistele võlausaldajatele korrapäraselt ettepanekuid lükata maksmisele kuuluvate võlgade tasumine edasi, et kooperatiivil oleks võimalik oma tegevust jätkata ⁽²⁸⁾. Mikkeli linnavalitsus kiitis kõnealused ettepanekud heaks.

3.2. Finnvera võimaldatud meetmed

(55) Soome esitatud teabe kohaselt andis Finnvera Karjaporttile aastatel 2004–2008 mitu laenu ja garantiid.

⁽²⁷⁾ Esimeses menetluse algatamise otsuses viidati kõnealustele meetmetele kui 6. meetmele.

⁽²⁸⁾ Ettepanekud esitati 26. mail 2009, 28. septembril 2009, 18. novembril 2009, 22. jaanuaril 2010, 17. veebruaril 2010, 12. aprillil 2010, 2. juunil 2010, 23. augustil 2010, 3. novembril 2010, 10. veebruaril 2011 ja 31. mail 2011.

(56) Finnvera on Soome riigile kuuluv spetsialiseerunud finantseerimisettevõtte ja Soome ametlik ekspordikrediidiasutus. Finnvera juhindub oma tegevuses riigi kehtestatud tööstus- ja omandipoliitika eesmärkidest. Kõnealused eesmärgid hõlmavad alustavate äriühingute arvu suurendamist, VKEde ees seisvate muudatuste rahastamise võimaldamist ning äriühingute kasvu, rahvusvaheliseks muutumise ja ekspordi soodustamist. Finnveralt oodatakse tema tegevuses majandusliku jätkusuutlikkuse põhimõtte järgimist. Soome kannab aga osa Finnvera krediidi ja garantiide andmisest tulenevast kahjumist; riik vastutab otseselt Finnvera antud riigisiseste garantiide ja ekspordikrediidigarantiide eest ning annab ise garantiid Finnvera enda vahendite hankimiseks. Riigi sellised meetmed Finnvera suhtes jäävad väljapoole käesoleva otsuse käsitusala, ent komisjon jätab endale õiguse hinnata neid hiljem. Finnvera suhtes kohaldatakse haldusmenetluse seadust nr 434/2003.

(57) Seoses Finnvera juhtimisega esindab äriühingu omanikku (Finnvera puhul riiki) haldusnõukogu, kes teostab järelevalvet selle üle, kuidas juhivad äriühingut juhatus ja tegevdirektor. Haldusnõukogu liikmed valitakse poliitiliste parteide parlamendifraktsioonide hulgast vastavalt nende esindatusele Soome parlamendis. Peale selle kuuluvad Finnvera haldusnõukogusse äriühingu tööstuspoliitika eesmärkidega seotud organisatsioonide esindajad. 6–9 liikmest ja kahest asendusliikmest koosnev juhatus kinnitab äriühingu strateegia, kiidab heaks raamatupidamisaruanded ja vahearuande, edendab äriühingu arengut ning tagab, et selle tegevus oleks seaduspärane ja täidaks omaniku kehtestatud eesmärgid. Neli juhatuseliiget ja kaks asendusliiget valitakse mitme ministeeriumi nimetatud kandidaatide hulgast. Äriühingu juhtimise eest vastutab tegevdirektor.

(58) Alates 25. septembrist 2007 on Finnvera vabastatud tulumaksu maksimisest. Komisjon on selle maksuvabastuse heaks kiitnud. Heakskiitmisotsus aluseks on Soome ametiasutuste võetud kohustus, et Finnvera tegevus piirdub riigiabi kavade haldamisega ⁽²⁹⁾.

3.2.1. 17. märtsil 2004 antud garantii (13. meede)

(59) 17. märtsil 2004 andis Finnvera 91 000 euro suurusele laenule 100 % garantii, mille garantiitasu oli 3 % aastas. Kõnealuse laenu andis Tapiola; selle laenuperiood oli kolm aastat ja selle suhtes kehtis fikseeritud intressimäär [2–5] % aastas. Laen ja vastav garantii anti 1992. aastal Tapiola antud laenu asendamiseks.

⁽²⁹⁾ Komisjoni otsus N 715/06, Soome. Maksuvabastus äriühingule Finnvera Oyj, ELT C 307, 18.12.2007, lk 6.

3.2.2. 12. jaanuaril 2006 antud laen (14. meede)

(60) 12. jaanuaril 2006 andis Finnvera 180 000 euro suuruse laenu intressimääraga kuue kuu EURIBOR pluss 2 % aastas. Laen on seotud ümberkorraldusprotsessi käigus ajavahemikul 2. detsembrist 2004 kuni 28. veebruarini 2008 kogunenud intressiga, mis konverteeriti uueks laenuvõimaluseks. Laen oli tagatud Tikkalas, Lappeenrantas ja Kouvolas asuvatele kinnistutele seatud hüpoteekidega ning osakutega äriühingus [...]. Laenuperiood kestis 2010. aasta lõpuni ja tagasimaksmine pidi algama 2009. aastal. 23. novembril 2011 oli laenu põhisummast tasumata veel [...] eurot. Samal ajal konverteerisid intressi laenudeks ka eraõiguslikud võlausaldajad [...] ja [...].

(61) 28. detsembril 2005 konverteeris [eraõiguslik võlausaldaja] intressi ligikaudu 1 623 000 euro suuruseks laenuks, mille laenuperiood kestis 2010. aasta lõpuni. Laenu intressimäär oli kolme kuu EURIBOR pluss 1,5 %. Tagasimaksmine pidi algama 2009. aastal.

(62) 29. detsembril 2005 konverteeris [teine eraõiguslik võlausaldaja] intressi ligikaudu 1 532 500 euro suuruseks laenuks, mille laenuperiood kestis 2010. aasta lõpuni. Laenu intressimäär oli kolme kuu EURIBOR pluss 2 %. Tagasimaksmine pidi algama 2009. aastal.

3.2.3. 14. septembril 2006 antud garantii (15. meede)

(63) 14. septembril 2006 andis Finnvera äriühingule [...] 300 000 euro suuruse vastugarantii, mille eest Karjaportti maksis aastas 1,65 % garantiitasu. [...] omalt poolt andis Karjaporttile sama summa kohta garantii, mille intressimäär oli 1,25 %. See garantii ja vastugarantii katsid 16,7 % 1,8 miljoni euro suurusest summast, mis oli seotud [...] ja Karjaportti vahelise allhankelepinguga. Finnvera garantii kehtivusaeg oli kaheksa kuud. Allhankelepingu ülejäänud osa oli kaetud garantiidega, mille andsid [...] ja [...] (vastavalt 825 000 eurot ja 675 000 eurot), kes nõudsid 1,75 % garantiitasu. Finnvera ei olnud kõnealuste garantiide andmisega seotud, st nendele garantiidele ei antud vastugarantiisid. Finnvera vastugarantii aegus 30. juunil 2007, ilma et seda oleks kasutatud. Seetõttu ei tekkinud Finnveral asjaomase garantii tagajärjel mingeid maksekohustusi.

3.2.4. 6. juulil 2007 antud laen (16. meede)

(64) 6. juulil 2007 andis Finnvera 250 000 euro suuruse laenu, mille intressimäär oli kuue kuu EURIBOR pluss 2,5 % aastas. Laenuperiood oli kuus kuud ning laen oleks tulnud tagasi maksta 15. jaanuariks 2008. Seni on tagasi makstud ainult osa laenust (23. novembri 2011. aasta seisuga oli tasumata summa [...] eurot).

(65) Samal ajal andsid eraõiguslikud võlausaldajad [...] ja [...] vastavalt 800 000 euro ja 650 000 euro suuruse laenu samuti kuueks kuuks. Kõnealuste laenude intressimäär oli ühe kuu EURIBOR pluss 2 %. Ka nende laenude tagasimaksmine on edasi lükkunud (23. novembri 2011. aasta seisuga olid tasumata summad [...] ja [...] eurot).

(66) Nendele kahele laenule ja Finnvera antud laenule andis Karjaportti järgmised tagatised: kommertsipant registreeritud väärtusega 1 850 067 eurot, osakud äriühingus [...] ja pangakonto. Asjaomased tagatised jaotati Finnvera, [...] ja [...] vahel vastavalt sellele, milline oli nende risk seoses laenudega. Tegelikult olid kõik kolm võlausaldajat järjestuselt samaväärsed ning nad jagasid tagatise protsentuaalselt (Finnvera [0–30] %, [esimene eraõiguslik võlausaldaja] [10–50] % ja [teine eraõiguslik võlausaldaja] [10–50] %).

3.2.5. 9. jaanuaril 2008 antud garantii (17. meede)

(67) 9. jaanuaril 2008 andis Finnvera äriühingule [...] 280 000 euro suuruse vastugarantii, mille eest Karjaportti maksis aastas 2,5 % garantiitasu. Vastugarantii kattis 80 % 350 000 euro suurusest garantiist, mille [...] andis Karjaporttile 11. jaanuaril 2008 ning mis oli seotud [...] ja [...] vahelise allhankelepinguga. [...] nõudis [0–3] % suurust garantiitasu. Finnverale anti tagatisena Karjaportti osalus äriühingus [...]. Finnvera 8. jaanuaril 2008 koostatud hinnangu kohaselt oli kõnealuste osakute tagatiseväärtus Finnvera jaoks vastugarantii andmise ajal [...] eurot. Vastugarantii aegus 28. veebruaril 2011, ilma et selle alusel oleks makseid tehtud.

4. MENETLUSE ALGATAMISE PÕHJUSED

(68) Nagu on kirjeldatud põhjendustes 2, 3 ja 6, otsustas komisjon 8. aprillil 2009 algatada ametliku uurimismenetluse (edaspidi „esimene menetluse algatamise otsus“). 15. detsembril 2009 laiendati see ametlik uurimismenetlus mitmele täiendavale meetmele (edaspidi „teine menetluse algatamise otsus“).

4.1. Mikkel linna võimaldatud meetmed

4.1.1. 12. juunil 2000 antud garantii (1. meede)

(69) Esimeses menetluse algatamise otsuses seadis komisjon kahtluse alla, kas kõnealused meetmed on kooskõlas turumajandusliku erainvestori põhimõttega. Esiteks võib vastavalt meetmete andmise ajal kehtinud komisjoni teatisele EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamise kohta garantiidena antava riigiabi suhtes⁽³⁰⁾ (edaspidi „2000. aasta garantiisid käsitlev teatis“) meede kujutada endast riigiabi, sest garantii kattis asjaomasest

⁽³⁰⁾ EÜT C 71, 11.3.2000, lk 14, punkt 4.2.

laenust 100 %. See järeldus jääks samaks ka praegu kehtiva 2008. aasta garantiisid käsitleva teatise alusel⁽³¹⁾. Peale selle ei saa pidada turuosalise käitumiseks garantii andmist ilma vahendustasuta, mis sisuliselt tähendab finantsrisi võtmist, saamata selle eest vastu mitte mingit hüvitist.

- (70) Seoses kokkusobivusega oli komisjonil kahtlusi seoses sellega, kas garantii suhtes võiks kehtida erand ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 alusel, sest esialgse hinnangu kohaselt ei tundunud olevat täidetud raskustes olevate äriühingute päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antavat riigiabi käsitlevates ühenduse suunistes⁽³²⁾ (edaspidi „1999. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suunised“) sätestatud tingimused.

4.1.2. Maa eraldamine (2. meede)

- (71) Teises menetluse algatamise otsuses väljendas komisjon kahtlust selle suhtes, kas müük toimus kooskõlas turumajandusliku investori põhimõttega, sest täidetud ei olnud komisjoni teatistes ametivõimude korraldatavas maa ja hoonete müügis sisalduvate riigiabi elementide kohta⁽³³⁾ sätestatud nõuded. Leiti, et turuhinda ei makstud, sest maa eraldati Karjaporttile tasuta. Peale selle ei pidanud Karjaportti tasuma kinnistu tasandamise kulusid.

4.1.3. Maa ostmine (3. meede)

- (72) Teises menetluse algatamise otsuses väljendas komisjon kahtlust seoses sellega, kas ostutingimused vastasid turumajandusliku investori põhimõttele, sest Soome ei esitanud selle kohta, et kinnisvara ostmine toimus turutingimustel, mingeid tõendeid, näiteks sõltumatu eksperdi hinnangut kinnisvara kohta.

4.1.4. 8. märtsil 2004 antud garantii (4. meede)

- (73) Teises menetluse algatamise otsuses seadis komisjon kahtluse alla selle, kas kõnealune meede on kooskõlas turumajandusliku erainvestori põhimõttega. Vastavalt garantii andmise ajal kehtinud 2000. aasta garantiisid käsitlevale teatisele võib meede esiteks kujutada endast riigiabi, sest garantii kattis asjaomasest laenust 100 %. See järeldus jääks samaks ka praegu kehtiva 2008. aasta garantiisid käsitleva teatise alusel. Peale selle ei saa pidada turuosalise käitumiseks garantii andmist ilma vahendustasuta, mis sisuliselt tähendab finantsrisi võtmist, saamata selle eest vastu mingit hüvitist, eriti olukorras, kui äriühing oli juba raskustes.

- (74) Seoses meetme kokkusobivusega ei esitatud komisjonile piisavalt teavet, mis võimaldaks tal kindlaks teha, kas 1999. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suunistes sätestatud tingimused olid täidetud.

4.1.5. 10. mail 2004 antud garantii (5. meede)

- (75) Komisjonil olid samasugused kahtlused nagu 8. märtsil 2004 antud garantii puhul.

4.1.6. Nõustumine kohtu järelevalve all toimuva ümberkorraldamisega (6. meede)

- (76) Esimeses menetluse algatamise otsuses kahtles komisjon, kas ümberkorraldamise ajal võetud meetmed olid kooskõlas turumajandusliku erainvestori põhimõttega.

- (77) Esiteks nõustus Mikkeli linn vähendama tagatud võlgade intressimäärasid, mille tagajärjel olid kohaldatavad intressimäärad palju väiksemad Soome suhtes tol ajal kehtinud viiteintressimäärast. Kuna viiteintressimäär peetakse heas majanduslikus olukorras olevate äriühingute turuintressimääraks ning kuna Karjaportti oli asjaomasel ajal raskustes, oli komisjoni arvates ebatõenäoline, et eraõiguslik võlausaldaja oleks andnud laenu sellise madala intressimääraga.

- (78) Seoses meetmete kokkusobivusega oli komisjonil menetluse algatamise ajal üksnes piiratud teave ümberkorraldamismeetmete kohta, mida Karjaportti oli alates 2004. aastast võtnud. Leiti, et pideva ümberkorraldamisega ei olnud edu saavutatud, sest 2008. aasta detsembris esitas maksuhaldur taotluse kuulutada välja Karjaportti pankrot. Seega kahtles komisjon, kas võetud ümberkorraldamismeetmete abil on võimalik saavutada äriühingu pikaajalist elujõulisust. Seoses muude 2004. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste⁽³⁴⁾ kohaste ümberkorraldusabi kriteeriumitega ei olnud komisjonil teatise ja ümberkorralduskava puudumise tõttu võimalik hinnata, kas 2004. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste ülejäänud nõuded on täidetud.

4.1.7. Karjaporttilt osakute ostmine (7. meede)

- (79) Teises menetluse algatamise otsuses kahtles komisjon, kas kõnealune meede on kooskõlas turumajandusliku erainvestori põhimõttega, sest Soome ei esitanud tõendeid selle kohta, et osakute ostmine toimus turutingimustel.

⁽³¹⁾ ELT C 155, 20.6.2008, lk 10.

⁽³²⁾ EÜT C 288, 9.10.1999, lk 2.

⁽³³⁾ EÜT C 209, 10.7.1997, lk 3.

⁽³⁴⁾ ELT C 244, 1.10.2004, lk 2; pikendatud 2009. aastal, ELT C 156, 9.7.2009, lk 3.

4.1.8. Tasumata intressi konverteerimine laenuks (8. meede)

- (80) Seoses tasumata intressi laenuks konverteerimisega oli Mikkeli linn nõus kohaldama laenu suhtes väga väikest intressimäära. Tegelikult saavutasid tasumata intressi laenuks konverteerinud eraõiguslikud võlausaldajad läbivõtmise käigus suuremad intressimäärad, millest tulevalt komisjon kahtleb, kas selline lähenemisviis oli kooskõlas turumajandusliku investori põhimõttega.

4.1.9. Võlgade mahakandmine 2006. ja 2008. aasta raamatupidamisaruannetes (9. ja 10. meede)

- (81) Teises menetluse algatamise otsuses leidis komisjon, et kui võlgade mahakandmine 2006. ja 2008. aasta raamatupidamisaruannetes hõlmas ka õiguslike kohustuste lõppemist, andis võlgade mahakandmine Karjaporttile eelise. Komisjoni seisukohast oli kaheldav, kas turumajanduslik erainvestor oleks käitunud samamoodi.

4.1.10. 2009. aastaks kavandatud rakendamata jäänud garantii (11. meede)

- (82) Esimeses menetluse algatamise otsuses kahtles komisjon, kas Mikkeli linn tegutses garantiid andes turumajandusliku erainvestorina, ning leidis esialgu, et garantii hõlmas riigiabi. Seoses kokkusobivusega oli komisjonil kahtlusi selle suhtes, kas garantii vastab 2004. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suunistele, sest ilmselt ei olnud täidetud ühekordse abi põhimõtet. Peale selle olid garantiitasu ja laenu intressimäär liiga väikesed, et vastata suuniste punkti 25 alapunktile a, ning garantii ei olnud kooskõlas suuniste punkti 25 alapunktiga c, sest see ei piirdunud kuue kuuga.

4.1.11. Võlgade ümberkorraldamine alates 2009. aastast (12. meede)

- (83) Esimeses menetluse algatamise otsuses kahtles komisjon, kas Mikkeli linn tegutses võlgade ümberkorraldamisega nõustudes eraõigusliku võlausaldajana, ning leidis esialgu, et meede hõlmas riigiabi. Seoses kokkusobivusega oli komisjonil kahtlusi selle suhtes, kas võlgade ümberkorraldamine vastab 2004. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suunistele, sest ilmselt ei olnud täidetud ühekordse abi põhimõtet. Peale selle ei vastanud võlgade ümberkorraldamine päästmisabi suhtes kehtivatele nõuetele. See ei piirdunud kuue kuuga ega olnud seetõttu kooskõlas suuniste punkti 25 alapunktiga c.

4.2. Finnvera võimaldatud meetmed (13.–17. meede)

- (84) Teises menetluse algatamise otsuses leidis komisjon, et kõnealused meetmed anti riigi ressurssidest ja on seostatavad riigiga, sest Finnvera kuulub 100 % Soomele.

Seoses laenudega kahtles komisjon, kas kohaldatavad intressimäärad ületasid vastavaid viiteintressimäärasid. Peale selle ei olnud komisjonil piisavalt teavet, et hinnata, kas meetmed anti koos erainvestoritega ja nendega samadel tingimustel. Garantiide puhul oli komisjonil kahtlusi seoses sellega, kas need anti kehtivate kavade alusel, sest suurele raskustes olevale äriühingule antavad garantiid ei jää selliste kavade raamesse. Kui meetmed anti väljaspool kehtivat abikava, kahtles komisjon selles, et need vastasid turumajandusliku investori põhimõttele.

5. SOOME MÄRKUSED

5.1. Mikkeli linna võimaldatud meetmed

5.1.1. 12. juunil 2000 antud garantii (1. meede)

- (85) Soome väitel ei tuleks garantiid käsitada riigiabina, sest Karjaportti oleks tõenäoliselt suutnud saada samasuguse garantii erakapitaliturgudel. Soome viitab asjaolule, et Tapiola antud laen, mis tagati kõnealuse garantiiga, moodustas osa 25 miljoni euro suurusest rahastamispaaketist, mis oli ette nähtud investeeringuteks Tikkala tootmisrajatisse. Rahastamises osalesid ka teised isikud. Riigi toetus kõnealusele investeeringule hõlmas Mikkeli linna poolset maa eraldamist ja kinnistu tasandamise kulude kandmist (vt põhjendused 89 ja 90), Finnvera antud laene ja garantiisid ning kaubandus- ja tööstusministerruumi antud otsetoetusi.

- (86) Peale selle väidab Soome, et Mikkeli linn kohtles kõiki garantiisid taotlenud äriühinguid võrdsetel alustel.

- (87) Kui meedet käsitatakse riigiabina, siis oli selline abi Soome arvamuse kohaselt siseturuga kokkusobiv põhjusel, et see anti kooskõlas piirkondliku riigiabi andmise juhendiga⁽³⁵⁾ (edaspidi „1998. aasta piirkondliku abi juhend“). Suured äriühingud on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti a alusel regionaalabi meetmete saamiseks abikõlblikud juhul, kui sellised meetmed ei ületa 24 % abikõlblikest netokuludest. Need tingimused olid täidetud. Eelkõige esitas Soome arvutused, mille kohaselt brutotoetusekvivalent jääb alla 24 % ka juhul, kui arvesse võetakse kogu riigi toetust kõnealusele investeeringule.

5.1.2. Maa eraldamine (2. meede)

- (88) Soome väidab, et maatüki praegune arvestuslik väärtus ei ole võrreldav näitaja, mille põhjal teha kindlaks maatüki väärtus selle üleandmise ajal. Mikkeli linna hinnangul oli

⁽³⁵⁾ EÜT C 74, 10.3.1998, lk 9.

maa väärtus selle eraldamise ajal 300 000 eurot. Soome sõnade kohaselt moodustasid maa tasandamise kulud 2 miljonit Soome marka (336 376 eurot).

- (89) Soome on seisukohal, et maatüki üleandmine ja maa tasandamise kulude kandmine on kooskõlas 1998. aasta piirkondliku abi juhendiga (vt põhjendus 87).

5.1.3. Maa ostmine (3. meede)

- (90) Soome sõnade kohaselt oli kinnistute ostmine 2002. aastal seotud Tikkala tootmisrajatise ehitusprojektiga, milleks Karjaportti vajas rahastamist. Soome väidab, et kinnistud osteti turuhinnaga. Hindamisel võeti arvesse asjaolu, et kinnistud osteti eesmärgiga muuta need detailplaneeringu muutmise teel peamiselt elamumaaks, jättes samas teatava osa maast ärimaaks. Peale selle olid kinnistud kaetud eraõiguslike võlausaldajate suhtes seatud hüpoteekidega, kusjuures kuuest kinnistust ühele seatud hüpoteegi kogusumma oli ligikaudu 9,6 miljonit eurot, mis näitab, et kinnistute väärtus oli nende ostuhinnast suurem. Seega järgis Mikkeli linn turumajandusliku investori põhimõtet ning maa ostmine ei kujutanud endast riigiabi.

5.1.4. 8. märtsil 2004 antud garantii (4. meede)

- (91) Soome väidab, et garantiiga laen anti varasema, 1992. aastal väljastatud pensionilaenu asendamiseks. Pensionilaenule oli asjaomasel ajal andnud garantii Mikkeli linn ja temaga koos Finnvera ja [...]. Vastutagatisena sai Mikkeli linn 7,5 miljoni Soome marga (1 261 409 euro) suuruse hüpoteegi Karjaportti kinnisvarale. 8. märtsi 2004. aasta garantiid andes säilitas Mikkeli linn selle tagatise.

- (92) Soome väitel anti algne garantii enne Soome ühinemist Euroopa Liiduga. Kui Mikkeli linn andis 8. märtsil 2004 uue garantiid, ei antud sellega uut abi, sest kehtiv algne garantii muudeti uueks garantiiks, säilitades piisavad vastutagatised. Peale selle andsid Karjaporttile samal ajal laenu ka teised 1992. aasta algse pensionilaenu garantiidandjad.

- (93) Lõpuks vaidlustab Soome väite, et 1999. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste tähenduses oli Karjaportti 2004. aasta kevadel raskustes. Soome väitel olid majandusprognoosid 2004. aasta esimesel poolel rahuldavad ning Karjaportti eelarves oli prognoositud 2004. aasta kasumiks 3 miljonit eurot. Peale selle suutis Karjaportti 2004. aasta kevadel ja suvel saada suhteliselt väikeste intressimääradega laene eraõiguslikelt võlausaldajatelt.

Lõpuks peeti Karjaportti 2004. aasta detsembris elujõuliseks äriühinguks, kui võlausaldajad kiitsid ümberkorraldamise heaks, hoolimata tema pikaajalistest finantsraskustest. Vastasel korral oleks välja kuulutatud Karjaportti pankrot.

5.1.5. 10. mail 2004 antud garantii (5. meede)

- (94) Soome seisukohast jätkati garantiiga rahastamist, mille Mikkeli linn oli 2000. aastal ette näinud Tikkala tootmisrajatisse investeerimiseks. Garantii anti 2000. aastal käivitatud algse investeerimiskava lõpuleviimiseks. Garantii andmise ajal ei olnud Karjaportti 1999. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste tähenduses raskustes, nagu on juba selgitatud seoses 2004. aasta märtsis antud garantiiga (vt põhjendus 93).

- (95) Soome sõnade kohaselt oli garantii ka juhul, kui see hõlmas riigiabi, siseturuga kokkusobiv, olles kooskõlas 1998. aasta piirkondliku abi juhendiga. Suured äriühingud on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti a alusel regionaalabi meetmete saamiseks abikõlblikud juhul, kui sellised meetmed ei ületa 24 % abikõlblikest netokuludest. Need tingimused olid täidetud, sest garantii abielement oli ainult 57 835 eurot, samas kui Karjaportti koguinvesteering Tikkalasse moodustas [...] eurot.

5.1.6. Kohtu järelevalve all toimuv ümberkorraldamine (6. meede)

- (96) Soome väidab, et kõik võetud meetmed olid seotud kohtu järelevalve all toimuva ümberkorraldamise alustamisega. Kooskõlas Euroopa Liidu Kohtu kohtupraktikaga ei õigusta kohtu järelevalve all rakendatavaid taastumiskavasid käsitlevad õigusaktid iseenesest selliste õigusaktide käsitamist abina ⁽³⁶⁾.

- (97) Teiseks ei antud menetluste käigus uusi laene, vaid vastavalt äriühingute ümberkorraldamist käsitlevatele siseriiklikele õigusaktidele korraldati ümber enne ümberkorraldamist antud võlgade tagasimaksmine, koheldes kõiki võlausaldajaid võrdsetel alustel. Lisaks Mikkeli linna nõuetele korraldati ümber ka eraõiguslike osalejate nõuded. Karjaportti võlausaldajad jagati mitmesse rühma. Iga võlausaldajate rühma nõuete suhtes kohaldati võrdseid ja ühesuguseid tingimusi. Soome juhib tähelepanu asjaolule, et eelkõige kehtib see Mikkeli linna tagatud võlgade suhtes. Seega tundub, et kohtu järelevalve all toimuva ümberkorraldamisega nõustudes käitus Mikkeli linn turumajandusliku erainvestorina.

⁽³⁶⁾ Vt otsus kohtuasjas C 480/98: Hispaania Kuningriik vs. komisjon, EKL 2000, lk I-08717, punkt 18.

- (98) Peale selle juhib Soome tähelepanu asjaolule, et Mikkel linn pidas võlgade ümberkorraldamist kasulikumaks kui Karjaportti pankroti väljakuulutamist ja tema tegevuse alalist lõpetamist, mida tõendab ka ümberkorralduskavale lisatud likvideerimisbilanss.
- (99) Seoses meetmete kokkusobivusega 1999. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste alusel väidab Soome, et äriühingut, mille suhtes on käimas ümberkorraldusmenetlus, tuleks suuniste tähenduses üldiselt lugeda raskustes olevaks. Seejärel kordab Soome, et ümberkorraldamine ei hõlmanud riigiabi ning et Mikkel linn ei rakendanud ümberkorraldamise ajal toetusmeetmeid.
- (100) Järgnevalt esitab Soome argumendid iga võimaldatud meetme kohta. Seoses 2000. aastal saadud laenule antud Mikkel linna garantii kasutamisega väidab Soome, et Mikkel ei andnud Karjaporttile uusi laene, vaid lihtsalt vastas võlausaldajana Tapiola nõudmisele, mille viimane esitas kohtu järelevalve all toimuva ümberkorraldamise alguses; tegemist on sellise ümberkorraldamise puhul tavapärase meetmega. Seoses laenu tagasimaksmise tingimustega märgib Soome, et need olid täpsustatud ümberkorralduskavas ja võrdsed kõikide samasse võlausaldajate rühma kuuluvate võlausaldajate jaoks.
- (101) Seoses maksmata tasudega selgitab Soome, et kõnealused summad võlgnetakse linna kinnisvarahalduse, veemajanduse ja jäätmemajanduse osakondadele. Nõuded hõlmavad enne kohtu järelevalve all toimuva ümberkorraldamise algust tekkinud maksmata tasusid. Mikkel linn ei andnud nende maksmata summade kohta mingeid garantiisid, kuna tegemist oli linna nõuetega. Seega kui kohtu järelevalve all toimuv ümberkorraldamine algas, kanti need ümberkorralduskavasse ühe summamana.

5.1.7. Karjaporttilt osakute ostmine (7. meede)

- (102) Soome väidab, et kinnisvaraettevõtte Kiinteistö Oy Suksimäki osakud osteti Karjaporttilt turuhinnaga. Soome esitas sõltumatu hindaja avalduse, mille kohaselt oli osakute väärtus kehtiva renditaseme põhjal ligikaudu üks miljon eurot. Seda väärtust korrigeeriti tegeliku kehtiva renditasemega, mille tagajärjel osteti osakud 860 000 euro eest. Seega ei hõlmanud kõnealune kinnisvaratehing abielementi.

5.1.8. Tasumata intressi konverteerimine laenuks (8. meede)

- (103) Seoses tasumata intressi laenuks konverteerimisega väidab Soome kõigepealt, et intressi tasumata jätmise

on kohtu järelevalve all toimuva ümberkorraldamise puhul tavapärase meede. Sellise tasumata intressi konverteerimine laenuks, mis on teiste laenudega võrreldes eelisolukorras, on ette nähtud Soome õigusaktidega. Peale selle leiab Soome, et tasumata intressi laenuks konverteerimine toimus kooskõlas turumajandusliku erainvestori põhimõttega, sest koos Mikkel linnaga konverteerisid saadaoleva tasumata intressi laenuks ka eraõiguslikud võlausaldajad.

5.1.9. Võlgade mahakandmine 2006. ja 2008. aasta raamatupidamisaruannetes (9. ja 10. meede)

- (104) Soome kinnitab, et võlgade kajastamine kahjumina on üksnes võlausaldaja poolne raamatupidamistoiming, mis teostati kooskõlas konservatiivsuse printsiibi ja raamatupidamiseaduse nr 1336/1997 vastavate sätetega. Soome väitel ei mõjutanud võlgade mahakandmine võlausaldaja ja võlgniku vahelist õiguslikku suhet, st võlgade sissenõudmisest ei loobutud. Mikkel linn on kinnitanud, et ta ei ole kahjumina kajastatud võlgadest loobunud ja jätkab nende sissenõudmist. Kõnealune võlg moodustab osa kohtu järelevalve all toimuva ümberkorraldamisega seotud tagatud võlast.

5.1.10. 2009. aastaks kavandatud rakendamata jäänud garantii (11. meede)

- (105) Enne garantii andmist käsitleva teatise tagasivõtmist 2010. aasta märtsis väitis Soome, et 2004. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste kohaselt on garantii siseturuga kokkusobiv. Võttes arvesse teatise tagasivõtmist, jäetakse Soome väited üksikasjalikumalt esitamata.

5.1.11. Võlgade ümberkorraldamine alates 2009. aastast (12. meede)

- (106) Soome väitel on võlgade ümberkorraldamine kohtu järelevalve all toimuva ümberkorraldamise olemuslik osa ega hõlma riigiabi. Soome sõnade kohaselt olid Karjaportti võlausaldajad üksmeelsel seisukohal, et võlgade ümberkorraldamine on mõistlik alternatiiv nende nõuete kaitsmiseks. Soome teatas komisjonile, et teatatud võlgade ümberkorraldamist ei toimunud, sest Kuopio halduskohus (Kuopion Hallinto-Oikeus) peatas selle rakendamise. Soome selgitab, et sellele vaatamata toimus Karjaportti võlgade ümberkorraldamine pärast mitut ettepanekut, mille Karjaportti esitas aastatel 2009–2011 ning millega Mikkel linn nõustus. Soome sõnade kohaselt oli see hilisem ümberkorraldamine kooskõlas turumajandusliku investori põhimõttega, sest Mikkel linn ja kõik teised võlausaldajad korraldasid võlad ümber võrdsetel tingimustel.

5.2. Finnvera võimaldatud meetmed

5.2.1. 17. märtsil 2004 antud garantii (13. meede)

- (107) Soome leiab, et kõnealune garantii anti kooskõlas 2000. aasta garantiisid käsitleva teatisega. Igal juhul ei hõlmanud garantii riigiabi. Esiteks ei kasvanud Finnvera võetud risk, sest asjaomase garantiiga asendati Finnvera varem (1992. aastal) pensionilaenule antud garantii. See laen asendati 2004. aastal uue pensionilaenuga, millele Finnvera andis kõnealuse garantii. Peale selle andsid kaks eraõiguslikku võlausaldajat Karjaporttile samal ajal laenuvõimaluse 2004. aasta maksete edasilükkumise rahastamiseks. Lisaks nõuti garantii eest suurt garantiitasu ning garantii abielement jäi alla vähese tähtsusega abi piirmäära. Lõpuks olid Karjaportti prognoosid garantii andmise ajal head.

5.2.2. 12. jaanuaril 2006 antud laen (14. meede)

- (108) Soome leiab, et 2006. aastal antud laen ei hõlmanud riigiabi, sest Finnvera tegutses eraõigusliku võlausaldajana, konverteerides tasumata intressid kooskõlas ümberkorralduskavaga uueks laenuks. Peale selle konverteerisid eraõiguslikud võlausaldajad oma tasumata intressid samasugustel tingimustel uuteks laenudeks vahetult enne Finnverat.

5.2.3. 14. septembril 2006 antud tagatis (15. meede)

- (109) Soome arvamuse kohaselt anti kõnealune garantii kooskõlas 2000. aasta garantiisid käsitleva teatisega. Igal juhul ei hõlma garantii riigiabi, sest sellega kaeti 1,8 miljoni euro suurusest laenust üksnes 16,7 % ning selle summa ülejäänud osa katsid garantiidega eraõiguslikud võlausaldajad.

5.2.4. 6. juulil 2007 antud laen (16. meede)

- (110) Soome seisukohast ei hõlmanud 2007. aastal antud laen riigiabi, sest Finnvera tegutses koos kahe eraõigusliku võlausaldajaga, kes andsid uued laenud samal ajal ning samasugustel tingimustel. Peale selle oli laen tagatud väärtuslike hüpoteekide ja kommertspantidega.

5.2.5. 9. jaanuaril 2008 antud garantii (17. meede)

- (111) Soome leiab, et vastugarantii anti kooskõlas 2000. aasta garantiisid käsitleva teatisega. Igal juhul ei hõlma see riigiabi, sest teine sellega seotud isik oli eraõiguslik laenuandja ning Finnvera kohaldatud garantiitasu oli oluliselt suurem eraõigusliku laenuandja nõutud garantiitasust.

6. HUVITATUD ISIKUTE MÄRKUSED

- (112) Huvitatud isikud esitasid märkusi 1., 2., 3., 5., 7., 9. ja 10. meetme kohta.

6.1.1. 12. juunil 2000 antud garantii (1. meede)

- (113) Huvitatud isiku sõnade kohaselt anti kõnealune garantii 25 miljoni Soome marga suuruse laenu saamiseks, mis kavatseti investeerida uude tootmisrajatisse.

6.1.2. Maa eraldamine (2. meede)

- (114) Huvitatud isik väidab, et Karjaporttile eraldati maatükk ning Mikkeli linn kohustus teostama linnaehitus- ja muid vajalikke tehnilisi töid, mille kulud moodustasid kokku 2,5 miljonit Soome marka. Karjaportti maksis maatüki eest 1,2 miljonit Soome marka. Karjaportti raamatupidamisaruannetes on maatüki väärtuseks märgitud 403 000 eurot ning huvitatud isik küsib, kas maa eraldamise näol võis olla tegemist riigiabiga.

6.1.3. Maa ostmine (3. meede)

- (115) Huvitatud isiku väitel ostis Mikkeli linn Mikkelis kuus mahajäetud tehasehoonet ja maksis nende eest kokku 6,7 miljonit eurot. Turumajandusliku investori põhimõtet järgiv investor ei oleks tõsistes rahalistes raskustes olevalt äriühingult sellise hinna eest kinnisvara otnud.

6.1.4. 10. mail 2004 antud garantii (5. meede)

- (116) Huvitatud isik väidab, et Karjaportti oli garantii andmise ajal tõsistes raskustes. Äriühingul olid juba olulised võlad Mikkeli linna ja Mikkeli linnale kuuluvate äriühingute ees.

6.1.5. Karjaportilt osakute ostmine (7. meede)

- (117) Huvitatud isiku väitel ületas kinnisvaraettevõtte osakute eest makstud hind kõnealuste osakute arvestuslikku väärtust.

6.1.6. Võlgade mahakandmine 2006. ja 2008. aasta raamatupidamisaruannetes (9. ja 10. meede)

- (118) Huvitatud isik esitas koopia Mikkeli linnavalitsuse 5. veebruari 2007. aasta koosoleku protokollist; kõnealusel koosolekul tehti otsus võlgade mahakandmine kohta 2006. aasta raamatupidamisaruannetes. Peale selle rõhutab huvitatud isik, et Karjaportti miljonite eurodeni küündiva võla mahakandmine Mikkeli linna 2008. aasta raamatupidamisaruannetes on vähemalt ebatavaline, ning seab kahtluse alla eelkõige asjaolu, et Mikkeli linn oli samal ajal valmis andma Karjaporttile täiendavaid garantiisid.

7. HINDAMINE

- (119) ELi toimimise lepingu artikli 107 lõikes 1 on sätestatud, et igasugune liikmesriigi poolt või riigi ressurssidest ükskõik missugusel kujul antav abi, mis kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi, soodustades teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist, ning kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust, on siseturuga kokkusobimatu.
- (120) ELi toimimise lepingu artikli 107 lõikes 1 sätestatud tingimused on kumulatiivsed ja seega selleks, et meetet saaks käsitada riigiabina, peavad need kõik olema samaaegselt täidetud.
- (121) Kui ELi toimimise lepingu artikli 107 lõikega 1 on ette nähtud Euroopa Liidus riigiabi andmise üldine keeld, siis lepingu artikli 107 lõigetes 2 ja 3 on kehtestatud erandid ELi toimimise lepingu artikli 107 lõikes 1 sätestatud üldreeglist, mille kohaselt on selline abi siseturuga kokkusobimatu.
- (122) Järgmistes jagudes hindab komisjon riigiabi olemasolu kõikide kirjeldatud meetmete puhul eraldi. Kui meetme näol on tegemist riigiabiga, hindab komisjon seejärel abimeetme kokkusobivust siseturuga. Komisjon eristab tühistatud meetmeid, Mikkeli linna võimaldatud meetmeid ja Finnvera võimaldatud meetmeid. Esmajärjekorras hinnatakse, millisel ajal võib Karjaporttit pidada raskustes olevaks äriühinguks.

7.1. Raskustes olev äriühing

- (123) Nii riigiabi olemasolu kui ka kõnealuste meetmete kokkusobivuse puhul on oluline asjaolu, kas abisaaja oli meetmete võimaldamise ajal raskustes. Küsimust, kas Karjaporttit võib käsitada raskustes oleva äriühinguna, tuleb hinnata 1999. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste alusel kuni 9. oktoobrini 2004, mil kõnealused suunistid kaotasid kehtivuse⁽³⁷⁾. Alates 10. oktoobrist 2004 kohaldatakse 2004. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suunistid⁽³⁸⁾.
- (124) 1999. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste kohaselt võib äriühingut lugeda raskustes olevaks juhul, kui see vastab kõnealuste suuniste punktis 5 sätestatud

nn põhikriteeriumitele, see tähendab kui ta on kaotanud üle poole oma osa- või aktsiakapitalist või kui tema suhtes võidakse siseriikliku õiguse kohaselt kohaldada kõiki võlakohustusi hõlmavat maksejõuetusmenetlust. Kui need põhikriteeriumid ei ole täidetud, võivad äriühingul 1999. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punkti 6 kohaselt siiski olla „raskustes oleva äriühingu tavatunnused”, näiteks suurenev kahjum, vähenev käive, kasvav laoseis, ülevõimsus, kahanev rahakäive, kasvav võlg, suurenevad intressinõuded ning vähenev või puuduv varade puhasväärtus (nn pehmed kriteeriumid). 2004. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suunistes on sarnased põhikriteeriumid ja pehmed kriteeriumid esitatud punktides 10 ja 11.

- (125) Seda arvesse võttes märgib komisjon, et 2000. aastal ei kaotanud Karjaportti kapitali ning tal puudusid raskustes oleva äriühingu „tavatunnused”. Tundub tõepoolest, et aastatel 2000–2002 oli Karjaportti heas majanduslikus olukorras olev äriühing, millel oli suur käive, tegevuskasum, stabiilne osakapital ja suhteliselt kõrgel tasemel varud (vt ka tabel 1).
- (126) Järgmistel aastatel olukord halvenes. Aastatel 2003–2004 kahanes käive ja suurenes märgatavalt kahjum. Võlad kasvasid ning juba 2004. aasta alguses hakkas abisaaja võlgu ümber korraldama ja oli sunnitud võlausaldajatelt paluma tasumisele kuuluvate maksete edasilükkamist⁽³⁹⁾. Ühtlasi tundub, et Karjaporttil tekkis teatav ülevõimsus. Peale selle tuleb arvesse võtta, et juba 2004. aastal ei olnud ettenägematute kulude reserv enam piisav Karjaportti kahjumi katmiseks (vt tabel 1).
- (127) Karjaportti raamatupidamisaruannete kohaselt kaotas äriühing 2004. aastal pea täielikult oma osakapitali, sest see kahanes järsult kuni vähem kui kümnendikuni selle 2003. aasta väärtusest. Kui mitte arvestada 2006. aastat, on Karjaportti alates 2003. aastast olnud kahjumis. 2006. aasta kasumit ei saa käsitada äriühingu taastumise märgina, sest see kasum ei tulnud tema põhitegevusest. Sarnaselt eelnevatele ja järgnevatele aastatele teenis Karjaportti tegevuskahjumit. 2006. aasta kasum ei olnud piisav varasematel aruandlusperioodidel kogunenud puudujäägi korvamiseks ja negatiivse omakapitali kompenseerimiseks. Üldiselt oli Karjaportti finantsolukord jätkuvalt äärmiselt ebasoodne. 2008. aastal taotles maksuhaldur kahel korral Karjaportti pankroti väljakuulutamist.

⁽³⁷⁾ Vt 1999. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punkt 97: „Kui allpool ettenähtud sätetest ei tulene teisiti, jõustuvad käesolevad suunistid nende Euroopa Ühenduste Teatajas avaldamise päeval. Nad on jõus viis aastat, kui uue otsusega ei sätestata teisiti”. 1999. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suunistid avaldati 9. oktoobril 1999.

⁽³⁸⁾ Vt 2004. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punkt 102.

⁽³⁹⁾ Linnavolikogu 8. märtsi 2004. aasta koosoleku protokollis kohaselt oli Karjaportti sama aasta alguses alustanud oma võlgade ümberkorraldamist ja palunud Mikkeli linnalt 2000. aastal antud ja Mikkeli linna tagatud laenu 2004. aastal tasumisele kuuluvate osamaksete edasilükkamist 2005. aastasse (millega linnavolikogu ka nõustus).

(128) Põhjendustes 125–127 kirjeldatud asjaolude põhjal võib järeldada, et Karjaportti saab pidada raskustes olevaks äriühinguks 1999. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punkti 5 alusel ning alates 2004. aasta algusest 2004. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punkti 11 alusel. 2008. aastal, kui Karjaportti suhtes oli algatatud pankrotimenetlus, sai teda pidada raskustes olevaks äriühinguks ka 2004. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punkti 10 alapunkti c alusel.

juunis antud garantii kujutab endast riigiabi. Küsimust, kas laenuitingimuste muutmine võis hõlmata riigiabi, hinnatakse 6. meetme analüüsimise raames (vt põhjendused 188–195).

(133) Garantii andis Mikkeli linn ning seetõttu hõlmab see riigi ressursse ja on seostatav riigiga.

7.2. Tühistatud meetmed

7.2.1. 2009. aastaks kavandatud rakendamata jäänud garantii (11. meede)

(129) Kooskõlas nõukogu 22. märtsi 1999. aasta määruse (EÜ) nr 659/1999 (millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad EÜ asutamislepingu artikli 93 kohaldamiseks)⁽⁴⁰⁾ (edaspidi „menetlusmäärus“) artikliga 8 võib liikmesriik teatise pärast ametliku uurimismenetluse algatamist tagasi võtta, enne kui komisjon on teinud otsuse teatatud meetmega kaasneva abi olemuse kohta. Sellisel juhul otsustab komisjon kõnealuse menetluse lõpetada, sest puudub alus selle jätkamiseks.

(134) Selleks, et meede hõlmaks riigiabi ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses, peab see andma eelise, mida äriühing ei oleks saanud tavapärastel turutingimustel. Kõnealuse analüüsi teostamisel tugineb komisjon 2000. aasta garantiisid käsitlevale teatisele. Meetme võimaldamise ajal oli 2000. aasta garantiisid käsitlev teatis kehtiv. Ent nagu Euroopa Kohtu praktikas on selgelt viidatud, siis küsimusele, kas abi on riigiabi asutamislepingu tähenduses, saab vastata lähtuvalt objektiivsest olukorrast, „mida tuleb hinnata hetkel, kui komisjon oma otsuse teeb“⁽⁴²⁾. Sellest tulenevalt tugineb komisjon käesolevas analüüsis 2008. aasta garantiisid käsitlevale teatisele.

(130) Kuna Mikkeli linnavolikogu otsus Karjaporttile garantii andmise kohta ei jõustunud ja linnavolikogu otsustas 2010. aasta veebruaris garantiid mitte anda, võttis Soome garantiid käsitleva teatise 2010. aasta märtsis tagasi. Seega puudub seoses kõnealuse garantiiga alus uurimise jätkamiseks.

(135) 2008. aasta garantiisid käsitleva teatise punkti 3.2 kohaselt saab riigi antavate üksikgarantiide puhul välistada riigiabi, kui on täidetud neli kumulatiivset tingimust: „a) laenusaja ei ole finantsraskustes [...]. b) Garantii ulatust on võimalik selle andmisel nõuetekohaselt mõõta [...]. c) Garantii ei kata rohkem kui 80 % tasumata laenust või muust rahalisest kohustusest [...]. d) Garantii eest on makstud turupõhist hinda [...]“.

7.3. Mikkeli linna võimaldatud meetmed

7.3.1. 12. juunil 2000 antud garantii (1. meede) ja maa eraldamine (2. meede)

Riigiabi olemasolu

(131) Garantii (1. meede). Nagu on kirjeldatud põhjendustes 14–16, andis Mikkeli linn 2000. aasta juunis garantii ja tegi 2004. aasta detsembris garantiist tulenevaid makseid. Pärast seda, kui Mikkeli linnast oli saanud Karjaportti võlausaldaja, muudeti laenu tingimusi kohtu järelevalve all toimuva ümberkorraldamise käigus (üksikasjalik teave on esitatud põhjendustes 34–39).

(136) Käesoleval juhul ei olnud laenuvõtja garantii andmise ajal finantsraskustes (vt põhjendused 123–128). Hinnatav garantii hõlmab aga 100 % laenust.

(137) Peale selle anti garantii ilma garantiitasuta, kuigi garantii andnud asutus leidis ise, et sellega kaasneb suur risk⁽⁴³⁾. Kuigi Soome väitel oleks Karjaportti saanud turul samasuguse garantii, on komisjon seisukohal, et nullmääraga garantiipreemiat ei saa käsitada garantii andmise ajal turul kehtivatele garantiipreemiatele vastavana. Garantii kattis 100 % asjaomasest laenust, mis tähendab seda, et garantii andnud asutus kandis abisaaja lepinguliste kohustuste täitmatajätmise riski üksi, ning garantii anti solidaarkohustusena, mille puhul garantii andja vastutas laenu põhisumma tasumise eest nii, nagu oleks tegemist garantii

⁽⁴⁰⁾ EÜT L 83, 27.3.1999, lk 1.

⁽⁴¹⁾ 2008. aasta garantiid käsitleva teatise punkt 2.1.

⁽⁴²⁾ Vt otsus liidetud kohtuasjades C-341/06 P ja C-342/06 P: Chronopost SA ja La Poste vs. Union française de l'express (UFEX) ja teised, EKL 2008, lk I-04777, punkt 95.

⁽⁴³⁾ Vastavalt Mikkeli linnavolikogu 12. juuni 2000. aasta koosoleku protokollile „... tuleb tähele panna, et risk linnale on esimestel aastatel suur“.

andja enda laenuga, ning laenu põhisumma tagasimaksimise tähtaja saabudes võis võlausaldaja nõuda garantii andjalt laenu põhisumma tasumist.

- (138) Sellest tulenevalt ei saa komisjoni arvamuse kohaselt vastupidiselt Soome seisukohale käesoleval juhul leida, et meede ei hõlma abi.
- (139) Soome väite, mille kohaselt meede võimaldati koos teiste isikutega, võib tagasi lükata, sest Soome esitatud teabe kohaselt kuulusid ka teised investeerimises osalenud isikud riigile. Seetõttu leitakse, et kõnealune meede andis Karjaporttile eelise.
- (140) Selleks et meedet käsitataks riigiabina, peab see olema konkreetne või valikuline, soodustades ainult teatavaid äriühinguid või teatavate kaupade tootmist. Kõnealune meede võimaldati Karjaporttile, ühele konkreetsele äriühingule. Seepärast leiab komisjon, et võetud meetmega antakse abisaajale valikuline eelis.
- (141) Lõpuks peab komisjon kaaluma, kas meede, mille Mikkeli linn Karjaportti heaks võttis, tõenäoliselt moonutab konkurentsi ja kahjustab kaubandust liikmesriikide vahel, andes kõnealusele äriühingule eelise (võimalike) konkurentide ees, kellele riigi toetust ei anta. Liikmesriikide vahel toimub kauplemine lihatoodetega, st valdkonnas, kus abisaaja tegutseb. Soome andmetel ekspordib Karjaportti oma tooteid peamiselt Venemaale, aga ka liikmesriikidesse. Seepärast leiab komisjon, et võetud meede moonutab tõenäoliselt konkurentsi ja kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust.
- (142) Eespool kirjeldatu põhjal järeldab komisjon, et asjaomane meede kujutab endast riigiabi.
- (143) Maa eraldamine (2. meede). Soome ei eita, et kõnealune meede võib kujutada endast riigiabi. Abisaajale anti ilmselgelt eelis, sest ta ei pidanud maa eraldamise eest midagi maksma. Peale selle hüvitas Mikkeli linn abisaajale kinnistu tasandamise kulud. Sellest tulenevalt leiab komisjon, et meetmega antakse Karjaporttile eelis, mida ta vastasel korral ei oleks turul saanud.
- (144) Lisaks sellele vastab meede ka kõikidele muudele riigiabi olemasolu tingimustele. Nagu on üksikasjalikult kirjeldatud põhjendustes 133, 140 ja 141, hõlmab ka maa eraldamine riigi ressursse ja on seostatav riigiga, on valikuline ning moonutab konkurentsi ja kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust.

- (145) Eespool kirjeldatu põhjal järeldab komisjon, et asjaomane meede kujutab endast riigiabi.

Kokkuvõtte

- (146) Soome väidab, et garantii andmine koos maa eraldamisega tootmisrajatise ehitamiseks Tikkalasse on regionaalbina siseturuga kokkusobivad. 1. ja 2. meetme võimaldamise ajal, st 2000. aastal, kehtis 1998. aasta piirkondliku abi juhend⁽⁴⁴⁾. Uuritavaid meetmeid ei antud kava alusel, vaid sihtotstarbeliste üksikmaksetena. Kuna need võimaldati valdkonnas, mille suhtes kohaldatakse 1998. aasta piirkondliku abi juhendit, jäävad meetmed põhimõtteliselt 1998. aasta piirkondliku abi juhendi reguleerimisalasse. Nagu on kirjeldatud eespool põhjendustes 123–128, ei olnud abisaaja meetmete võimaldamise ajal raskustes ning tema asukoht on Ida-Soomes, mis on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti a kohaselt piirkondliku abi saamiseks abikõlblik piirkond. Seepärast hindas komisjon projekti 1998. aasta piirkondliku abi juhendi alusel. Kõnealuse hinnangu tulemusel tehti järgmised tähelepanekud.
- (147) 1998. aasta piirkondliku abi juhendi 2. jao kohaselt võib piirkondlik abi olla kokkusobiv üksnes juhul, kui on tagatud tasakaal sellest tulenevate konkurentsimoonutuste ja vähemsoodsate piirkondade arenguga seotud eeliste vahel. Sellega seoses märgib komisjon, et kõnealune investeerimisprojekt pidi piirkondlikku arengut eeldatavalt positiivselt mõjutama. See aitas kaasa majandustegevuse edasisele arendamisele ning uute ja kaudsete töökohtade loomisele. Nagu on kirjeldatud põhjenduses 24, peaks uus tootmisrajatis tõepoolest suurendama töökohtade arvu asjaomases piirkonnas 400st kuni 550–600ni.
- (148) 1998. aasta piirkondliku abi juhendi 4. jaos on sätestatud siseturuga kokkusobiva piirkondliku abi andmise tingimused.
- (149) Esiteks on 1998. aasta piirkondliku abi juhendi punkti 4.1 kohaselt piirkondliku abi eesmärk tagada kas tootlikud investeringud (alginvesteeringud) või investeeringutega seotud töökohtade loomine. Vastavalt 1998. aasta piirkondliku abi juhendi punktile 4.4 tähendab alginvesteering investeringut põhikapitali seoses uue tootmisüksuse rajamise, olemasoleva tootmisüksuse laiendamise või tegevuse alustamisega olemasoleva tootmisüksuse toodete või tootmismenetluste põhjalikuks muutmiseks. Uuritavaid meetmeid kasutati uue tootmisrajatise ehitamiseks, mille näol on tegemist alginvesteeringuga 1998. aasta piirkondliku abi juhendi punkti 4.4. tähenduses.

⁽⁴⁴⁾ Vt 1998. aasta piirkondliku abi juhendi 6. jagu.

- (150) Teiseks peab abi osatähtsus jääma allapoole regionaalabi ülemmäära, milleks on 24 %⁽⁴⁵⁾. Abi osatähtsuse arvutamiseks tuleb kindlaks määrata uuritavate meetmete abielement.
- a) Seoses investeeringu väärtusega võivad abikõlblikud kulud kooskõlas 1998. aasta piirkondliku abi juhendi punktiga 4.5 siinkohal hõlmata kulutusi maale, hoonetele ja seadmetele. Ostmise puhul tuleb võtta arvesse üksnes kõnealuse vara ostuga seotud kulutusi. Soome arvutas abikõlblikud kulud tõepoolest vastavalt kõnealustele sätetele, saades tulemuseks 25 935 928 euro suuruse summa (vt põhjendus 22 ja tabel 3).
- b) Abielemendi kohta esitas Soome arvutused, mille usaldusväärsuse kinnitamiseks teostas komisjon riskikontrolli. 1. meetme – Mikkeli linna antud garantii – puhul saab abielemendi kvantifitseerimiseks kasutada 2000. aasta garantiisid käsitlevat teatist. Abielemendi kvantifitseerimiseks on ette nähtud kolm meetodit, millest üks seisneb selle arvutamises „mis tahes muul objektiivselt põhjendatud ning üldtunnustatud viisil“ (2000. aasta garantiisid käsitleva teatise punkt 3.2). Soome võrdles võrreldava garantii turumäära garantiipreemiaga, mida Mikkeli linn tegelikult nõudis, mis tõepoolest tundub olevat objektiivselt põhjendatud ja üldtunnustatud meetod. 2. meetme puhul koosneb abielement maa väärtusest, millele lisanduvad kinnistu tasandamise kulud, mis on samuti vastuvõetav. Seoses Finnveralt ning kaubandus- ja tööstusministeeriumilt saadud rahaliste vahenditega, mida käesolevas otsuses ei käsitleta, tuleb juhul, kui leitakse, et need vahendid hõlmavad riigiabi, arvesse võtta ka seda abielementi. Soome esitas Finnvera laenus sisalduva abielemendi kohta arvutused, mida peetakse usaldusväärseteks. Kaubandus- ja tööstusministeeriumi otsetoetuse puhul võeti arvesse kogu summat. Arvestades Mikkeli linna, Finnvera ning kaubandus- ja tööstusministeeriumi võimaldatud meetmetega seotud abielementi, moodustab (brutotoetusekvivalendina arvutatud) abielement kokku 3 617 143 eurot (vt tabel 2).
- (151) 3 617 143 euro suurune abielement tähendab seda, et abi osatähtsus kõikides abikõlblikes kuludes (25 935 928 eurot) oli 13,95 %. Abi osatähtsus jääb seega allapoole 24 % ülemmäära.
- (152) Kolmandaks on 1998. aasta piirkondliku abi juhendi punkti 4.10 kohaselt alginvesteeringuteks ettenähtud abi eelduseks kõnealuse investeeringu säilitamine vähemalt viie aasta jooksul. Soome kinnitas, et kõnealust investeeringut kavatseti säilitada vähemalt viis aastat.
- (153) Neljandaks peab vastavalt 1998. aasta piirkondliku abi juhendi punktile 4.2 abisaaja osa investeeringu finantseerimises olema vähemalt 25 %. Soome kinnitusel vastab see tõele.
- (154) Viiesandaks märgib komisjon, et kooskõlas 1998. aasta piirkondliku abi juhendi punktiga 4.2 esitati abitaotlus enne projekti algust ja järgiti abi kumuleerumist käsitlevaid eeskirju, nagu on ette nähtud 1998. aasta piirkondliku abi juhendi punktiga 4.18, ning et piirkondliku abi ülemmäärasid ei ületatud.
- (155) Eespool esitatud argumentide põhjal järeldab komisjon, et 1. ja 2. meede vastasid 1998. aasta piirkondliku abi juhendis sätestatud tingimustele ning on seega siseturuga kokkusobivad.
- 7.3.2. Maa ostmine (3. meede)
- (156) Põhimõtteliselt kohaldatakse turumajandusliku investori põhimõtet ka juhul, kui riik ostab maad või muud vara. Selline ost loetakse riigiabi hõlmavaks juhul, kui seda ei saa pidada tavapäraseks äritehinguks. Isegi kui ametiasutused ostavad kaupu ja teenuseid turuhinnaga, võib see siiski hõlmata riigiabi, kui selgub, et riigil puudus tegelik vajadus kõnealuse maa või vara järele⁽⁴⁶⁾.
- (157) Sellest tulenevalt peab komisjon hindama, kas maa ostmist võib pidada tavapäraseks äritehinguks. Selleks tuleb kaaluda, kas Mikkeli linna tasutud ostuhind kajastab ostetud kinnistute ja hoone väärtust.
- (158) Huvitatud isiku sõnade kohaselt ei oleks turumajanduslik erainvestor nõustunud maksma 6,7 miljonit eurot tehasehoonete eest, mille Mikkeli linn sellise hinnaga ostis.
- (159) Soome omalt poolt esitas komisjonile hinnangu kinnistute väärtuse kohta. Soome väitel kuulus erapangale [...] ostutehingu ajal ühe kinnistu hüpoteek, mille summa oli 7,5 miljonit eurot⁽⁴⁷⁾.

⁽⁴⁵⁾ Komisjoni otsus juhtumi N 238/1999 kohta, 13. detsembri 1999. aasta kiri Soomele seoses regionaalabi kaardiga 2000–2006.

⁽⁴⁶⁾ Vt otsus kohtuasjas T-14/96: Bretagne Angleterre Irlande (BAI) vs. komisjon, EKL 1999, lk II-139, punkt 71; otsus liidetud kohtuasjades T-116/01 ja T-118/01: P & O European Ferries (Vizcaya), SA ja Diputación Foral de Vizcaya vs. komisjon, EKL 2003, lk II-02957, punkt 114 jj.

⁽⁴⁷⁾ Vt põhjendus (25); ajal, mil kinnistu omandiõigus läks Mikkeli linnale, ei olnud selle suhtes hüpoteeke seatud.

(160) Soome teatas komisjonile, et maa väärtuse kohta ei ole hinnangut koostatud. Komisjon leiab, et erapangale kuuluva hüpoteegi väärtus võib viidata kinnistu väärtusele. Tegelikult hindab pank enne tagatistega nõustumist asjaomase kinnistu väärtust, nii et kui võlgnikul ei ole võimalik võlga tasuda, saab pank hüpoteegi realiseerimise teel oma raha tagasi.

(161) Kõnealuste kinnistute eest maksis Mikkeli linn ostuhinda 6 646 787 eurot, mis on väiksem ühele kinnistule enne müügittehingut seatud ja eraisikule kuuluva hüpoteegi registreeritud summast. Lisaks kõnealusele kinnistule müüdi Mikkeli linnale veel viis kinnistut ja üks hoone. Peale selle täheldab komisjon, et Mikkeli linn ostis kinnistud eesmärgiga muuta maa detailplaneeringu muutmise teel elamumaaks; kinnistud asusid kesklinna läheduses atraktiivses elamurajoonis.

(162) Eespool kirjeldatud arvesse võttes on kõrvaldatud kahtlused, mille komisjon tõstatas menetluse algatamise otsuses seoses kinnistute ja hoone eest makstud ostuhinnaga. Leitakse, et Mikkeli linn ostis kinnistud ja hoone hinnaga, mis kajastas nende väärtust ning vastas seega turumajandusliku investori põhimõttele. Seepärast järeldab komisjon, et kõnealune meede ei hõlma riigiabi.

7.3.3. 8. märtsil 2004 antud garantii (4. meede) ja 10. mail 2004 antud garantii (5. meede)

(163) Seoses 2000. aasta juunis antud garantiiga tuleb eristada mitut etappi (garantii andmine, garantii alusel maksete tegemine, laenuitingimuste muutmine; vt põhjendus 132). Seega uuritakse allpool, kas 2004. aasta märtsis ja mais antud garantiide näol on tegemist riigiabiga. Küsimust, kas laenuitingimuste muutmise võis hõlmata riigiabi, hinnatakse 6. meetme uurimise raames (vt põhjendused 188–195).

Riigiabi olemasolu

(164) 4. meede. Vastupidiselt põhjenduses (92) esitatud Soome argumentidele leiab komisjon, et olemasolevate kohustuste konverteerimine uueks garantiiks võib kujutada endast riigiabi. Sellega seoses tuleb eristada olemasolevat abi ja uut abi. Olemasoleva abi määratlus hõlmab üksikuid abimeetmeid, mis kehtisid enne asutamislepingu

jõustumist (menetlusmääruse artikli 1 punkt b). Vastupidiselt sellele on uus abi „kogu abi [...], mis ei ole olemasolev abi, sealhulgas olemasoleva abi muudatused” (menetlusmääruse artikli 1 punkt c). Vastavalt komisjoni 21. aprilli 2004. aasta määrusele (EÜ) nr 794/2004, millega rakendatakse nõukogu määrust (EÜ) nr 659/1999⁽⁴⁸⁾, tähendab muudatus „mis tahes muutust, välja arvatud puhtalt formaalsed või halduslikud muudatused, mis ei mõjuta toetusmeetme ühisturule vastavuse hindamist”.

(165) Tegelikult andis Mikkeli linn 8. märtsil 2004 uue garantii, millega tagati Tapiolalt 14. aprillil 2004 saadud uus laen. Uut garantiid ei saa käsitada varasema garantii jätkamisena, sest see anti uue laenu jaoks, millel olid uued tingimused. Tõsiasi, et selle laenuga asendati Tapiola 1992. aastal antud laen, millele Mikkeli linn oli juba andnud garantii, ei mõjuta komisjoni seisukohta. Kuigi on tõsi, et uue laenu summa vastas varasema laenu jäägile ning intressimäär oli Karjaportti jaoks soodsam (4,5 % aastast vana laenu puhul; 4 % aastast uue laenu puhul), muudeti laenu kestust (vana laen oleks tulnud tagasi maksta kümne aasta jooksul pärast selle andmist, st 2002. aasta novembris, samas kui uue laenu tagasimaksmiseks oli aega kuni 2014. aastani). Kokkuvõttes oli uue laenu summa (põhiosa pluss intressid aastatel 2004–2014) suurem kui vana laenu summa. Sellest tulenevalt kasvas uue garantii andmisega Mikkeli linna risk ja seetõttu ka meetme summa võrreldes varasema garantiiga. Uue garantii andmist tuleb käsitada varasema garantii muutmisenäol, mille tõttu saab uut garantiid pidada uueks abiks. Seetõttu võib tagasi lükata Soome väite, mille kohaselt vana garantii anti enne Soome ühinemist, mistõttu võib seda käsitada olemasoleva abina, ning uue garantii puhul ei saa leida, et see hõlmas uue abi andmist.

(166) Küsimust, kas garantiiga anti abisaajale eelis, võib hinnata 2008. aasta garantiisid käsitleva teatise põhjal. Meetme võimaldamise ajal kehtis 2000. aasta garantiisid käsitlev teatis. Ent nagu on selgitatud põhjenduses (134), lähtub komisjon meetme hindamisel 2008. aasta garantiisid käsitlevast teatisest. 2008. aasta garantiisid käsitleva teatise punkti 3.2 kohaselt saab riigi antavate üksikgarantiide puhul välistada riigiabi, kui on täidetud neli kumulatiivset tingimust (vt põhjendus 135). Hinnatav garantii kattis laenust 100 %. Sellest piisab väitmaks, et riigiabi ei saa 2008. aasta garantiisid käsitleva teatise punkti 3.2 alusel välistada. Peale selle leiab komisjon vastupidiselt Soome väidetele, et Karjaportti oli juba 2004. aasta märtsis 1999. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste tähenduses raskustes (vt põhjendused 123–128), mis on veel üks põhjus, miks garantii ei kuulu 2008. aasta garantiisid käsitleva teatise punkti 3.2 alla.

⁽⁴⁸⁾ ELT L 140, 30.4.2004, lk 1.

- (167) Peale selle anti garantii ilma garantiitasuta, kuigi äriühing oli raskustes ja Mikkeeli linna riski võis pidada suureks. Garantii kattis 100 % asjaomasest laenust, mis tähendab seda, et garantii andnud asutus kandis abisaaja lepinguliste kohustuste täitmatajätmise riski üksi, ning garantii anti solidaarsuskohustusena, mille puhul garantii andja vastutas laenu põhisumma tasumise eest nii, nagu oleks tegemist garantii andja enda laenuga, ning laenu põhisumma tagasimaksmise tähtaja saabudes võis võlausaldaja nõuda garantii andjalt laenu põhisumma tasumist.
- (168) Lisaks usub Soome, et meede on kooskõlas turumajandusliku investori põhimõttega, eelkõige seetõttu, et selles osalesid ka eraisikud. Selle väite võib tagasi lükata. Esiteks ei andnud eraisikud Soome esitatud teabe kohaselt abisaajale mitte garantiisid, vaid laene. Teiseks ei andnud eraisikud laene samal ajal, kui anti garantiiga kaetud pensionilaenu. Kolmandaks oli intressimäär, mida vähemalt üks eraisik laenu eest nõudis, juba suurem kui pensionilaenu intressimäär. Veelgi olulisem on asjaolu, et eraisikud nõustasid andma üksnes lühiajalisi, mitmekuulisi laene, samal ajal kui Mikkeeli linna antud garantii kattis kümneaastase kestusega laenu.
- (169) Eespool kirjeldatud arvesse võttes leitakse, et meetmega antakse Karjaporttile eelis. Peale selle vastab 4. meede ka kõikidele teistele riigiabi olemasolu tingimustele. Nagu on kirjeldatud põhjendustes 133, 140 ja 141, hõlmab ka asjaomane garantii riigi ressursse ja on seostatav riigiga, on valikuline ning moonutab konkurentsi ja kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust.
- (170) 5. meede. Tagasi võib lükata Soome väite, mille kohaselt meede võimaldati 2000. aastal alustatud investeeringute jätkamiseks, sest ilmselgelt oli garantii näol tegemist uue meetmega.
- (171) 2008. aasta garantiisid käsitleva teatise punkti 3.2 kohaselt saab riigi antavate üksikgarantiide puhul välistada riigiabi, kui on täidetud neli kumulatiivset tingimust (vt põhjendus 135). Sarnaselt 4. meetmega kattis kõnealune garantii 100 % laenust ning juba 2004. aasta mais oli Karjaportti 1999. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste tähenduses raskustes (vt põhjendused 123–128). Seetõttu ei saa garantii kuuluda 2008. aasta garantiisid käsitleva teatise punkti 3.2 alla.
- (172) Ühtlasi anti garantii sarnaselt 4. meetmega ilma garantiitasuta, kuigi äriühing oli raskustes ja Mikkeeli linna riski võis pidada suureks. Garantii kattis 100 % asjaomasest laenust ja see anti solidaarkohustusena. Sellest tulenevalt leiab komisjon käesoleval juhul vastupidiselt Soome seisukohale, et meetmega anti Karjaporttile eelis.
- (173) Peale selle vastab 5. meede ka kõikidele teistele riigiabi olemasolu tingimustele. Nagu on kirjeldatud põhjendustes 133, 140 ja 141, hõlmab ka asjaomane garantii riigi ressursse ja on seostatav riigiga, on valikuline ning moonutab konkurentsi ja kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust.
- (174) Eespool kirjeldatu põhjal järeldab komisjon, et 4. ja 5. meede kujutavad endast riigiabi.

Kokkusobivus

- (175) Soome ei esitanud mingeid argumente 4. meetme siseturuga kokkusobivuse kohta. 5. meetme puhul tugines Soome ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punktile a ja 1998. aasta piirkondliku abi juhendile (vt põhjendus 95). 1998. aasta piirkondliku abi juhendit ei saa aga kokkusobivuse alusena kasutada, sest Karjaportti oli kahe meetme võimaldamise ajal raskustes (vt põhjendused 123–128). 1998. aasta piirkondliku abi juhendi kohaselt tuleb raskustes olevatele äriühingutele antavat abi hinnata päästmise ja ümberkorraldamise suuniste alusel⁽⁴⁹⁾. Seepärast hindab komisjon kõigepealt seda, kas 4. ja 5. meede on päästmis- ja ümberkorraldamisabina siseturuga kokkusobivad päästmise ja ümberkorraldamise suuniste alusel. Garantiide andmise ajal kehtisid 1999. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suunised⁽⁵⁰⁾.

- (176) 1999. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste kohaselt peab päästmisabi vastama teatavatele tingimustele, mis kõik ei ole uuritavate meetmete puhul täidetud.

a) Esiteks, kuigi meede koosneb garantiidena antud likviidsustoetusest (1999. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punkti 23 alapunkt a), ei võetud vastavate garantiidega kaetud laenudelt intressi, mis oli vähemalt võrreldav heas majanduslikus olukorras olevatelt äriühingutelt võetava intressimääraga (Soome viiteintressimäär 2004. aasta märtsis: 4,43 % pluss 100 baaspunkti; Soome viiteintressimäär 2004. aasta mais: 4,43 % pluss 100 baaspunkti).

b) Teiseks ei olnud garantiid seotud laenuga, mis tuli tagasi maksta hiljemalt kaheteistkümne kuu jooksul pärast viimase osamakse tegemist kõnealusele äriühingule (1999. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punkti 23 alapunkt b).

⁽⁴⁹⁾ Vt 1998. aasta piirkondliku abi juhendi punkt 4.4 ning joonealused märkused 10 ja 21.

⁽⁵⁰⁾ 1999. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste 6. jao kohaselt kehtisid suunised kuni 9. oktoobrini 2004; vt joonealune märkus 37 eespool.

- c) Kolmandaks ei esitanud Soome mingit teavet selle kohta, et abi oli põhjendatud tõsiste sotsiaalsete raskustega ja sellel ei olnud lubamatut kahjulikku kõrvalmõju teistele liikmesriikidele (1999. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punkti 23 alapunkt c).
- d) Neljandaks ei olnud garantiid kuue kuu jooksul lõppenud ning ei olnud esitatud ümberkorralduskava 1999. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste tähenduses (1999. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punkti 23 alapunkt d).
- e) Lõpuks ei viita miski sellele, et garantiid piirdusid summaga, mis oli vajalik äriühingu tegevuse jätkamiseks ajavahemikul, milleks abi oli lubatud (1999. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punkti 23 alapunkt e).
- (177) 4. ja 5. meede ei vasta ka kõikidele 1999. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suunistes ümberkorraldamisabi suhtes kehtestatud tingimustele.
- a) Esiteks ei olnud abi andmise tingimuseks seatud ümberkorralduskava rakendamist (1999. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punkt 31). Märgitakse, et koostatud ei ole ümberkorralduskava 1999. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punkti 32 ja järgnevate punktide tähenduses.
- b) Teiseks oodatakse abisaajalt omavahenditest tehtavat olulist makset ümberkorralduskava heaks (1999. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punkt 40) ning uuritavate meetmete puhul ei viita miski abisaaja enda maksele.
- c) Kolmandaks tuleb põhjendamatute konkurentsimoovutuste vältimiseks võtta kompenseerivaid meetmeid (1999. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punkt 37). Selliseid meetmeid ei ole ette nähtud.
- (178) Seetõttu leiab komisjon, et meetmeid ei võimaldatud kooskõlas 1999. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suunistega.
- (179) Järgnevalt tuleb kaaluda, kas 4. ja 5. meede võivad olla siseturuga kokkusobivad mõne muu ELi toimimise lepingu artikli 107 lõigetes 2 ja 3 sätestatud erandi põhjal.
- (180) ELi toimimise lepingu artikli 107 lõikes 2 sätestatud erandid ei ole käesoleval juhul kohaldatavad, sest kõnealuste meetmete näol ei ole tegemist sotsiaalabiga, neid ei võimaldatud üksiktarbijatele ega loodusõnnetuste ja erakorraliste sündmuste tekitatud kahju korvamiseks ning neid ei võimaldatud Saksamaa jagamisest kahjustatud Saksamaa Liitvabariigi teatud piirkondade majandusele.
- (181) Täiendavad erandid on sätestatud ELi toimimise lepingu artikli 107 lõikes 3.
- (182) ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punktis a on sätestatud, et siseturuga võib kokkusobivaks pidada „abi majandusarengu edendamiseks niisugustes piirkondades, kus elatustase on erakordselt madal või kus valitseb tõsine tööpuudus“. Abi andmise ajal asus Karjaportti sellises piirkonnas.
- (183) 4. ja 5. meetme võimaldamise ajal oli abi saavatele piirkondadele antava riigiabi kokkusobivus reguleeritud 1998. aasta piirkondliku abi juhendiga. Asjaomase juhendi kohaselt ei ole raskustes olevad äriühingud piirkondliku abi saamiseks abikõlblikud. Sellest tulenevalt järeltab komisjon eespool kirjeldatud arvesse võttes, et kõnealuse abi suhtes ei saa kohaldada ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punktis a sätestatud erandit.
- (184) ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punktis b on sätestatud, et siseturuga võib kokkusobivaks pidada „abi üleeuroopalist huvi pakkuva tähtsa projekti elluviimiseks või mõne liikmesriigi majanduses tõsise häire kõrvaldamiseks“. Komisjon märgib, et kõnealuse abi eesmärk ei olnud edendada mõne üleeuroopalist huvi pakkuva projekti elluviimist ning samuti ei leidnud komisjon mingeid tõendeid selle kohta, et see kavandati tõsise häire kõrvaldamiseks Soome majanduses. Eespool kirjeldatud arvesse võttes järeltab komisjon, et kõnealuse abi suhtes ei saa kohaldada ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punktis b sätestatud erandit.
- (185) ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punktis d on sätestatud, et siseturuga võib kokkusobivaks pidada abi kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks, kui niisugune abi ei kahjusta kaubandustingimusi ja konkurentsi liidus määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega. Ilmselgelt ei ole kõnealune säte käesoleval juhul kohaldatav.
- (186) ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punktiga c lubatakse anda riigiabi teatud majandustegevuse või teatud majanduspiirkondade arengu soodustamiseks, kui niisugune abi ei mõjuta ebasoovitavalt kaubandustingimusi määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega. Komisjon on koostanud mitu suunist ja teatist, milles on selgitatud, kuidas komisjon kohaldab selles sättes sisalduvat erandit. Komisjoni seisukohast on aga abi olemuse ja tunnuste tõttu iseenesest mõistetav, et kõnealustest suunistest ja teatistest tulenevad erandid ei ole käesoleval juhul kohaldatavad.

(187) Eespool esitatud argumentide põhjal leiab komisjon, et 4. ja 5. meede hõlmavad riigiabi, mis ei ole siseturuga kokkusobiv.

7.3.4. Kohtu järelevalve all toimuv ümberkorraldamine (6. meede)

(188) Nagu on kirjeldatud põhjendustes 96–98, on Soome põhiargument asjaolu, et Mikkeli linna nõuded ei olnud äriühingu teiste võlausaldajate nõuetest soodsamad, vaid linn tegutses koos abisaaja eraõiguslike võlausaldajatega ning nendega samadel tingimustel. Seetõttu käitus ta ümberkorralduskavaga nõustudes turumajandusliku erainvestorina.

(189) Esimene küsimus, mida tuleb sellega seoses kontrollida, on see, kas turumajandusliku investori põhimõtte kehtib olukordades, kus üks või mitu avalik-õiguslikku üksust, kelle käitumine on seostatav riigiga, võtavad ühe äriühingu suhtes mitu meetet. Üldkohus on seda küsimust arutanud kohtuasjas BP Chemicals vs. komisjon⁽⁵¹⁾. Kohtu väitel ei tähenda ainuüksi asjaolu, et riigi osalusega äriühing on juba teinud tütarettevõtjasse kapitalipaigutusi, mida liigitatakse abina, automaatselt seda, et hilisemat kapitalipaigutust ei saa pidada investeeringuks, mis vastab turumajandusliku erainvestori kriteeriumitele. Komisjon peab aga kindlaks tegema, kas ühe äriühingu kasuks võetud mitut meetet on võimalik üksteisest eristada ja käsitada iseseisvate meetmetena. Sellega seoses tuleb kohtu sõnade kohaselt arvesse võtta kõnealuste meetmete ajalist järgnevust, nende eesmärki ja tütarettevõtja olukorda ajal, kui võeti vastu kõik asjaomaste investeeringute tegemise otsused⁽⁵²⁾.

(190) Käesoleval juhul peab komisjon kindlaks tegema, kas 2004. aasta märtsis ja mais antud garantiisid (4. ja 5. meede) saab eristada kohtu järelevalve all toimuvast ümberkorraldamisest (6. meede). Kuigi vastab tõele, et otsus kõigi kolme meetme kohta tehti samal aastal, täheldab komisjon, et neid rakendati erinevates kontekstides. Vahepeal algatati kohtu järelevalve all toimuv ümberkorraldamine, milles osalesid kõik äriühingu võlausaldajad. Seega ei olnud 6. meetme eesmärk enam võimaldada äriühingul taastada oma elujõulisus ilma pankrotti välja kuulutamata, hankides uusi rahalisi vahendeid erapankadelt. Pigem oli nii Mikkeli linna kui ka kõikide teiste võlausaldajate eesmärk riigi pankrotiseaduse piires neile võlgnetavad summad võimalikult suure ulatuses tagasi saada. Seepärast leiab komisjon, et 6. meedet on võimalik eristada 4. ja 5. meetmest.

(191) Nagu on kirjeldatud põhjenduses 31, esitas Karjaportti koos oma eraõiguslike võlausaldajatega Mikkeli ringkonnakohtule taotluse kohtu järelevalve all toimuva

ümberkorraldamise algatamiseks kooskõlas äriühingute ümberkorraldamise seadusega nr 47/1993. Kohtule esitati ümberkorralduskava, mis hõlmas üksikasjalikku kirjeldust meetmete kohta, mida praegu hinnatakse. Pärast teabe kontrollimist kiitis kohus ümberkorralduskava heaks. Komisjon märgib, et Karjaportti suhtes algatati kohtu järelevalve all toimuv ümberkorraldamine kooskõlas Soome õigusega. Tegelikult on sellise kohtu järelevalve all toimuva ümberkorraldamise eesmärk taastada raskustes oleva võlgniku elujõuline äritegevus, tagada tema jätkuv elujõulisus ja saavutada kokkulepped seoses tema võlgadega. Seepärast leiab komisjon, et meetmeid, mille Mikkeli linn võttis kohtu järelevalve all toimuva ümberkorraldamise jooksul, võib hinnata kooskõlas turumajandusliku investori põhimõttega.

(192) Vastavalt otsusele kohtuasjas Magefesa⁽⁵³⁾ võivad kohtu järelevalve all toimuva ümberkorraldamise raames võetavad meetmed kujutada endast riigiabi juhul, kui riigi pakutavad tingimused on äriühingu teiste võlausaldajate pakutavatest tingimustest soodsamad. Sellest tulevalt kontrollib komisjon, kas ümberkorraldusmenetluses koheldi eraõiguslikke ja avalik-õiguslikke võlausaldajaid tõepoolest võrdselt.

(193) Esiteks märgitakse, et üldkokkuvõttes võlgnetakse eraõiguslikele võlausaldajatele [...] ümberkorraldusega seotud võlgadest (ligikaudu [30–70] %). Peamised eraõiguslikud võlausaldajad on Nordea pank, Pohjola pank ja Nordea Rahoitus. Teiseks tuleb arvesse võtta, et Karjaportti võlausaldajad jagati vastavalt nende järjestysele mitmesse rühma. Koos eraõiguslike võlausaldajate Nordea panga, OKO/Pohjola panga ja Nordea Rahoitusega ning riigile kuuluva spetsialiseerunud finantseerimisettevõtte Finnveraga kuulus Mikkeli linn suurte tagatud võlgade võlausaldajate rühma. Nagu ilmneb tabelist 4, oli Mikkeli linna osa kõnealustest suurtest tagatud võlgadest [10–40] %, samas kui eraõiguslike võlausaldajate osa moodustas kokku [30–70] %. Finnvera osa neist võlgadest oli [10–40] %.

(194) Järgnevalt on üksikasjalikumalt eraldi hinnatud kõiki Mikkeli linna võetud meetmeid.

(195) Tagatud võlgade intressimäära vähendamine. Nagu ilmneb tabelist 5, olid suurte tagatud võlgadena käsitatud laenude ja muude võlgade (maksmata tasude) intressimäärad ühtemoodi väikesed nii eraõiguslike kui ka avalik-õiguslike võlausaldajate, välja arvatud [...] puhul. Kõnealusele võlausaldajale maksti alates ümberkorraldamise algusest kõikidelt võlgnetavatest summadelt intressimäära [...] EURIBOR, samas kui teistele võlausaldajatele maksti kuni 2010. aastani osa võlgnetava summa eest ainult [...] EURIBORi miinus [...] %. Selline erinevus tulenes asjaolust, et [...] oli seoses Karjaportti antud

⁽⁵¹⁾ Otsus kohtuasjas T-95/11: BP Chemicals vs. komisjon, EKL 1998, lk II-3235.

⁽⁵²⁾ Otsus kohtuasjas T-95/11: BP Chemicals vs. komisjon, EKL 1998, lk II-3235, punktid 171 ja 172.

⁽⁵³⁾ Vt otsus kohtuasjas C 480/98: Hispaania Kuningriik vs. komisjon, EKL 2000, lk I-08717, punkt 19.

tagatisega võlausaldajate järjestuses kõrgem koht. Leitakse, et [...] kõrgem koht järjestuses õigustab erinevusi kohaldatud intressimäärades.

(196) Laenude ümberkorraldamine. Mikkel linna nõuded lükati edasi samas ulatuses kui teiste tagatud võlgade võlausaldajate nõuded. Nagu on näha tabelist 6, pidi Karjaportti tegema kõikidele tagatud nõudega võlausaldajatele osamakseid 2009. aasta juulist kuni 2015. aastani, mil tuleb tasuda suurim osamakse (43 % iga tagatud võla põhiosast). Kõikidele võlausaldajatele tasutavate osamaksete osakaal vastava võlausaldaja nõude kogusummast oli ühesugune (esimesed kolm osamakset moodustasid võlgnetavast summast 2 %, järgmised kaks osamakset 4 % ja järgmine osamakse 6 %). Viimane osamakse moodustas 43 % igale tagatud nõudega võlausaldajale võlgnetavast summast. Seetõttu ei koheldud Mikkel linna vähem soodsalt samasuguses olukorras olevatest eraõiguslikest võlausaldajatest.

(197) Tingimustega loobumine võlgade sissenõudmisest. Nagu on kirjeldatud põhjendustes 42 ja 43, arvutatakse ümberkorralduskava kohaselt summad, mille sissenõudmisest teatavate majanduslike nõuete mittetäitmise korral kohtu järelevalve all toimuva ümberkorraldamise lõpus loobutakse, võrreldes tagatise väärtust juhul, kui Karjaportti jätkab tegevust, ja tagatise väärtust selle realiseerimise korral, mis määratakse kindlaks iga asjaomase võlausaldaja kohta, võttes arvesse nende vastavat järjestust. Tagatise väärtuse kõnealuse kahe stsenaariumi korral määrasid ümberkorralduskava koostamise ajal kindlaks kaks sõltumatut hindajat, tuginedes võrreldavatele hindadele ja rendiandmetele. Seda arvesse võttes ei pea [...] kohtu järelevalve all toimuva ümberkorralduskava lõppedes võlgade sissenõudmisest loobuma, sest tal on võlausaldajate järjestuses kõrgeim koht. Teiste võlausaldajate summad määrati samuti kindlaks sama meetodika kohaselt, saades tulemuseks põhjenduses 43 esitatud summad. Asjaomaste summade arvutamisel kasutatud meetodikat võib pidada usaldusväärseks, eelkõige kuna selle puhul on järjestus seotud vastava tagatise väärtusega mõlema stsenaariumi korral. Tegelikuses olid arvutuste aluseks kaks sõltumatut eksperdihinnangut ning kõikide võlausaldajate puhul tugineti samadele põhimõtetele, et määrata kindlaks need summad, mille võrra ümberkorraldusvõlgu võib kohtu järelevalve all toimuva ümberkorraldamise lõppedes maksimaalselt vähendada. Seda arvesse võttes võib järeldada, et kõiki võlausaldajaid koheldi võrdsetel alustel.

(198) Kokkuvõttes leiab komisjon, et Mikkel linna ei koheldud kohtu järelevalve all toimivas ümberkorraldamises vähem soodsalt kui eraõiguslike võlausaldajaid. Kui teiste võlausaldajatega võrreldes esineski erinevusi, siis olid need põhjendatud vastavatele võlausaldajatele antud tagatiste erineva väärtusega. Seepärast tuleb eespool kirjeldatud arvesse võttes järeldada, et abisaaja ei saanud

kohtu järelevalve all toimuvast ümberkorraldamisest eelist ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses. Kahtlused, mille komisjon menetluse algatamise otsuses tõstas, on kõrvaldatud ning põhjendustes 31–43 kirjeldatud meetmete näol ei ole tegemist riigiabiga.

7.3.5. Osakute ostmise (7. meede)

(199) Esiteks märgib komisjon, et osakute ostmise ei moodustanud osa kohtu järelevalve all toimuvast ümberkorraldamisest.

(200) Soome väidab, et osakuid ostes käitus Mikkel linn kooskõlas turumajandusliku investori põhimõttega. Kohtuasjas BP Chemicals kasutatud arutluskäiku (vt põhjendused 189–191) järgides tuleb kõigepealt kindlaks teha, kas 7. meetme suhtes saab kohaldada turumajandusliku investori põhimõtet, sest Mikkel linn oli Karjaporttile juba varem abimeetmeid võimaldanud. Sellega seoses märgib komisjon, et 4. ja 5. meede võeti enne kohtu järelevalve all toimuva ümberkorraldamise algust, samas kui osakute ostmise toimus alles pärast seda. Pealegi kui 4. ja 5. meetme eesmärk oli võimaldada abisaajale jätkuv juurdepääs likviidsusele, siis pärast kohtu järelevalve all toimuva ümberkorraldamise algust oli selge, et kõnealused vajadused lahendatakse asjaomase menetlusega. Seepärast leitakse, et 7. meedet on võimalik eristada 4. ja 5. meetmest ning põhimõtteliselt on 7. meetme suhtes kohaldatav turumajandusliku investori põhimõte.

(201) Nagu on kirjeldatud põhjenduses 156, kohaldatakse turumajandusliku investori põhimõtet juhul, kui riik ostab maad või muud vara. Soome esitas Helsingis tegutseva kinnisvarahaldusettevõtte [...] ⁽⁵⁴⁾ koostatud hinnangu osakute väärtuse kohta. 29. märtsil 2005 koostatud hinnangu kohaselt jäi kinnisvaraettevõtte osakute väärtus vahemikku 1 miljon kuni 1,1 miljonit eurot. Hinnang põhines äriühingule kuuluva kinnisvara väärtusel. Kõnealuse väärtuse kindlaksmääramiseks kasutati kaht meetodit: kapitalimaksumus vastavalt turu rendihindadele (Soome statistikaameti koostatud eluasemestatistika põhjal) ja edasimüügi väärtus (küsitud hindade põhjal).

(202) Osakute müügi ajal oli kinnisvara üürile antud turu renditasemest madalama hinnaga. Hinnangu kohaselt oli aastase maksimaalse rendihinna tõstmise korral võimalik saavutada turu renditase kahe aastaga. Sellest tulenevalt korrigeeriti ostmise ajal kinnisvara väärtust ning lõpuks ostis Mikkel linn osakud 860 000 euro eest.

⁽⁵⁴⁾ Vt [...].

(203) Hinnangu koostas sõltumatu ekspert. Eespool kirjeldatud kasutatud meetodika kohaselt kontrolliti kõigepealt kapitalimaksumust vastavalt turu rendihindadele ja seejärel edasimüügiväärtust. Mõlemad väärtused põhinesid turuteabel ja neid kasutati osakute väärtuse kindlaksmääramiseks, mida ühtlasi kohandati nende ostmise ajal kehtiva renditasemega. Sellist meetodikat peetakse veenvaks. Komisjon järeltab, et äriühingu Kiinteistö Oy Suksimäki osakud osteti turuhinnaga ning et asjaomase meetmega ei antud Karjaporttile eelist.

(204) Eespool kirjeldatud arvesse võttes on kahtlused, mille komisjon menetluse algatamise otsuses tõstatas, kõrvaldatud ning järeldatakse, et kõnealune meede ei hõlma riigiabi.

7.3.6. Tasumata intressi konverteerimine laenudeks (8. meede)

Riigiabi olemasolu

(205) Soome väidab, et tasumata intressi konverteerimine laenudeks on kohtu järelevalve all toimuva ümberkorraldamise puhul tavapärase meede. Vastab tõele, et sellist meedet võib käsitada kohtu järelevalve all toimuva ümberkorraldamisega seotud meetmena. Käesoleval juhul oli suurte tagatud nõuetega võlausaldajate puhul ([kaks eraõiguslikku võlausaldajat] ja Finnvera) tasumata intressi laenudeks konverteerimine 2005. aastal põhimõtteliselt ette nähtud juba ümberkorraldamiskavaga. Seda arvesse võttes ei ole tõsiasi, et intress konverteeriti laenudeks, komisjoni seisukohast iseenesest riigiabi. Tuleb aga kontrollida, kas intressimäär, mida Mikkeli linn Karjaporttilt nõudis, hõlmas viimasele eelise andmist.

(206) Sellega seoses on Soome arvamusel, et Mikkeli linn käitus kooskõlas turumajandusliku investori põhimõttega, sest koos Mikkeli linnaga konverteerisid intressid laenudeks ka eraõiguslikud võlausaldajad. Leitakse, et samamoodi kui kohtu järelevalve all toimuva ümberkorraldamise puhul saab 8. meetme suhtes põhimõtteliselt kohaldada turumajandusliku erainvestori põhimõtet, sest kõnealust meedet on võimalik eristada 4. ja 5. meetmest (vt põhjendused 189–191). Käesoleva juhtumi suhtes turumajandusliku erainvestori põhimõtet kohaldades täheldab komisjon järgmist: kuigi on tõsi, et konverteerimises ei osalenud mitte üksnes Mikkeli linn, vaid ka [eraõiguslikud võlausaldajad], ei olnud laenedelt nõutud intressimäär ühesugune. Tegelikult oli [ühe eraõigusliku võlausaldaja] nõutav intressimäär kolme kuu EURIBOR pluss 1,5 % ning [teise eraõigusliku võlausaldaja] nõutav intressimäär kolme kuu EURIBOR pluss 2 %, samas kui Mikkeli linn nõudis ainult kolme kuu EURIBORI pluss 0,3 %. Seega oli intressimäär, mida Mikkeli linn nõustus laenult saama, 1,2 % väiksem [ühe eraõigusliku investori] nõutud intressimäärast ja 1,7 % väiksem [teise eraõigusliku investori] nõutud intressimäärast. Seepärast võib tagasi lükata väite, et Mikkeli linn tegutses eraõiguslike investoritega samadel tingimustel. Intressimäärade erinevusi arvesse võttes võib samuti välistada selle, et Mikkeli

linn nõudis laenu eest turuintressimäära. Sellest tulenevalt anti Mikkeli linna antud laenuga, milleks tasumata intressid konverteeriti, Karjaporttile eelis.

(207) Peale selle vastab 8. meede kõikidele muudele riigiabi olemasolu tingimustele. Nagu on kirjeldatud põhjendustes 133, 140 ja 141, hõlmab laeni riigi ressursse ja on seostatav riigiga, on valikuline ning moonutab konkurentsi ja kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust.

(208) Eespool kirjeldatu põhjal järeltab komisjon, et 8. meede kujutab endast riigiabi.

Kokkusobivus

(209) Soome ei esitanud mingeid argumente 8. meetme siseturuga kokkusobivuse kohta. Kuna Karjaportti oli tasumata intressi laenuks konverteerimise ajal raskustes (vt põhjendused 123–129), hindab komisjon kõigepealt seda, kas 8. meede on päästmis- ja ümberkorraldamisabina siseturuga kokkusobiv päästmise ja ümberkorraldamise suuniste alusel. Meetme võimaldamise ajal olid kohaldatavad 2004. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suunistes (⁵⁵).

(210) 2004. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste kohaselt peab päästmisabi vastama teatavatele tingimustele, mis kõik ei ole kõnealuse meetme puhul täidetud.

a) Esiteks, kuigi meede koosneb laenuna antud likviidsustoetusest (2004. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punkti 25 alapunkt a), ei olnud nõutud intressimäär vähemalt võrreldav heas majanduslikus olukorras olevatelt äriühingutelt võetava intressimääraga (Soome viiteintressimäär 2005. aasta detsembris oli 4,08 % pluss 100 baaspunkti, samas kui laenult nõutud intressimäär oli kolme kuu EURIBOR pluss 0,3 %, mis 19. detsembril 2005. aasta seisuga tähendas 2,486 % pluss 30 baaspunkti).

b) Teiseks ei võtnud Soome endale kohustust edastada kuue kuu jooksul alates abi andmisest ümberkorraldamiskava ning meetme kestus ei olnud piiratud kuue kuuga (2004. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punkti 25 alapunktid a ja c).

c) Kolmandaks ei ole järgitud ühekordse abi põhimõtet (2004. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punkti 25 alapunkt e), sest äriühing oli juba varem raskustes olles saanud siseturuga kokkusobimatut ja ebaseaduslikku riigiabi.

⁽⁵⁵⁾ Vt 2004. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punkt 102.

- (211) Kõnealune meede ei vasta ka kõikidele 2004. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suunistes ümberkorraldamisabi suhtes kehtestatud tingimustele.
- a) Esiteks ei olnud meetme võimaldamise tingimuseks seatud ümberkorralduskava rakendamist (2004. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punkt 34). Kuigi vastab tõele, et kohtu järelevalve all toimuva ümberkorraldamise käigus koostati Karjaportti ümberkorralduskava, ei vasta see 2004. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punktis 35 sätestatud nõuetele (kümneaastane kestus, puudub tundlikkusanalüüs, pikaajalist elujulisust ei taastata mõistliku aja jooksul).
- b) Teiseks oodatakse abisaajatelt omavahenditest tehtavat olulist makset ümberkorraldamiskava heaks (2004. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punkt 43) ning uuritava meetme puhul ei viita miski abisaaja enda panusele.
- c) Kolmandaks ei ole järgitud ühekordse abi põhimõtet, sest äriühing oli juba varem raskustes olles saanud siseturuga kokkusobimatut ja ebaseaduslikku riigiabi.
- (212) Seetõttu leiab komisjon, et meetme võimaldamine ei olnud kooskõlas 2004. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suunistega.
- (213) Järgnevalt tuleb analüüsida, kas 8. meede võib olla siseturuga kokkusobiv mõne muu ELi toimimise lepingu artikli 107 lõigetes 2 ja 3 sätestatud erandi põhjal. Samadel põhjustel, mis on eespool esitatud 4. ja 5. meetme puhul (vt põhjendused 179–186), leiab komisjon, et ühegi erandi tingimused ei ole täidetud. Seepärast järeldab komisjon, et 8. meede hõlmab riigiabi, mis ei ole siseturuga kokkusobiv.
- 7.3.7. Võlgade mahakandmine 2006. ja 2008. aasta raamatupidamisaruannetes (9. ja 10. meede)*
- (214) Esiteks tuleb kontrollida, kas võlgade mahakandmine võis anda Karjaporttile eelise. See kehtiks juhul, kui Mikkeli linn loobus kõnealuste võlgade sissenõudmisest, see tähendab kui ta kõnealused võlad kustutas.
- (215) Nagu on kirjeldatud põhjenduses 104, kinnitas Soome, et võlgade mahakandmine oli üksnes raamatupidamis-meede, mis ei mõjuta võlausaldaja ja võlgniku vahelist õiguslikku suhet, st võlgade sissenõudmisest ei loobutud. Soome esitatud dokumentide kohaselt jätkab Mikkeli linn võlgade sissenõudmist.
- (216) Kooskõlas heast raamatupidamistavast tuleneva konservatiivsuse printsiibiga ja vastavalt raamatupidamiseseadusele nr 1336/1997 ei tohi bilanssi kantud saadaolevate nõuete väärtus ületada nende tõenäolist väärtust. Sellest tulenevalt kantakse saadaolevad summad, mida tõenäoliselt ei ole võimalik sisse nõuda, kasumiaruandesse kuluna.
- (217) Eespool kirjeldatud arvesse võttes leiab komisjon, et võlgade mahakandmine Mikkeli linna raamatupidamisaruannetes toimus üksnes kooskõlas raamatupidamisstandarditega ning kohtu järelevalve all toimuva ümberkorraldamise käigus jätkatakse vastavate summade sissenõudmist.
- (218) Kahtlused, mille komisjon menetluse algatamise otsuses tõstatas, on kõrvaldatud ning võib järeldada, et kõnealuste meetmetega ei antud Karjaporttile eelist. Seepärast ei hõlma 9. ja 10. meede riigiabi.
- 7.3.8. Võlgade ümberkorraldamine alates 2009. aastast (12. meede)*
- Riigiabi olemasolu*
- (219) Soome väite, mille kohaselt kõnealune meede on kohtu järelevalve all toimuva ümberkorraldamise olemuslik osa ega hõlma riigiabi, võib tagasi lükata. Esiteks ei nähtud esialgse ümberkorraldamiskavaga ette võlgade ümberkorraldamist 2009. aastal ning teiseks ei ole tõsiasi, et selline ümberkorraldamine toimub kooskõlas siseriiklike õigusaktidega, riigiabi välistamiseks piisav⁽⁵⁶⁾.
- (220) Põhimõtteliselt võib riigiabina käsitada ka meetmeid, millega leevendatakse tavapäraselt äriühingu eelarves sisalduvaid tasusid. Seoses võlgade ümberkorraldamisega hindab komisjon sellist tegevust, lähtudes eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumist⁽⁵⁷⁾. Selle kohaselt käsitatakse riiki avalik-õigusliku võlausaldajana, kes sarnaselt eraõiguslikule võlausaldajale püüab saada tagasi talle võlgnetaavad summad, sõlmides selleks võlgnikuga kokkulepped, mille kohaselt kogunenud võlad korraldatakse tagasimaksmise hõlbustamiseks ümber või tasutakse osamaksetena⁽⁵⁸⁾. ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses on soodsama kohtlemisega tegemist juhul, kui võlgnetaava summa saab tagasi maksta soodsamatel tingimustel kui need, mida võimaldaks eraõiguslik võlausaldaja. Komisjon võtab arvesse Soome väidet, et ümberkorraldamist ei viidud ellu, sest Kuopio halduskohus (Kuopion Hallinto-Oikeus) keelas selle rakendamise. Ent nagu Soome märgib, on võlgade tagasimaksegraafikut siiski pikendatud, mille tagajärjel on tasumisele kuuluvad maksed edasi lükatud. Sellega seoses täheldab komisjon, et tegelikult elluviidud ümberkorraldamine

⁽⁵⁶⁾ Vt otsus kohtuasjas T-152/99: Hamsa vs. komisjon, EKL 2002, lk II-3049, punkt 158.

⁽⁵⁷⁾ Vt otsus kohtuasjas T-36/99: Lenzing AG vs komisjon, EKL 2004, lk II-3597, punkt 152.

⁽⁵⁸⁾ Vt otsus kohtuasjas C-342/96: Hispaania vs. komisjon, EKL 1999, lk I-2459, punkt 46.

erineb algselt kavandatust nii summade kui ka ajakava poolest. Summa, mille tagasimaksmise Mikkeli linn tegelikult ümber korraldas, on algselt teatatud summast väiksem ning ümberkorraldamine lubati vaid algselt teatatust lühemaks ajaks. Seda arvesse võttes leitakse, et teatatud meedet rakendati teatavate muudatustega. Kõnealustest muudatustest hoolimata märgib komisjon, et käesolevas põhjenduses esitatud põhjustel ei oleks ükski eraõiguslik võlausaldaja mitte mingitel tingimustel nõustunud võlgade mis tahes vormis ümberkorraldamisega.

(221) Tavaliselt nõuaks eraõiguslik võlausaldaja oma nõuded sisse, kui ta on varem sõlminud võlgade ümberkorraldamist käsitleva kokkuleppe, millest võlgnik ei ole kinni pidanud⁽⁵⁹⁾. Mikkeli linn aga nõustus võlgade hilisema ümberkorraldamisega pärast seda, kui Karjaportti ei olnud kinni pidanud kohtu järelevalve all toimuva ümberkorraldamise käigus kokku lepitud võlgade ümberkorraldamise tingimustest. Peale selle puuduvad võlgade sissenõudmisest loobumiseks konkreetset põhjust, näiteks Mikkeli linnale antud suuremad tagatised. Lõpuks leiab komisjon seoses äriühingu tulevase kasumlikkuse ja elujõulisuse väljavaadetega, et tema finantsolukord ei andnud alust uskuda, et investeeringud saavutaksid mõistliku aja jooksul vastuvõetava kasumlikkuse taseme. Meetme võimaldamise ajal oli Karjaportti suhtes käimas pankrotimenetlus ja lisaks oli alates 2004. aastast käimas äriühingu ümberkorraldamine kohtu järelevalve all. Seda arvesse võttes märgib komisjon, et võimalik eraõiguslik võlausaldaja ei oleks nõustunud võlgade jätkuva ümberkorraldamisega.

(222) Sellega seoses väidab Soome, et Mikkeli linn tegutses võrdsetel tingimustel Karjaportti teiste võlausaldajatega.

(223) Seoses teatatud võlgade ümberkorraldamisega oli Soome sõnade kohaselt Mikkeli linna nõusolek tegelikult eraõiguslike võlausaldajatega sõlmitud kokkuleppe tingimus. Teiseks tundub, et võlgade kavandatava ümberkorraldamisega ei nähtud kõikide tagatud nõudega võlausaldajate jaoks ette ühesuguseid tingimusi. Kui Mikkeli linn oleks tagasimaksmata võlgade maksmise edasi lükanud 2011. aastani, siis eraõiguslikud võlausaldajad oleksid saanud makse 2009. aastal. Seda arvesse võttes võib Soome esitatud väite tagasi lükata.

(224) Eespool kirjeldatud arvesse võttes jäeldab komisjon, et kõnealune meede ei vasta eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumile ja annab Karjaporttile eelise.

(225) Seoses muude riigiabi olemasolu tingimustega ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses märgib komisjon, et võlgade ümberkorraldamisega nõustus

Mikkeli linn ning seetõttu on selle näol tegemist riigi ressurssidega ja see on seostatav riigiga. Peale selle võib meedet pidada valikuliseks. Lõpuks moonutab see konkurentsi ja kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust, nagu on üksikasjalikumalt kirjeldatud põhjendustes 133, 140 ja 141.

(226) Eespool kirjeldatu põhjal jäeldab komisjon, et asjaomane meede kujutab endast riigiabi.

Kokkusobivus

(227) Soome peamine väide on see, et kõnealune meede ei hõlmanud riigiabi; Soome oli aga teatanud 12. meetmest kui päästmisabist (vt põhjendus 1). Tegelikult oli Karjaportti ajal, mil Mikkeli linn nõustus võlgade ümberkorraldamisega, raskustes 2004. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punkti 10 alapunkti c tähenduses (vt põhjendused 123–129). Seepärast tuleb asjaomase meetme kokkusobivust hinnata 2004. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste alusel.

(228) 2004. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste kohaselt peab päästmisabi vastama teatavatele tingimustele, mis kõik ei ole kõnealuse meetme puhul täidetud.

a) Esiteks ei moodustu meede likviidsustoetusest laenugarantiide või laenukena (2004. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punkti 25 alapunkt a), vaid maksete edasilükkamisest.

b) Teiseks ei võtnud Soome endale kohustust edastada kuue kuu jooksul alates abi andmisest ümberkorralduskava ning meetme kestus ei olnud piiratud kuue kuuga (2004. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punkti 25 alapunktid a ja c).

c) Kolmandaks ei ole järgitud ühekordse abi põhimõtet (2004. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punkti 25 alapunkt e), sest äriühing oli juba varem raskustes olles saanud siseturuga kokkusobimatut ja ebaseaduslikku riigiabi.

(229) Kõnealune meede ei vasta ka kõikidele 2004. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suunistes ümberkorraldamisabi suhtes kehtestatud tingimustele.

a) Esiteks ei olnud abi andmise tingimuseks seatud ümberkorralduskava rakendamist (2004. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punkt 34). Märgitakse, et koostatud ei ole ümberkorralduskava 2004. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punkti 35 tähenduses.

⁽⁵⁹⁾ Vt otsus kohtuasjas T-36/99: Lenzing AG vs. komisjon, EKL 2004, lk II-3597, punkt 140 jj.

- b) Teiseks oodatakse abisaajatelt omavahenditest tehtavat olulist makset ümberkorraldamiskava heaks (2004. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punkt 43) ning uuritava meetme puhul ei viita miski abisaaja enda panusele.
- c) Kolmandaks tuleb põhjendamatute konkurentsimootuste vältimiseks võtta kompensatsioonimeetmeid (2004. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punkt 38). Selliseid meetmeid ei olnud ette nähtud.
- d) Neljandaks ei ole järgitud ühekordse abi põhimõtet, sest äriühing oli juba varem raskustes olles saanud siseturuga kokkusobimatut ja ebaseaduslikku riigiabi.
- (230) Seetõttu leiab komisjon, et meetme võimaldamine ei olnud kooskõlas 2004. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suunistega.
- (231) Järgnevalt tuleb kaaluda, kas 12. meede võib olla siseturuga kokkusobiv mõne muu ELi toimimise lepingu artikli 107 lõigetes 2 ja 3 sätestatud erandi põhjal.
- (232) ELi toimimise lepingu artikli 107 lõikes 2 sätestatud erandid ei ole käesoleval juhul kohaldatavad, sest kõnealuse meetme näol ei ole tegemist sotsiaalabiga, seda ei võimaldatud üksiktarbijatele ega loodusõnnetuste ja erakorraliste sündmuste tekitatud kahju korvamiseks ning seda ei võimaldatud Saksamaa jagamisest kahjustatud Saksamaa Liitvabariigi teatud piirkondade majandusele.
- (233) Täiendavad erandid on sätestatud ELi toimimise lepingu artikli 107 lõikes 3.
- (234) ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punktis a on sätestatud, et siseturuga võib kokkusobivaks pidada „abi majandusarengu edendamiseks niisugustes piirkondades, kus elatustase on erakordselt madal või kus valitseb tõsine tööpuudus”. Abi andmise ajal asus Karjaportti sellises piirkonnas.
- (235) Abi saavatele piirkondadele antava riigiabi kokkusobivus on reguleeritud 1998. aasta piirkondliku abi juhendiga. Asjaomase juhendi kohaselt ei ole raskustes olevad äriühingud piirkondliku abi saamiseks abikõlblikud.
- Sellest tulenevalt järeldeb komisjon, et kõnealuse abi suhtes ei saa kohaldada ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punktis a sätestatud erandit.
- (236) ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punktis b on sätestatud, et siseturuga võib kokkusobivaks pidada „abi üleeuroopalist huvi pakkuva tähtsa projekti elluviimiseks või mõne liikmesriigi majanduses tõsise häire kõrvaldamiseks”. Komisjon märgib, et kõnealuse abi eesmärk ei olnud edendada mõne üleeuroopalist huvi pakkuva projekti elluviimist ning samuti ei leidnud komisjon mingeid tõendeid selle kohta, et see kavandati tõsise häire kõrvaldamiseks Soome majanduses. Eespool kirjeldatud kaalutlusi arvesse võttes järeldeb komisjon, et kõnealuse abi suhtes ei saa kohaldada ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punktis b sätestatud erandit.
- (237) ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punktis d on sätestatud, et siseturuga võib kokkusobivaks pidada abi kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks, kui niisugune abi ei kahjusta kaubandustingimusi ja konkurentsi liidus määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega. Ilmselgelt ei ole kõnealune säte käesoleval juhul kohaldatav.
- (238) ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punktiga c lubatakse anda riigiabi teatud majandustegevuse või teatud majanduspiirkondade arengu soodustamiseks, kui niisugune abi ei mõjuta ebasoovitavalt kaubandustingimusi määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega. Komisjon on koostanud mitu suunist ja teatist, milles on selgitatud, kuidas komisjon kohaldab selles sättes sisalduvat erandit. Komisjoni seisukohast on aga abi olemuse ja tunnuste tõttu iseenesest mõistetav, et kõnealustest suunistest ja teatistest tulenevad erandid ei ole käesoleval juhul kohaldatavad.
- (239) Eespool esitatud argumentide põhjal leiab komisjon, et 12. meede hõlmab riigiabi, mis ei ole siseturuga kokkusobiv.

7.4. Finnvera võimaldatud meetmed

- (240) Sissejuhatava märkusena tuletab komisjon meelde, et Soome on seoses riigiabi käsitleva otsusega N 715/2006 võtnud kohustuse, mille kohaselt Finnvera tegevus piirdub riigiabikavade haldamisega. Selle põhjal otsustas komisjon 25. septembril 2007 (komisjoni otsuse kuupäeval), et Finnvera vabastamine tulumaksust ei kujuta endast riigiabi. 13.–17. meede võimaldati enne komisjoni otsust juhtumi N 715/2006 kohta. 18. meede võimaldati pärast komisjoni otsust juhtumi N 715/2006 kohta. Seepärast peab komisjon arvestama Soome ametiasutuste võetud kohustust 18. meetme hindamisel.

7.4.1. 17. märtsil 2004 antud garantii (13. meede)

Riigiabi olemasolu

- (241) Selleks, et meedet käsitataks riigiabina ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses, peab see otseselt või kaudselt hõlmama riigi ressursse ja olema seostatav riigiga. Soome ei ole vaidlustanud asjaolu, et Finnvera võimaldatud meetmed koosnevad riigi ressursside ja on seostatavad riigiga. Kohtupraktika kohaselt tuleb äriühingute vahendeid pidada riigi ressurssideks juhul, kui riigil on oma valitseva mõju rakendamise teel selliste äriühingute suhtes võimalik suunata nende vahendite kasutamist⁽⁶⁰⁾. Sellise spetsialiseerunud finantseerimise-ettevõtte võimaldatud meetmed, keda võib tema põhikirja kohaselt pidada avalik-õiguslikuks asutuseks, on üldiselt seostatavad riigiga⁽⁶¹⁾. Euroopa Kohus on seostatavuse küsimust täiendavalt selgitanud oma kohtuasjas Stardust Marine tehtud otsuses⁽⁶²⁾. Kohus täpsustas järgmised näitajad, mille põhjal on võimalik seostatavust kindlaks teha: riigi osalusega äriühingu integreeritus riigiasutuste süsteemi, tema tegevuse laad ja asjaolu, kas äriühing tegutseb turul tavapärastes konkurentsitingimustes kõrvuti eraõiguslike äriühingutega, äriühingu õiguslik seisund (st kas selle suhtes kohaldatakse avalikku õigust või tavapärasest äriühinguõigust) ja riigi ametiasutuste järelevalve intensiivsus äriühingu juhtimise üle. Sellega seoses täheldab komisjon, et Finnvera tegevuse suhtes kohaldatakse haldusõigust, mis näitab, et äriühing on tihedalt seotud avaliku haldusega. Finnvera on 100 % riigile kuuluv spetsialiseerunud äriühing, millele laieneb riigi garantii ning mis pakub peamiselt riigiabi ja selliseid rahalisi vahendeid, mis ei ole turul vabalt kättesaadavad, näiteks ekspordikrediiti. Seepärast ei tegutse ta tavapärastes konkurentsitingimustes kõrvuti eraõiguslike äriühingutega, kuigi tema tegevus võib piiratud ulatuses kattuda kommertsbankade tegevusega. Ta on asutatud tavapärase äriühinguõiguse alusel, samas teostab riik tema üle ranget järelevalvet, nimetades haldusnõukogu liikmed poliitiliste parteide parlamendifraktsioonide hulgast vastavalt nende esindatusele Soome parlamendis. Enamik juhatuse liikmeid tuleb valida mitme ministeeriumi nimetatud kandidaatide hulgast (vt põhjendused 56–57). Seda arvesse võttes leiab komisjon, et Finnvera võetud meetmete näol on tegemist riigi ressurssidega ja need on seostatavad Soome riigiga.

- (242) Seoses küsimusega, kas 13. meetmega antakse abisaajale eelis, ei võimaldatud meedet vastupidiselt Soome väidetele koos eraõiguslike võlausaldajatega ja nendega samadel tingimustel. Kuigi vastab tõele, et nii [...] kui ka [...] andsid mõlemad Karjaporttile 2004. aastal laenu, puuduvad komisjonil andmed selle kohta, et nad oleksid andnud ka garantiid. Peale selle andsid kaks eraõiguslikku võlausaldajat laenu alates 2004. aasta suvel, see tähendab paar kuud pärast seda, kui Finnvera oli võimaldanud 13. meetme, ja seetõttu ei saa leida, et Finnvera oleks tegutsenud nendega koos. Samuti saab tagasi liikata Soome

väite, et garantii anti kooskõlas 2000. aasta garantiisid käsitleva teatisega. Esiteks, nagu on selgitatud eespool, lähtub komisjon meetme hindamisel 2008. aasta garantiisid käsitlevast teatisest (vt põhjendus 134). 2008. aasta garantiisid käsitleva teatise punkti 3.2 kohaselt saab üksikgarantiide puhul riigiabi välistada juhul, kui laenu-saaja ei ole finantsraskustes. Kuna komisjon leiab, et 1999. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste tähenduses oli Karjaportti 2004. aasta märtsis juba raskustes (vt põhjendused 123–128), võib välistada garantiisid käsitleva teatise kohaldamise. Ühtlasi väidab Soome, et garantiilt nõuti suurt garantiitasu. Garantii andmise aegseid Karjaportti finantsraskusi arvesse võttes leitakse aga, et Finnvera nõutud garantiitasu näol ei olnud tegemist turul kehtiva garantiitasuga. Koos garantiitasuga moodustasid abisaaja laenu rahastamise kulud tegelikult kokku [5–8] %, samas kui asjaomasel ajal kohaldatav viiteintressimäär oli 4,43 %, millele tuleb abisaaja finantsraskusi arvestades lisada vähemalt 400 baaspunkti. Eespool kirjeldatud arvesse võttes leitakse, et asjaomase meetme anti Karjaporttile eelis.

- (243) Lisaks peab meede selleks, et seda käsitataks riigiabina, olema konkreetne või valikuline, soodustades ainult teatavaid äriühinguid või teatavate kaupade tootmist. 13. meede võimaldati Karjaporttile, ühele konkreetsele äriühingule. Seepärast leiab komisjon, et sellega antakse abisaajale valikuline eelis.

- (244) Peale selle peab komisjon kaaluma, kas 13. meede tõenäoliselt moonutab konkurentsi ja kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust. Sellega seoses väidab Soome, et garantii abielement jäi alla vähese tähtsusega abi piirmäära. 13. meetme võimaldamise ajal kohaldati komisjoni 12. jaanuari 2001. aasta määrust (EÜ) nr 69/2001, mis käsitleb EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes⁽⁶³⁾ (edaspidi „2001. aasta vähese tähtsusega abi käsitlev määrus“)⁽⁶⁴⁾. Üks 2001. aasta vähese tähtsusega abi käsitleva määruse kohaldamise tingimus on see, et ühele äriühingule antava vähese tähtsusega abi kogusumma ei tohi ületada kolme aasta jooksul 100 000 eurot. Hinnatava garantii summa oli üksnes 91 000 eurot, mis tähendab seda, et see oleks jäänud 100 000 euro suuruse ülemmäära piiresse isegi juhul, kui abielemendina oleks arvestatud kogu summat. Tuleb aga kindlaks teha, kas 13. meetme peaks hindama koos 4. meetmega, st garantiiga, mille Mikkelin linn andis 2004. aasta märtsis ainult üheksa päeva enne 13. meetme ehk Finnvera antud garantiid. Kuigi asjaomased garantiid andsid kaks erinevat üksust ning need katsid kaht eraldi ja erineva kestusega laenu, asendati kõnealuste laenudega üks laen, mille Tapiola oli andnud 1992. aastal. Seepärast võib leida, et 4. ja 13. meede anti samal eesmärgil, see tähendab selleks, et Tapiola 1992. aastal antud laenu saaks konverteerida uuteks laenudeks. Võttes arvesse sellist tihedat seost kahe meetme vahel, leiab komisjon, et 2001. aasta vähese tähtsusega abi käsitlevas määruses

⁽⁶⁰⁾ Otsus kohtuasjas C-482/99: Prantsuse Vabariik vs. komisjon (Stardust Marine), EKL 2002, lk I-4397.

⁽⁶¹⁾ Otsus kohtuasjas T-358/94: Air France vs. komisjon, EKL 1996, lk II-2109, punktid 55–61.

⁽⁶²⁾ Otsus kohtuasjas C-482/99: Prantsuse Vabariik vs. komisjon (Stardust Marine), EKL 2002, lk I-4397, punktid 50–59.

⁽⁶³⁾ EÜT L 10, 13.1.2001, lk 30.

⁽⁶⁴⁾ Vt komisjoni määruse (EÜ) nr 1998/2006 artikli 5 lõige 2, ELT L 379, 28.12.2006, lk 5.

sätetatud 100 000 euro suuruse piirmäära kohaldamisel tuleb 4. ja 13. meetet käsitada ühe meetmena. Üheskoos arvestatuna ületab kahe meetme abielement 100 000 eurot. Seepärast järeldab komisjon, et 13. meede ei jää 2001. aasta vähese tähtsusega abi käsitleva määruse reguleerimisalasse.

- (245) Lõpuks väidab Soome, et 13. meetmega jätkati juba kehtivaid kohustusi ja seetõttu ei suurenenud Finnvera risk. Soome esitas sama argumendi ka seoses 4. meetmega. Lähtudes samast arutluskäigust kui 4. meetme puhul, ei pea komisjon 13. meetet üksnes varem võimaldatud meetme jätkamiseks (vt põhjendused 164–165).
- (246) Eespool kirjeldatu põhjal järeldab komisjon, et 13. meede kujutab endast riigiabi.

Kokkusobivus

- (247) Soome ei esitanud mingeid argumente 13. meetme siseturuga kokkusobivuse kohta. Kuna Karjaportti oli Finnvera garantii andmise ajal raskustes (vt põhjendused 123–128), hindab komisjon kõigepealt seda, kas see meede on päästmis- ja ümberkorraldamisabina siseturuga kokkusobiv päästmise ja ümberkorraldamise suuniste alusel. Garantii andmise ajal olid kohaldatavad 1999. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suunised ⁽⁶⁵⁾.
- (248) 1999. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste kohaselt peab päästmisabi vastama teatavatele tingimustele, mis kõik ei ole uuritavate meetmete puhul täidetud.
- a) Esiteks ei olnud garantii seotud laenuga, mis tuli tagasi maksta hiljemalt kahesteistkümneme kuu jooksul pärast viimase osamakse tegemist kõnealusele äriühingule (1999. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punkti 23 alapunkt b).
- b) Teiseks ei esitanud Soome mingit teavet selle kohta, et abi oli põhjendatud tõsiste sotsiaalsete raskustega ja sellel ei olnud lubamatut kahjulikku kõrvaldõju teistele liikmesriikidele (1999. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punkti 23 alapunkt c).
- c) Kolmandaks ei olnud garantii kuue kuu jooksul lõppenud ning ei olnud esitatud ümberkorralduskava

1999. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste tähenduses (1999. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punkti 23 alapunkt d).

- d) Lõpuks ei viita miski sellele, et abi piirdus summaga, mis oli vajalik äriühingu tegevuse jätkamiseks ajavaheajal, milleks abi oli lubatud (1999. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punkti 23 alapunkt e).
- (249) Samadel põhjustel, mida on kirjeldatud eespool 4. ja 5. meetme puhul (vt põhjendused 177–178), leiab komisjon, et 13. meede ei vasta ka kõikidele 1999. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suunistes ümberkorraldamisabi suhtes kehtestatud tingimustele. Seetõttu leiab komisjon, et meetet ei võimaldatud kooskõlas 1999. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suunistega.
- (250) Järgnevalt tuleb kaaluda, kas 13. meede võib olla siseturuga kokkusobiv mõne muu ELi toimimise lepingu artikli 107 lõigetes 2 ja 3 sätestatud erandi põhjal. Samadel põhjustel, mida on kirjeldatud eespool 4. ja 5. meetme puhul (vt põhjendused 179–186), leiab komisjon, et ühegi erandi tingimused ei ole täidetud. Seepärast järeldab komisjon, et 13. meede hõlmab riigiabi, mis ei ole siseturuga kokkusobiv.
- 7.4.2. 12. jaanuaril 2006 antud laen (14. meede)
- (251) Soome väidab, et meede oli ette nähtud kohtu järelevalve all toimuva ümberkorraldamise raames koostatud ümberkorraldamiskavaga ning et Finnvera võimaldas asjaomase meetme koos eraõiguslike võlausaldajatega.
- (252) Vastab tõele, et meede oli ümberkorralduskavaga ette nähtud nii seoses Karjaportti eraõiguslike kui ka avalikõiguslike võlausaldajatega. Soome esitatud dokumentide kohaselt toimus intresside konverteerimine tegelikult 2005. aasta lõpus ja 2006. aasta alguses. Ka eraõiguslikud võlausaldajad konverteerisid neile võlgnetavad intressid laenudeks.

- (253) Kohtuasjas BP Chemicals kasutatud arutluskäiku (vt põhjendused 189–191) järgides tuleb kõigepealt kindlaks teha, kas 14. meetme suhtes saab kohaldada turumajandusliku investori põhimõtet. Sellega seoses täheldab komisjon, et 4., 5. ja 13. meede võeti enne kohtu järelevalve all toimuva ümberkorraldamise algust, samas kui 14. meede võeti kõnealuse ümberkorraldamise jooksul. Eespool põhjendustes 189–191 kirjeldatud põhjustel leiab komisjon, et 14. meetet on võimalik eristada 4., 5. ja 13. meetmest. Peale selle oli 14. meede ette nähtud juba ümberkorralduskavaga, mille eesmärk oli taastada äriühingu normaalne olukord.

⁽⁶⁵⁾ 1999. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste 6. jao kohaselt kehtisid suunised kuni 9. oktoobrini 2004; vt joonealune märkus 37 eespool.

- (254) Teiseks leiab komisjon seoses turumajandusliku investori põhimõtte kohaldamisega asjaomase meetme suhtes, et eraõiguslike võlausaldajate [...] ja [...] antud laenud olid võrreldavad Finnvera antud laenuga. Olles kohtu järelevalve all toimivas ümberkorraldamises tagatud nõudega võlausaldajad, on kõik äriühingud sarnases olukorras. Arvestades asjaolu, et kõnealused laenud anti samasugustel tingimustel kui Finnvera laen (sama laenuperiood, võrreldav tagasimaksmise aeg) ning et Finnvera nõutud intressimäär oli tema jaoks isegi soodsam (1. jaanuaril 2006 oli kuue kuu EURIBOR pluss 2 % kokku 4,643 %) kui eraõiguslike võlausaldajate nõutud intressimäär (1. jaanuaril 2006 oli kolme kuu EURIBOR pluss 1,5 % kokku 3,988 % ning kolme kuu EURIBOR pluss 2 % oli 4,488 %), leiab komisjon, et asjaomase meetmega ei antud Karjaporttile eelist.
- (255) Eespool kirjeldatu põhjal järeldatakse, et kõnealune meede ei hõlma riigiabi.
- 7.4.3. 14. septembril 2006 antud vastugarantii (15. meede)
- (256) Esiteks leiab komisjon, et kõnealuse meetme puhul oli abisaaja Karjaportti, kuigi vastugarantii anti äriühingule [...]. Väike garantiitasu, mida [...] Karjaporttilt nõudis, näitab, et [...] andis garantii ainult tänu Finnvera antud garantiile. Tegelikult maksabki Finnvera vastugarantii eest garantiitasu Karjaportti, mitte [...].
- (257) Soome leiab igal juhul, et Finnvera tegutses samadel tingimustel kui eraõiguslikud võlausaldajad [...] ja [...]. Vastab tõele, et [...] ja [...] olid Finnveraga sarnases olukorras. Kõik kolm äriühingut on kohtu järelevalve all toimivas ümberkorraldamises tagatud nõuetega võlausaldajad. Nad kõik on Karjaporttile varem laene ja garantiisid andnud ([...]).
- (258) Samamoodi kui 14. meetme puhul ning kohtuasjas BP Chemicals kasutatud arutluskäiku (vt põhjendused 189–191) järgides leitakse, et turumajandusliku investori põhimõtet saab 15. meetme suhtes kohaldada, sest kõnealust meedet on võimalik eristada 4., 5. ja 13. meetmest (vt põhjendus 253).
- (259) Kõnealuse meetme puhul oli laenusumma, millele garantii anti, kokku 1,8 miljonit eurot. Finnvera andis äriühingule [...] vastugarantii, mis kattis ainult 16,7 % sellest summast (300 000 eurot). Ülejäänud osa laenust oli kaetud [...] ja [...] garantiidega (vastavalt 825 000 eurot ja 675 000 eurot), millele Finnvera vastugarantiid ei andnud. Abisaaja Karjaportti seisukohast olid vastugarantiiga garantii kogukulud suuremad kui [...] ja [...] antud garantiide kulud. Kui kaks viimast nõudsid Karjaporttilt garantiitasu 1,75 %, siis moodustasid vastuga-
- rantii rahastamise kulud Karjaportti jaoks kokku 2,9 % (1,65 % [...] garantii eest pluss 1,25 % vastugarantii eest). Sellest järeldub, et Finnvera võetud meetmega ei antud Karjaporttile eelist.
- (260) Eespool kirjeldatu põhjal järeldatakse, et kõnealune meede ei hõlma riigiabi.
- 7.4.4. 6. juulil 2007 antud laen (16. meede)
- (261) Nagu on kirjeldatud põhjenduses 110, väidab Soome, et kõnealune laen ei hõlmanud riigigarantiid, sest see anti laiema rahastamismeetme raames, milles osalesid ka eraõiguslikud võlausaldajad.
- (262) Samamoodi kui 14. meetme puhul ning kohtuasjas BP Chemicals kasutatud arutluskäiku (vt põhjendused 189–191) järgides leitakse, et turumajandusliku investori põhimõtet saab 16. meetme suhtes kohaldada (vt põhjendus 253).
- (263) Nagu on kirjeldatud põhjenduses 254, leiab komisjon, et [...] ja [...] on Finnveraga võrreldavas olukorras. Konkreetse uuritava meetme puhul on tõsi, et Finnvera andis laenu samal ajal ja samadel tingimustel kui [...] ja [...]. Kõikidelt võlausaldajatelt saadud laenude kestus oli kuus kuud ning kõikide laenude puhul lükati makseid edasi samas proportsioonis (kõikide võlausaldajate saadaolev summa on ligikaudu [...] % algsest summast). Kõik kolm laenu olid tagatud sama tagatisega, nagu on kirjeldatud põhjenduses 66, ning tagatis jaotati võlausaldajate vahel vastavalt sellele, milline oli asjaomase võlausaldaja risk seoses tema antud laenuga. Intressimäära puhul tundub, et Finnvera nõutud intressimäär oli tema jaoks isegi soodsam (6. juulil 2007 oli kuue kuu EURIBOR pluss 2,5 % kokku 6,847 %) kui eraõiguslike võlausaldajate nõutud intressimäär (9. juulil 2007 oli ühe kuu EURIBOR pluss 2 % kokku 6,105 %). Sellest tulenevalt võib leida, et laen vastas turumajandusliku investori põhimõttele ega sisaldanud riigiabi.
- (264) Eespool kirjeldatu põhjal järeldatakse, et kõnealune meede ei hõlma riigiabi.
- 7.4.5. 9. jaanuaril 2008 antud garantii (17. meede)
- Riigiabi olemasolu
- (265) Kõigepealt tuleb kindlaks teha, kes kõnealusest meetmest kasu saab – kas [...] või Karjaportti. Finnvera andis vastugarantii [...], Karjaportti peamisele pangale. [...] omakorda andis garantii Karjaporttile. [...] nõudis Karjaporttilt garantii eest väga väikest tasu, mis näitab, et [...] andis Karjaporttile garantii ainult seetõttu, et see oli kaetud Finnvera antud vastugarantiiga. Ühtlasi märgib komisjon, et Finnverale maksab vastugarantii eest garantiitasu Karjaportti, mitte [...]. Seda arvesse võttes leiab komisjon, et meetmest saab kasu Karjaportti.

- (266) Teiseks tuleb hinnata, kas meede annab Karjaporttile eelise. Sellega seoses väidab Soome, et vastugarantii ei hõlma riigiabi, sest asjaomases kokkuleppes osales veel üks eraisik. Selle väite võib tagasi lükata, sest Finnvera andis kaasatud eraisiku garantiile vastugarantii, mis tähendab seda, et Finnvera ja eraisik ei olnud üldsegi ühesuguses olukorras.
- (267) Seda arvesse võttes hindab komisjon meedet 2008. aasta garantiisid käsitleva teatise põhjal. Kuigi on tõsi, et Finnvera vastugarantii ei kata rohkem kui 80 % [...] antud garantiist, siis oli abisaaja Karjaportti garantii andmise ajal raskustes, nagu on täpsemalt kirjeldatud põhjendustes 123–128. Sellest tulenevalt ei saa riigiabi olemasolu 2008. aasta garantiisid käsitleva teatise punkti 3.2 alusel välistada.
- (268) Isegi kui garantii ei vasta kõikidele 2008. aasta garantiisid käsitleva teatise punktis 3.2 sätestatud nõuetele, võib garantii eest makstud tasu siiski õigustada järeldust, et garantii ei hõlma riigiabi. Igal juhul on komisjon vastupidiselt Soome seisukohale käesoleva juhtumi puhul arvamisel, et meedet ei saa käsitada abi mitte sisaldavana. Garantii anti väikese garantiitasu eest, kuigi äriühingul oli raskusi (vt põhjendused 123–128) ning Finnvera riski võis pidada märkimisväärseks. Sellega seoses täheldab komisjon ka seda, et vastavalt kohustustele, mille Soome ametiasutused võtsid juhtumi N 715/2006 raames, ei olnud Finnveral lubatud pakkuda turupõhist rahastamist.
- (269) Peale selle vastab kõnealune meede kõikidele muudele riigiabi olemasolu tingimustele. Nagu on kirjeldatud põhjenduses 241, hõlmavad Finnvera võimaldatud meetmed riigi ressursse ja on seostatavad riigiga. Ühtlasi on 17. meede valikuline, sest Karjaportti on ainuke äriühing, kes sellest kasu saab. Lõpuks moonutab see konkurentsi ja kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust.
- (270) Eespool kirjeldatu põhjal järeldab komisjon, et asjaomane meede kujutab endast riigiabi.
- K o k k u s o b i v u s**
- (271) Soome ei ole väitnud, et 17. meede on siseturuga kokkusobiv. Tegelikult oli Karjaportti ajal, mil Finnvera asjaomase meetme võimaldas, 2004. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste tähenduses raskustes (vt põhjendused 123–128). Seepärast võib meede olla siseturuga kokkusobiv ainult päästmis- ja ümberkorraldusabina 2004. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste alusel.
- (272) 2004. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste kohaselt peab päästmisabi vastama teatavatele tingimustele, mis kõik ei ole uuritava meetme puhul täidetud.
- a) Esiteks ei lõppenud garantii hiljemalt kuue kuu pärast alates esimese väljamakse tegemist (2004. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punkti 25 alapunkt a).
- b) Teiseks ei edastanud Soome kuue kuu jooksul pärast meetme esmakordset rakendamist ümberkorralduskava või likvideerimiskava või tõendeid garantii lõppemise kohta (2004. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punkti 25 alapunkt c).
- c) Kolmandaks ei ole järgitud ühekordse abi põhimõtet (2004. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punkti 25 alapunkt e), sest äriühing oli juba varem raskustes olles saanud siseturuga kokkusobimatut ja ebaseaduslikku riigiabi.
- (273) Kõnealune meede ei vasta ka kõikidele 2004. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suunistes ümberkorraldamisabi suhtes kehtestatud tingimustele.
- a) Esiteks ei olnud abi andmise tingimuseks seatud ümberkorralduskava rakendamist (2004. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punkt 34). Märgitakse, et koostatud ei ole ümberkorralduskava 2004. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punkti 35 tähenduses.
- b) Teiseks oodatakse abisaajatelt omavahenditest tehtavat olulist makset ümberkorraldamiskava heaks (2004. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punkt 43) ning uuritava meetme puhul ei viita miski abisaaja enda panusele.
- c) Kolmandaks tuleb põhjendamatute konkurentsimoonutuste vältimiseks võtta kompensatsioonimeetmeid (2004. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punkt 38). Selliseid meetmeid ei olnud ette nähtud.
- d) Neljandaks ei ole järgitud ühekordse abi põhimõtet, sest äriühing oli juba varem raskustes olles saanud siseturuga kokkusobimatut ja ebaseaduslikku riigiabi.
- (274) Seetõttu leiab komisjon, et meetme võimaldamine ei olnud kooskõlas 2004. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suunistega.

(275) Järgnevalt tuleb kaaluda, kas 17. meede võib olla siseturuga kokkusobiv mõne muu ELi toimimise lepingu artikli 107 lõigetes 2 ja 3 sätestatud erandi põhjal. Samadel põhjustel, mida on kirjeldatud eespool 4. ja 5. meetme puhul (vt põhjendused 179–186), leiab komisjon, et ühegi erandi tingimused ei ole täidetud. Seepärast järeldab komisjon, et 17. meede hõlmab riigiabi, mis ei ole siseturuga kokkusobiv.

8. TAGASINÕUDMINE

(276) Vastavalt ELi toimimise lepingule ja Euroopa Kohtu väljakujunenud kohtupraktikale on komisjon pädev otsustama, et asjaomane riik peab abi andmise lõpetama või seda muutma, kui on leitud, et abi on siseturuga kokkusobimatu⁽⁶⁶⁾. Samuti on Euroopa Kohus korduvalt sedastanud, et riigi kohustus lõpetada sellise abi andmine, mida komisjon peab siseturuga kokkusobimatuks, on kehtestatud selleks, et taastada eelnev olukord⁽⁶⁷⁾. Sellega seoses on Euroopa Kohus sätestanud, et kõnealune eesmärk on saavutatud, kui abisaaja on ebaseadusliku abina saadud summad tagasi maksnud ja seega loobunud eelistest, mis tal turul konkurentide ees olid, ja on taastatud abi andmisele eelnenud olukord⁽⁶⁸⁾.

(277) Eespool nimetatud kohtupraktikat järgides on menetlusmääruse artiklis 14 sätestatud, et „[k]ui ebaseadusliku abi korral tehakse negatiivne otsus, nõuab komisjon, et kõnealune liikmesriik peab võtma kõik vajalikud meetmed, et abisaajalt abi tagasi saada”.

(278) Seega tuleb ebaseadusliku ja kokkusobimatu abina käsitada kuut meedet:

— garantii, mille Mikkeli linn andis 8. märtsil 2004 (4. meede);

— garantii, mille Mikkeli linn andis 10. mail 2004 (5. meede);

— tasumata intressi konverteerimine laenudeks (8. meede);

— võlgade ümberkorraldamine alates 2009. aastast (12. meede);

— garantii, mille Finnvera andis 17. märtsil 2004 (13. meede);

— garantii, mille Finnvera andis 9. jaanuaril 2008 (17. meede).

(279) Seepärast tuleb asjaomane abi tagasi nõuda, et taastada enne abi andmist turul valitsenud olukord. Abi tuleks tagasi nõuda alates ajast, mil abisaaja sai eelise, st mil abi läks abisaaja käsutusse, ning abisaajal tuleb maksta intressi kuni abi tegeliku tagasimaksmiseni.

8.1. Garantiidena antud abi tagasinõudmine

(280) Kahe garantii puhul, mille Mikkeli linn andis 2004. aastal (4. ja 5. meede), ning garantiide puhul, mille Finnvera andis 2005. aastal (13. meede) ja 2008. aastal (17. meede), arvutatakse kokkusobimatu abielement vastavalt järgmistele põhimõtetele.

(281) Põhimõtteliselt võib riigigarantii kujutada endast abi kogu laenusumma ulatuses, mis sellega kaetakse, kui abisaajal puudub sõltumatu juurdepääs finantsturgudele⁽⁶⁹⁾. Käesoleval juhul tõendas aga Soome, et Karjaporttil oli 2004. aastal garantiide andmise ajal jätkuvalt juurdepääs finantsturgudele, esitades teavet laenude kohta, mida abisaajale andsid eraõiguslikud võlausaldajad (vt põhjendus 93). On vähe teavet selle kohta, kas Karjaporttil oli juurdepääs turgudele ka 2008. aastal, mil võimaldati 17. meede. Sellega seoses märgib komisjon, et Finnvera antud vastugarantii kattis üksnes 80 % eraõigusliku võlausaldaja antud garantiist, mis tähendab seda, et 20 % ulatuses jäi risk eraõigusliku võlausaldaja kanda. Seda arvesse võttes võib leida, et äriühingul oli ilma 2008. aasta garantiita jätkuvalt juurdepääs finantsturgudele.

(282) Arvestades aga Karjaportti finantsraskusi meetmete võtmise ajal, oleksid kommerts pangad nõudnud vastavalt suuremat intressimäära kui tänu riigigarantiidele kohaldatud intressimäär, sest viimased kujutasid endast pankade jaoks lisatagatist. Seetõttu on komisjon arvamusel, et Karjaportti sai kasu väiksemate intressimäärade näol, mida kohaldati tema suhtes tänu garantiidele.

(283) 2008. aasta garantiisid käsitleva teatise punkti 4.2 kohaselt tuleb turul kehtiva võrreldava garantiitasu puudumisel võrrelda tagatud laenu finantseerimise kogukulusid (intressimäär pluss garantiitasu) turul kehtiva intressimääraga sarnase laenu puhul, millel ei ole riigigarantiid. Sageli ei ole selline teave turuintressimäära kohta kättesaadav. Seepärast on komisjon oma teatistes viite- ja

⁽⁶⁶⁾ Vt otsus kohtuasjas C-70/72: komisjon vs. Saksamaa, EKL 1973, lk 00813, punkt 13.

⁽⁶⁷⁾ Vt otsus liidetud kohtuasjades C-278/92, C-279/92 ja C-280/92: Hispaania vs. komisjon, EKL 1994, lk I-4103, punkt 75.

⁽⁶⁸⁾ Vt otsus kohtuasjas C-75/97: Belgia vs. komisjon, EKL 1999, lk I-030671, punktid 64–65.

⁽⁶⁹⁾ 2008. aasta garantiisid käsitleva teatise punkt 2.2 ja punkti 4.1 alapunkt a.

diskontomäärade kindlaksmääramise meetodi läbivaatamise kohta⁽⁷⁰⁾ (edaspidi „2008. aasta viitemäärade teatis“) töötanud välja finantsmetoodika, mida saab 2008. aasta garantiisid käsitleva teatise punktis 4.2 sätestatud põhjustel kasutada turuintressimäära indikaatorina.

- (284) Käesoleva juhtumi puhul puuduvad andmed selle kohta, mida Karjaportti oleks maksnud võrreldava garantiita laenu eest. Peale selle anti asjaomased kolm garantiid enne majandus- ja finantskriisi. Lisaks on komisjon seisukohal, et meetmete võimaldamisest möödunud aja tõttu oleks keeruline arvutada n-ö tegelikku turuintressimäära Soome lihatootja jaoks. Seepärast kasutab komisjon turuintressimäära indikaatorina vastavat viitemäära.

8.1.1. 8. märtsil 2004 antud garantii (4. meede)

- (285) 4. meetme puhul võis Karjaportti laenude tagatiste taset pidada 2008. aasta viitemäärade teatise kohaselt tavapäraseks. Karjaportti andis 4. meetme tagatiseks kinnisvarahüpoteegi ja kommertsipandi. Kõnealuse kahe tagatise registreeritud väärtus oli suhteliselt suur (vt põhjendus 27). Arvesse tuleb aga võtta seda, et sama tagatist kasutati juba Mikkeli linna muude nõuete (näiteks 1. meetme) tagamiseks, seega ei olnud kogu summat võimalik kasutada asjaomase meetme jaoks. Samuti tuleb arvestada, et nii kinnisvarahüpoteegi kui ka kommertsipandi tegelik väärtus sõltub koormatud vara väärtusest ja Mikkeli linna kohast võlausaldajate järjestuses.

- (286) Sellega seoses märgitakse, et Soomel ei olnud võimalik esitada hinnangut tagatise väärtuse kohta garantii andmise ajal. Soome esitas aga tagatiste kohta kaks üldist sõltumatut hinnangut, mida kasutati 15. veebruari 2005. aasta ümberkorralduskava koostamiseks, mis on garantii andmisele ajaliselt suhteliselt lähedal (vt põhjendus 43). Siinkohal märgitakse, et arvestades Mikkeli linna kõrget kohta järjestuses, võib kinnisvarahüpoteek kinnisvara kasutamise jätkamise korral olla piisav tema nõuete katmiseks; juhul kui Karjaportti tuleb likvideerida, võib kinnisvara väärtus olla liiga väike ühegi Mikkeli linna nõude katmiseks. Kommertsipant võib katta ainult osa Mikkeli linna nõuetest. Seda arvesse võttes tundub olevat põhjendatud käsitada kõnealuseid tagatise tavapärase kvaliteediga tagatisena.

- (287) Seepärast on intressimäär, mida Karjaportti oleks pidanud ilma garantiita laenu eest turutingimustel maksma, viiteintressimäär ehk 4,43 % pluss 650 baaspunkti suurune riskipremia, mis kajastab tavapäraseid tagatise

andva riskustes äriühingu suhtes kohaldatavat riskipremiat. Seega tuleb abisumma arvutada sellise teoreetilise turuintressimäära ning garantiiga laenult tegelikult nõutud intressimäära (4 %) vahena, arvates sellest eelnevalt maha garantii eest tegelikult makstud hinna (s.o 0 baaspunkti). Kõnealuste intressimäärade vahe arvutatakse ajavahemiku kohta, mil tegelikult nõutud intressimäära kohaldati.

- (288) Abisummalta nõutakse intressi, mida arvutatakse alates hetkest, mil teoreetilise intressimäära ja garantiiga laenult tegelikult nõutava intressimäära vahe oleks tulnud sisse nõuda, kuni abi tegeliku tagasimaksmiseni.

8.1.2. 10. mail 2004 antud garantii (5. meede)

- (289) 5. meetme puhul võis Karjaportti laenude tagatiste taset pidada 2008. aasta viitemäärade teatise kohaselt tavapäraseks. Karjaportti andis sama tagatise kui 4. meetme puhul, see tähendab Tikkalas asuvalle tootmisrajatisele seatud kinnisvarahüpoteegi ja kommertsipandi. Peale selle anti n-ö eripant Tikkala tootmisrajatise eest, mille registreeritud väärtus oli 1 135 268 eurot (vt põhjendus 29). Kõikide nimetatud tagatiste puhul kasutatakse sama arutluskäiku kui eespool seoses 4. meetmega, ning seega tundub olevat põhjendatud käsitada kõnealuseid tagatise tavapärase kvaliteediga tagatistena.

- (290) Intressimäär, mida Karjaportti oleks pidanud ilma garantiita laenu eest turutingimustel maksma, on samamoodi viiteintressimäär 4,43 % pluss 650 baaspunkti suurune riskipremia. Seega tuleb abisumma arvutada sellise teoreetilise turuintressimäära ning garantiiga laenult tegelikult nõutud intressimäära (12 kuu EURIBOR pluss 0,3 %) vahena, arvates sellest eelnevalt maha garantii eest tegelikult makstud hinna (s.o 0 baaspunkti). Kõnealuste intressimäärade vahe arvutatakse ajavahemiku kohta, mil tegelikult nõutud intressimäära kohaldati.

- (291) Abisummalta nõutakse intressi, mida arvutatakse alates hetkest, mil teoreetilise intressimäära ja garantiiga laenult tegelikult nõutava intressimäära vahe oleks tulnud sisse nõuda, kuni abi tegeliku tagasimaksmiseni.

8.1.3. 17. märtsil 2004 antud garantii (13. meede)

- (292) Komisjonil puudub üksikasjalik teave 13. meetme eest antud tagatiste kohta ja seepärast saab ta üksnes kirjeldada meetodit, mille kohaselt tagasinõudmine tuleb ellu viia. Kui 13. meetme eest oli tööpoolest antud tagatise, tuleb esimese sammuna määrata kindlaks selliste tagatiste väärtus vastavalt viitemäärade teatisele.

⁽⁷⁰⁾ ELT C 14, 19.1.2008, lk 6.

- (293) Intressimäär, mida Karjaportti oleks pidanud ilma garantiita laenu eest turutingimustel maksma, on samamoodi viiteintressimäär 4,43 % pluss tagatiste väärtust kajastav riskipremia. Seega tuleb abielement arvutada sellise teoreetilise turuintressimäära ning garantiiga laenult tegelikult nõutud intressimäära ([2–5] %) vahena, arvates sellest eelnevalt maha garantii eest tegelikult makstud hinna (s.o 3 %). Kõnealuste intressimäärade vahe arvutatakse ajavahemiku kohta, mil tegelikult nõutud intressimäär kohaldati.
- (294) Abisummalt nõutakse intressi, mida arvutatakse alates hetkest, mil teoreetilise intressimäära ja garantiiga laenult tegelikult nõutava intressimäära vahe oleks tulnud sisse nõuda, kuni abi tegeliku tagasimaksmiseni.
- (298) Seega tuleb abisumma arvutada eraõiguslike investorite antud laenude suhtes kohaldatud keskmise intressimäära (kolme kuu EURIBOR pluss 2 % ja kolme kuu EURIBOR pluss 1,5 %) ja laenu eest tegelikult nõutud intressimäära (kolme kuu EURIBOR pluss 0,3 %) vahena.
- (299) Kõnealuste intressimäärade vahe arvutatakse ajavahemiku kohta, mil tegelikult nõutud intressimäär kohaldati.
- (300) Abisummalt nõutakse intressi, mida arvutatakse alates hetkest, mil teoreetilise intressimäära ja garantiiga laenult tegelikult nõutava intressimäära vahe oleks tulnud sisse nõuda, kuni abi tegeliku tagasimaksmiseni.

8.1.4. 9. jaanuaril 2008 antud garantii (17. meede)

- (295) 17. meetme puhul võis Karjaportti laenude tagatiste taset pidada 2008. aasta viitemäärade teatise kohaselt tavapäraseks. Karjaportti andis tagatiseks oma osaluse teatavas äriühingus, mille tagatisväärtuseks hindas Finnvera [...] eurot, nagu on üksikasjalikumalt kirjeldatud põhjenduses (67). Intressimäär, mida Karjaportti oleks pidanud ilma garantiita laenu eest turutingimustel maksma, on samamoodi viiteintressimäär 5,19 % pluss 650 baaspunkti suurune riskipremia. Seega tuleb abisumma arvutada sellise teoreetilise turuintressimäära ning garantiiga laenult tegelikult nõutud intressimäära ([0–3] % pluss allhankelepingute alusel tasumata summade intress) vahena, arvates sellest eelnevalt maha garantii eest tegelikult makstud hinna (s.o 250 baaspunkti). Kõnealuste intressimäärade vahe arvutatakse ajavahemiku kohta, mil tegelikult nõutud intressimäär kohaldati.
- (296) Abisummalt nõutakse intressi, mida arvutatakse alates hetkest, mil teoreetilise intressimäära ja garantiiga laenult tegelikult nõutava intressimäära vahe oleks tulnud sisse nõuda, kuni abi tegeliku tagasimaksmiseni.

8.2. Tasumata intressi laenuks konverteerimise teel antud abi tagasinõudmine (8. meede)

- (297) Kindlaks tuleb määrata 8. meetme, st Mikkelil linna antud laenu kokkusobimatu abielement. Nagu on kirjeldatud põhjendustes 45–46, andis Mikkelil linn Karjaporttile laenu väiksema intressimääraga kui eraõiguslikud võlausaldajad. Laenu puhul arvutatakse abielement põhimõtteliselt laenu suhtes tegelikult kohaldatud intressimäära ja turuintressimäära vahena. Käesoleval juhul andsid koos Mikkelil linnaga laene ka eraõiguslikud võlausaldajad. Eraõiguslike võlausaldajate nõutud intressimäär võib käsitada turuintressimäära indikaatorina.

8.3. Võlgade ümberkorraldamise teel alates 2009. aastast antud abi tagasinõudmine (12. meede)

- (301) Kindlaks tuleb määrata 12. meetme, st võlgade ümberkorraldamise, mille Mikkelil linn teostas alates 2009. aastast, kokkusobimatu abielement. Nagu on kirjeldatud põhjendustes 219–226, toimus võlgade teatud ümberkorraldamine teatavate muudatustega. Kuna komisjonil puudub üksikasjalik teave tegelikult rakendatud ümberkorraldamise kohta, saab ta üksnes kirjeldada meetodit, mille kohaselt tagasinõudmine tuleb ellu viia.
- (302) Abi anti äriühingu käsutusse alates ajast, mil äriühing Osuuskunta Karjaportti kaldus kõrvale 2006. aastal kohtu järelevalve all toimuva ümberkorraldamise käigus kokku lepitud maksegraafikust. Komisjon leiab, et abi andmise ajal ei olnud Karjaporttil enam juurdepääsu finantsturgudele. Seepärast on abi samaväärne ümberkorraldatud võlasummaga. Seega võrdub tagasinõutav summa Mikkelil linna ümberkorraldatud nõuetega. Tagasinõutavast summast võib aga maha arvatud juba tehtud maksed.
- (303) Abisummalt nõutakse intressi alates kuupäevast, mil abi äriühingu käsutusse anti, kuni abi tegeliku tagasimaksmiseni.

9. JÄRELDUS

- (304) Komisjon märgib, et kooskõlas menetlusmääruse artikliga 8 puudub alus jätkata ametlikku uurimismenetlust seoses 2,75 miljoni euro suuruse garantiiga, millest Soome teatas, kuid mille kohta esitatud teatise ta hiljem tagasi võttis.

- (305) Seoses 2000. aastal antud garantiiga ja samal aastal Mikkeli linna eraldatud maaga leiab komisjon, et kõnealuste meetmete näol on tegemist riigiabiga, mis on 1998. aasta piirkondliku abi juhendi alusel investeerimisabina siseturuga kokkusobiv.
- (306) 2002. aastal Mikkeli linna teostatud maa ostmise puhul leitakse, et see toimus turutingimustel ega sisaldanud seetõttu abi.
- (307) Mikkeli linna 2004. aasta märtsis ja mais antud garantiid võib pidada riigiabiks, arvestades asjaolu, et garantiide andmise ajal oli Karjaportti raskustes olev äriühing 1999. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste tähenduses. Kõnealused meetmed ei ole siseturuga kokkusobivad, sest ükski ELi toimimise lepingu artikli 107 lõigete 2 ja 3 tingimus ei ole täidetud.
- (308) Mikkeli linn võttis kohtu järelevalve all toimuva ümberkorraldamise raames võimaldatud meetmed koos võrreldavate eraõiguslike võlausaldajatega ja nendega sarnastel tingimustel. Sellest tulenevalt järeldab komisjon, et järgiti turumajandusliku investori põhimõtet ning seega ei hõlma meetmed riigiabi.
- (309) Nii Mikkeli linna teostatud osakute ostmise kui ka võlgade mahakandmise puhul 2006. ja 2008. aasta raamatupidamisaruannetes võib leida, et need ei sisaldanud abi.
- (310) Mikkeli linna poolset tasumata intresside konverteerimist laenuks 2005. aasta detsembris võib käsitada riigiabina, arvestades asjaolu, et meetme võimaldamise ajal oli Karjaportti raskustes olev äriühing 2004. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste tähenduses. Kõnealused meetmed ei ole siseturuga kokkusobivad, sest ükski ELi toimimise lepingu artikli 107 lõigete 2 ja 3 tingimus ei ole täidetud.
- (311) Seoses võlgade ümberkorraldamisega, millega Mikkeli linn nõustus 2009. aastal, märgitakse, et tegemist on võlgade hilisema ümberkorraldamisega. Seda arvesse võttes leiab komisjon, et eraõiguslik võlausaldaja ei oleks nõustunud sellise võlgade ümberkorraldamisega ning et meetme näol on tegemist riigiabiga. Karjaportti oli raskustes olev äriühing 2004. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste tähenduses, seega võib meede olla kokkusobiv ainult kõnealuse suuniste alusel. Kuna kõik nõuded ei ole täidetud, järeldatakse, et meede kujutab endast siseturuga kokkusobimatut riigiabi.
- (312) Ka Finnvera 17. märtsil 2004 antud garantii sisaldab riigiabi, mis ei ole 1999. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste alusel siseturuga kokkusobiv. Finnvera 12. jaanuaril 2006 antud laenu näol ei ole tegemist riigiabiga, sest see anti koos võrreldavate eraõiguslike võlausaldajatega ning nende sarnastel tingimustel. Sama kehtib ka Finnvera 2006. aasta septembris antud garantii ja 2007. aasta juulis antud laenu kohta.
- (313) Lõpuks võib Finnvera 9. jaanuaril 2008 antud garantiid käsitada riigiabina, arvestades asjaolu, et garantii andmise ajal oli Karjaportti raskustes 2004. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste tähenduses. Meede ei ole siseturuga kokkusobiv, sest ükski ELi toimimise lepingu artikli 107 lõigete 2 ja 3 tingimus ei ole täidetud.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Lõpetatakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 lõike 2 kohane ametlik uurimismenetlus seoses 2,75 miljoni euro suuruse garantiiga (11. meede), millest Soome teatas, kuid mille kohta esitatud teatise ta hiljem tagasi võttis.

Artikkel 2

Meetmed, mida Soome rakendas äriühingu Osuuskunta Karjaportti suhtes ja mis hõlmavad järgmist:

- maa ostmise 2002. aastal (3. meede);
- kohtu järelevalve all toimuva ümberkorraldamise raames võetud meetmed (6. meede);
- äriühingult Osuuskunta Karjaportti osakute ostmise (7. meede);
- võlgade mahakandmine 2006. ja 2008. aasta raamatupidamisaruannetes (9. ja 10. meede);
- laen, mille Finnvera andis 2006. aasta juunis (14. meede);
- vastugarantii, mille Finnvera andis 2006. aasta septembris (15. meede) ja
- laen, mille Finnvera andis 2007. aasta juulis (16. meede),

ei ole riigiabi Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses.

Artikkel 3

Riigiabimeetmed, mida Soome rakendas äriühingu Osuuskunta Karjaportti suhtes ja mis hõlmavad järgmist:

— 2000. aasta juunis antud garantii (1. meede) ja

— maa eraldamine samal aastal (2. meede),

on siseturuga kokkusobivad Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti a tähenduses.

Artikkel 4

Riigiabimeetmeid, mida Soome rakendas äriühingu Osuuskunta Karjaportti suhtes ja mis hõlmavad järgmist:

— garantii, mille Mikkeli linn andis 8. märtsil 2004 (4. meede);

— garantii, mille Mikkeli linn andis 10. mail 2004 (5. meede);

— tasumata intressi konverteerimine laenudeks (8. meede);

— garantii, mille Finnvera andis 17. märtsil 2004 (13. meede);

— garantii, mille Finnvera andis 9. jaanuaril 2008 (17. meede);

— võlgade ümberkorraldamine alates 2009. aastast (12. meede),

rakendas Soome ebaseaduslikult, rikkudes Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 lõiget 3, ja need ei ole siseturuga kokkusobivad.

Artikkel 5

1. Soome nõuab abisaajalt tagasi artiklis 4 viidatud abi.

2. Tagasinõutavatelt summadelt arvestatakse intressi alates kuupäevast, mil need anti abisaaja käsutusse, kuni nende tegeliku tagasimaksmiseni.

3. Intress arvutatakse liitintressina vastavalt komisjoni määruse (EÜ) nr 794/2004 V peatükile.

4. Soome tühistab kõik artiklis 4 viidatud abi väljamaksmata jäänud maksed alates käesoleva otsuse teatavakstegemise kuupäevast.

Artikkel 6

1. Artiklis 4 viidatud abi nõutakse tagasi viivitamata ja tõhusalt.

2. Soome tagab käesoleva otsuse täitmise nelja kuu jooksul alates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

Artikkel 7

1. Soome esitab komisjonile kahe kuu jooksul alates käesoleva otsuse teatavakstegemisest järgmise teabe:

a) abisaajalt tagasinõutava abi kogusumma (põhisumma ja intressid);

b) käesoleva otsuse täitmiseks juba võetud ja kavandatud meetmete üksikasjalik kirjeldus;

c) dokumendid, millega tõendatakse, et abisaajale on antud korraldus abi tagasi maksta.

2. Soome teavitab komisjoni käesoleva otsuse täitmiseks võetud meetmete rakendamisest, kuni artiklis 4 osutatud abi on täielikult tagasi makstud. Soome esitab komisjoni taotlusele viivitamata teabe käesoleva otsuse täitmiseks juba võetud ja kavandatud meetmete kohta. Ta esitab ka üksikasjalikud andmed abisaajalt juba tagasi saadud abisummade ja intresside kohta.

Artikkel 8

Käesolev otsus on adresseeritud Soome Vabariigile.

Brüssel, 12. juuni 2012

Komisjoni nimel
asepresident

Joaquín ALMUNIA

KOMISJONI OTSUS,

25. juuli 2012,

riigiabi nr SA.33114 (2012/C) (eks. 2011/NN) – Poola Väidetav riigiabi Crist laevatehasele

(teatavaks tehtud numbri C(2012) 5057 all)

(Ainult poolakeelne tekst on autentne)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2013/9/EL)

EUROOPA KOMISJON,

(3) Komisjon kohtus Poola ametiasutustega 6. detsembril 2011.

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 108 lõike 2 esimest lõiku,

(4) Asepresidendi Almunia ja Poola rahandusministri hr Gradi vahel toimus rida kohtumisi, mille tulemusena saatis hr Grad 25. oktoobril 2011 komisjonile kirja, milles teatas, et nii Gdynia laevatehase kui ka Szczecini laevatehase likvideerimine pidi kava kohaselt lõppema 2011. aasta lõpuks.

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna lepingut, eriti selle artikli 62 lõike 1 punkti a,

olles kutsunud huvitatud isikuid üles esitama märkusi vastavalt eespool viidatud sätetele ⁽¹⁾,

(5) Komisjon teatas 25. jaanuari 2012. aasta kirjaga Poolale, et on otsustanud algatada kõnealuse meetme suhtes Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping”) artikli 108 lõikes 2 sätestatud menetluse (edaspidi „menetluse algatamise otsus”).

ning arvestades järgmist:

I. MENETLUS

(1) Komisjon võttis 6. novembril 2008 vastu kaks tagasi-nõudmisotsust ⁽²⁾, milles käsitleti ebaseaduslikku riigiabi Gdynia ja Szczecini laevatehastele (edaspidi „Gdynia laevatehas” ja „Szczecini laevatehas”), mis seisnes spetsiaalse müügimenetluse kasutamise võimaldamises. Poola ametiasutustele anti võimalus müüa laevatehaste vara osadena avatud, läbipaistvate, tingimusteta ja mitte-diskrimineerivate pakkumuste raames.(6) Menetluse algatamise otsus avaldati *Euroopa Liidu Teatajas* ⁽³⁾. Komisjon kutsus huvitatud isikuid üles esitama meetme kohta märkusi.

(2) Komisjon, kes jälgis tagasinõudmisprotsessi, nõudis selgitusi eespool nimetatud hankemenetluste kohta. Pärast pressis avaldatud teateid, et riigile kuuluv tööstusarengu agentuur võis anda septembris 2010 Crist S.A.-le (edaspidi „Crist” või „äriühing”) laenu (edaspidi „meede”) Gdynia laevatehase teatavate varade ostmiseks, nõudis komisjon Poola ametiasutustega 22. oktoobril 2010 toimunud kohtumisel selle kohta selgitusi. Poola ametiasutused selgitasid oma seisukohti ja lubasid esitada teingu kohta kogu vajaliku teabe ja seda kinnitavad dokumendid. Kõnealune teave esitati 25. novembril 2010 ja 5. detsembril 2011.

(7) Poola esitas oma märkused 27. veebruaril 2012. Kolmandatelt isikutelt märkusi ei saadud. Poola esitas täiendavat teavet 4. ja 5. juunil 2012.

II. JUHTUMI TAUST

1. Abisaaja kirjeldus

(8) Poola ametiasutuste selgituse kohaselt on Crist Gdańskis asuv osäühing, mille asutasid 1990. aastal selle kaks praegust osanikku. Äriühingul on ligikaudu 150 töötajat ja umbes 500 füüsilisest isikust ettevõtjast töövõtjat, kes pakuvad äriühingule vajalikke teenuseid. Cristi peamised tegevusvaldkonnad on laevaehitus, laevaremont ja hüdrotehniliste rajatiste valmistamine. Ajavahemikus 2004–2008 valmistas äriühing aastas ligikaudu 20

⁽¹⁾ ELT C 129, 4.5.2012, lk 9.⁽²⁾ Komisjoni otsus, 6. november 2008, riigiabi C 19/05 (ex N 203/05) kohta, mida Poola andis äriühingule Stocznia Szczecińska, ELT L 5, 8.1.2010, lk 1 ja komisjoni otsus, 6. november 2008, riigiabi C 17/05 (ex N 194/05 ja PL 34/04) kohta, mida Poola andis äriühingule Stocznia Gdynia, ELT L 33, 4.2.2010, lk 1.⁽³⁾ Vt allmärkus 1.

laeva ning muid rajatisi. Äriühingu peamiseks klientideks on Euroopa riikide (Saksamaa, Madalmaad, Skandinaavia ja Poola) laevaomanikud.

- (9) Poola ametiasutuste sõnul tegutseb äriühing peamiselt järgmises kolmes turusegmendis:

— hüdrotehniliste ehitiste turg: teraskonstruksioonid lüüside, tammide ja kessonide rajamiseks ja muud teraskonstruksioonid merekaide ja sadamasildade ehitamiseks,

— taastuenergia turg: meretuuleparkide ehitamisel kasutatavad konstruksioonid ja/või nende osad;

— avamere turg: avamerel töötavad vaatlus-, uurimis- ja töötlemisrajatised, mis toetavad puurplatvormide ja terasest puurplatvormide ehitusmoodulite tööd.

- (10) Crsiti müügitulu struktuur turusegmentide kaupa on esitatud tabelis 1. Poola ametiasutused teatasid komisjonile, et selline müügitulu struktuur tuleneb äriplaanist, mille kohaselt peab äritegevuse senine keskpunkt liikuma traditsiooniliselt laevaehituselt avamere taastuenergia ja hüdrotehniliste ehitiste sektorile.

Tabel 1

Cristi müügitulu struktuur segmentide kaupa

Tulu liik	2009	2010 ⁽¹⁾	2011
Hüdrotehnilised ehitised	[17-23] (*) %	[4-6]%	[3-5]%
Taastuenergia	[23-28]%	[75-80]%	[67-74]%
Avamereehitised	[21-26]%	[6-8]%	[6-8]%
Muu (laevaehitus)	[29-34]%	[9-12]%	[17-20]%

(¹) Komisjon märgib, et Poola esitatud näitajate summa 2010. aasta tulbas ei ole 100. Komisjon usub, et selline väike lahknevus tuleneb arvude ümardamisest kahe komakohani.

(*) Konfidentsiaalne informatsioon

- (11) Vastavalt Poola ametiasutuste esitatud andmetele kasvas Crisiti müügitulu ajavahemikus 2002–2009 kümnekordseks, ulatudes 2009. aastal 383 miljoni Poola zlotini (95,75 miljonit eurot (⁴)). Müügitulu vähenes 2010. aastal, langedes 236 miljoni Poola zlotini (59 miljoni

(⁴) Käesolevas otsuses eurodes esitatud summad on ümardatud ja esitatud vaid selguse huvides, välja arvatud Beluga Hochtief Offshore ja Crisiti vahel sõlmitud lepingu väärtus [...] miljonit eurot, mis näitab lepingu tegelikku väärtust eurodes. Kõik Poola zlottides esitatud summad on ümber arvestatud eurodesse, kasutades vahetuskursi 1 euro = 4 Poola zloti.

euroni), kuid tõusis 2011. aastal 630 miljoni Poola zlotini (157,5 miljonit eurot). Crisiti peamised majandustulemused avavahemikus 2007–2009 ehk tööstusarengu agentuurilt laenu saamisele eelnenud perioodil ning ajavahemikus 2010–2011 ehk pärast laenu saamist on esitatud kokkuvõtlikult tabelis 2.

Tabel 2

Cristi peamised majandustulemused ajavahemikus 2007–2011 (miljonites Poola zlottides)

	2007	2008	2009	2010	2011
Müügitulu	323,41	361,06	383,77	236,48	630,29
Müügikasum	19,10	20,80	27,10	5,5	53,1
Tegevuskasum	20,80	19,50	25,80	15,37	49,33
Puhaskasum	22,20	20,10	15,50	12,62	31,66
Amortisatsioon	2,40	3,30	4,20	5,58	10,75
Finantstegevuse ülejääk	24,60	23,40	19,70	18,20	42,41

- (12) Vastavalt Poola ametiasutuste esitatud andmetele oli kõnealusel äriühingul 2011. aastal laene ja riskilimiiti ligikaudu [...] miljonit Poola zloti ([...] miljonit eurot), sealhulgas tööstusarengu agentuurilt saadud laen (vt punkt 3 „Meetme kirjeldus”) ja erapankadelt mitmesuguses vormis saadud finantstoetus. Praegu on äriühingul täitmisel 10 lepingut, mille koguväärtus ulatub ligikaudu [...] miljoni Poola zlotini ([...] miljonit eurot), ning äriühing peab läbirääkimisi edasiste lepingute sõlmimiseks, mille kogumaksumus on ligikaudu [...] miljonit Poola zloti ([...] miljonit eurot).

2. Programmi kirjeldus

- (13) Crisiti esitas 27. mail 2010 tööstusarengu agentuurile taotluse laenu saamiseks (vt punkt 3 „Meetme kirjeldus”) Poola majandust stimuleerivate algatuste toetusprogrammi (edaspidi „programm”) raames, taotledes toetust programmi allkategorias „Toetus majanduskriisist kõige enam mõjutatavates piirkondades tegutsevatele ettevõtjatele”.

- (14) Nimetatud programmi raames toetatakse keskmise suurusega ja suuri ettevõtjaid, kes viivad ellu projekte, mille eesmärk on ergutada nõudlust Poola majanduses, ning tegutsevad majanduskriisist või tõsistest üleujutus-test kõige enam mõjutatud piirkondades. Sellised piirkonnad on programmis selgelt määratletud. Gdański piirkond on üks programmis määratletud haavatavatest piirkondadest, samas kui Gdynia piirkond selliste regioonide hulka ei kuulu.

- (15) Vastavalt programmile osaleb tööstusarengu agentuur projektides ja ettevõtmistes, et ergutada majandusnõudlust ja majandusarengut. Tööstusarengu agentuur peaks selle eest mõistlikku tulu saama s.t. et osalemine peaks toimuma turutingimustel. Tööstusarengu agentuuri rahastamise ülemmäär ei tohi ületada 80 % kavandatava investeeringu netoväärtusest.
- (16) Poola ametiasutuste väidete kohaselt ei tohiks tööstusarengu agentuur toetada projekte, mis võivad sisaldada riigiabi elemente, välja arvatud riigi julgeoleku ja kaitsega seotud projektid, mis on kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 346 ⁽⁵⁾.
- (17) Programm moodustab osa tööstusarengu agentuuri tulunduslikust tegevusest, mille eesmärk on teenida kasumit, ning Poola ametiasutuste sõnul kohaldatakse selle raames samu kriteeriume, mida järgitakse turul ettevõtjatele kommertsalustel finantseerimisteenuste pakkumisel. Poola selgituste kohaselt hoitakse selline tegevus eraldi tööstusarengu agentuuri kaudu riigiabi andmisest raskustes olevatele suurtele ettevõtjatele.

3. Meetme kirjeldus

- (18) Uurimisel olev meede hõlmab 150 miljoni Poola zlotti (33,4 miljonit eurot) suurust laenu, mille tööstusarengu agentuur andis 14. septembril 2010 (edaspidi „tööstusarengu agentuuri laen”) Cristile varade ostmiseks, mis hõlmasid kuivdokka ehk nn Cristi laevatehase 2. territooriumit. Poola ametiasutuste selgituste kohaselt moodustas see laen andmise hetkel vähem kui [...] % äriühingu laenudest ja riskilimiidist.
- (19) Vastavalt programmile peaks tööstusarengu agentuuri laenu intressimäär ulatuma kohaldatava intressi baasmääran, millele lisandub puhas intressimarginaal 0,9–4 % aastas (edaspidi „intressimarginaal”), mis sõltub finantseerimisriskist ja abisaaja pakutava tagatise kvaliteedist, nagu on näha tabelist 3.

Tabel 3

Meetme suhtes kohaldatav intressimarginaal vastavalt programmile

Finantsrisk	Tugev tagatis	Mõõdukas tagatis	Nõrk tagatis
Madal	0,9 %	1,0–1,4 %	1,5–1,8 %
Mõõdukas	1,0–1,4 %	1,5–1,8 %	1,9–3,3 %
Kõrge	1,5–1,8 %	1,9–3,3 %	3,4–4,0 %

- (20) Cristile antud tööstusarengu agentuuri laenu intressimarginaal oli 1,8 %. Cristile antud laenu üldine intressimäär

⁽⁵⁾ Nimetatud artiklis nähakse ette järgmist: „Aluslepingute sätteid ei välista järgmiste eeskirjade kohaldamist: [...] b) iga liikmesriik võib võtta selliseid meetmeid, mida ta peab vajalikuks oma oluliste julgeolekuhvide kaitseks ...”.

oli 6,81 % ⁽⁶⁾. Selline intressimäär kehtestati baasmäärana, mis moodustus 3 kuu WIBORist ⁽⁷⁾ (laenu andmise hetkel oli see 3,81 %) pluss 1,2 %, millele lisandus intressimarginaal 1,8 %. Tööstusarengu agentuur määras intressimarginaaliks 1,8 %, sest nii tehinguga seotud finantsrisk kui ka tagatis hinnati mõõdukaks, mille puhul, nagu tabelist 3 näha, peaks intressimarginaal jääma vahemikku 1,5–1,8 %. Tööstusarengu agentuuri antud laenu tähtaeg saabub 31. detsembril 2015, seega on laenu periood ligikaudu 5 aastat ja 3 kuud, sest laen anti 14. septembril 2010. aastal.

- (21) Tööstusarengu agentuuri laenu tagatis koosneb järgmistest osadest:

- registerpant enam kui 100 % Cristi osakutele,
- kinnisvarale seatud hüpoteek (osa laevatehase 2. territooriumist),
- registerpant mitmetele vallasasjadele, mis moodustavad osa laevatehase 2. territooriumist,
- Cristi esindaja allkirjaga blankoveksel,
- Cristi kinnitus vabatahtliku nõustumise kohta täitemenetlusega ja
- Cristi kõikide osanike kinnitus nende vabatahtliku nõustumise kohta täitemenetlusega,

- (22) Programmi kohaselt peab tagatise summa vastama vähemalt 150 %-le tööstusarengu agentuurilt saadud laenust.

- (23) Gdynia laevatehase varade pakkumuste esitamise kolmas voor toimus 15. septembril 2010. Vastavalt pressis ilmunud artiklitele suutis Crist tänu tööstusarengu agentuurilt saadud rahastamisele teha konkurendist Patiast (Ukraina äriühinguga ISD seotud Küprosel registreeritud äriühing, mis on Gdański laevatehase omanik) suurema pakkumine. Crist pakkus pakkumisel olnud varade eest (edaspidi „kuivdokk”) 175 miljonit Poola zlotti (43,75 miljonit eurot). Kuivdoki baashinnaks oli määratud 96,7 miljonit Poola zlotti (24,17 miljonit eurot).

III. AMETLIKU UURIMISEMENETLUSE ALGATAMISE PÕHJUSED

- (24) Menetluse algatamise otsuses väljendas komisjon kahtlust, kas Crist oleks suutnud samadel tingimustel turult

⁽⁶⁾ Poola teatas komisjonile 25. novembril 2010 saadetud kirjas ekslikult, et intressimäär kehtestati baasintressimäärana tasemel, mis moodustus kuue kuu WIBORist (mitte kolme kuu WIBORist) ning et Cristile antud laenu üldine intressimäär oli 7,02 % (mitte 6,81 %). Poola parandas selle vea 27. veebruaril 2012 saadetud kirjas.

⁽⁷⁾ Varssavi pankadevaheline viiteintressimäär.

- vajalikus ulatuses laenu saada, kui oleks lähtunud teabest, mis oli tööstusarengu agentuurile kättesaadav laenuandmise otsuse langetamise hetkel.
- (25) Komisjonile kättesaadava teabe põhjal tehtud esialgse analüüsi kohaselt võis tööstusarengu agentuuri laen anda Cristile riiklike vahendite kaudu konkurentsieelise. Komisjon väljendas oma muret seoses: i) antud laenu intressimääraga, ii) tööstusarengu agentuuri aktsepteeritud tagatisega, iii) tööstusarengu agentuuri kasutatud võrdlusalusega, iv) Cristi esitatud äriplaaniga ja v) Cristi võimaliku sooduskohtlemisega tööstusarengu agentuuri poolt.
- (26) Mis puudutab intressimäära, siis ei saa komisjon otsustada, kas tööstusarengu agentuuri laenu intressimäär (mis menetluse algatamise otsuse ajal eeldati olevat 7,02 %) oli kooskõlas turumajandusliku erainvestori põhimõttega, sest Poola ametiasutused ei olnud esitanud tõendeid äriühingu reitingu ega tagatise taseme kohta.
- (27) Mis puudutab tagatist, siis ei esitatud komisjonile tööstusarengu agentuuri laenu saamiseks agentuuri ja Cristi vahel sõlmitud lepingut ega eksperdihinnanguid laenu tagatiseks antud Cristi ja kuivdoki osakute kohta. Seetõttu leidis komisjon, et Poola ei olnud esitanud esmapilgul usutavaid tõendeid selle kohta, et eksperdihinnangud olid koostatud konservatiivsel viisil ning et erainvestor oleks nõustunud selliste tagatistega.
- (28) Võrdlusalusega seoses tekkis komisjonil kahtlus, kas [...] Panga laenu oleks tohtinud kasutada võrdlusalusena, mille põhjal hinnata, kas tööstusarengu agentuuri laen vastab turumajanduslikule erainvestori põhimõttele. Komisjon leidis, et [...] Panga laen erines tööstusarengu agentuuri laenust, sest: i) sellega refinantseeriti tehingut, mida Crist oli algselt rahastanud omavahenditest, ii) [...] Pangalt saadud laenu summa oli oluliselt väiksem, ja iii) tööstusarengu agentuuri laenuga kaasnes suurem risk kui [...] Panga laenuga, sest selle summa ületas Cristi omavahendeid ja laenuperiood oli oluliselt pikem (viis aastat ja kolm kuud võrreldes kolme aasta ja kaheksa kuuga).
- (29) Äriplaani osas märkis komisjon, et hoolimata äriühingu üldiselt kindlast finantsolukorrast oli Cristi kasum laenu andmise ajaks juba kolm aastat järjest kahanenud. Võttes arvesse valitsevaid tururiske, võimalikku liigset tootmisvõimsust turul ja asjaolu, et meetme võtmise ajal ei olnud finantskriis kaugeltki veel lõppenud, tekkis komisjonil kahtlus, kas erainvestor oleks äriühingule sellist laenu andnud.
- (30) Otsustamata ette ära, kas kõnealune programm kujutab endast riigiabi ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses, väljendas komisjon kahtlust, kas Crist oli abikõlblik saada programmi kohast toetust tööstusarengu agentuurilt, kuna laen anti investeringu tegemiseks Gdynias, mis ei oleks tohtinud selle programmi raames toetust saada, sest ei asu haavatavas piirkonnas. Komisjon pidas küsitavaks ka seda, kas Cristile antud tööstusarengu agentuuri finantsabi määr on kokkusobiv programmis sätestatud rahastamise ülemmääruga (vt põhjendus 15). Tööstusarengu agentuuri laenu ulatub 150 miljoni Poola zlotini (37,5 miljonit eurot). Crist ostis kuivdoki hinnaga 175 miljoni Poola zloti (43,75 miljonit eurot). Nende arvude põhjal oli tööstusarengu agentuuri laenuga Cristile antud finantsabi määr 86 %, mis ületab programmis sätestatud ülemmäära. Seetõttu leidis komisjon, et programmi raames Cristile antud tööstusarengu agentuuri laenuga võis kaasneda sooduskohtlemine.
- (31) Eespool kirjeldatust lähtudes kahtles komisjon selles, kas erainvestor oleks taganud Cristile vajaliku rahastamise, ning otsustas algatada ametliku uurimismenetluse.

IV. POOLA MÄRKUSED

- (32) Poola ametiasutused väitsid, et laenuandmise otsusele eelnes äriühingu majandusliku ja finantsolukorra, tema äriplaani ja turgudelt saadavate võimalike võrdlusandmete põhjalik analüüs ning selle analüüsi selgesõnaliste tulemuste alusel võib väita, et kõnealune laen anti kooskõlas normaalse turutingimustega, mis tähendab, et samadel tingimustel, nagu eraõiguslik turuosaline oleks nõustunud kõnealust investeringut rahastama. Seega leiab Poola, et tööstusarengu agentuuri laenu Cristile ei ole riigiabi.

1. Intressimäär

- (33) Poola selgitas, et tööstusarengu agentuuri laenu andmisele eelnes äriühingu majandusliku ja finantsolukorra hindamine kolmes etapis, mis toimus vastavalt kriteeriumidele, mida järgitakse turul ettevõtjatele kommertsalustel finantseerimisteenuste pakkumisel. Lisaks teatas Poola, et esimeses etapis tegi sõltumatu välisnõustaja esialgse krediidihindamise, mille põhjal lubati äriühing edasi järgmisesse etappi, kus toimus üksikasjalikum hindamine. Teise etapi käigus hinnati kolme viimast aruandeaastat koos prognoositavate majandustulemuste, majandusnäitajate analüüsi, kvantitatiivsete näitajatega nagu likviidsuskordaja, aktive käive, kapitalistruktuur, kasumlikkus ja areng ning samuti selliste kvalitatiivsete näitajatega nagu juhtimiskvaliteet, turust sõltuvuse tase ja pakutud tagatiste kvaliteet. Viimases etapis kehtestati marginaalitse, kohaldades valemit, milles arvestati eksperdihinnangu tulemusena kindlaks tehtud riske ja pakutud tagatiste taset.

Cristile antud krediidireiting

- (34) Viidates Cristi majandustulemuste dünaamilisusele ajavahemikus 2006–2009 (vt tabel 4) rõhutas Poola, et eksperdihinnangu kohaselt oli äriühingu majanduslik ja finantsolukord laenu taotlemise ajal hea.

Tabel 4

Cristi majandustulemuste dünaamika ajavahemikus 2006–2009 (miljonites Poola zlottides)

	2006	2007	Dünaamika	2008	Dünaamika	2009	Dünaamika
Müügikasum	21,20	19,10	90,09 %	20,8	108,90 %	27,10	130,29 %
Tegevuskasum	20,90	20,80	99,52 %	19,50	93,75 %	25,80	132,31 %
Puhaskasum	16,50	22,20	134,55 %	20,10	90,54 %	15,50	77,11 %
Amortisatsioon	1,97	2,40	121,83 %	3,30	137,50 %	4,20	127,27 %
Finantsetevõime ülejääk	18,47	24,60	133,19 %	23,40	95,12 %	19,70	84,19 %
Müügitulu	228,75	323,41	141,38 %	361,06	111,64 %	383,77	106,29 %

- (35) Majandustulemuste halvenemise osas 2008. ja 2009. aastal, selgitas Poola, et see oli tingitud ärimudeli muutusest, mille tulemusena sõlmitakse suurema väärtusega ja kasumlikumaid lepinguid, kuid mida iseloomustab 12–15 kuud vältav pikk täitmisperiood. See tähendab, et suurim rahaline tulu saadakse toote valmimisel ja selle üleandmisel lepingupartnerile.

- (36) Tööstusarengu agentuur hindas Cristi esitatud äriplaani mitmes etapis. Poola selgitas, et äriplaan töötati välja koostöös [...], seda analüüsis [...] („[...]“) ning tööstusarengu agentuuri eksperdid vaatasid üksikasjalikult läbi kogu dokumendi, sealhulgas eeldused ja oodatavad mõjud. Poola ametiasutused kinnitasid, et igas etapis anti dokumendile positiivne hinnang, ja lisasid, et sellise hinnangu õigsust kinnitavad Cristi tegelikud majandustulemused, mis on kooskõlas prognoositud näitajatega või isegi ületavad neid. Lisaks selgitas Poola, et Cristi esitatud positiivsed finantsprognoosid olid usaldusväärsed ning neid toetasid sõlmitud lepingud.

- (37) Investeeringu kasumlikkuse osas esitas Poola üksikasjaliku selgituse rahavoo, nüüdispuhasväärtuse ja sisemise tasuvuslävi põhjal arvatud suhtarvude kohta, mis kõik osutusid kõrgeteks. Kuivdoki ostu hinnaga 150 miljonit Poola zlotti hõlmanud projekti nüüdispuhasväärtus oli [...] miljonit Poola zlotti ja sisemine tasuvuslävi [...] %. Poola lisas, et kuigi lõpuks otseti kuivdoki hinnaga 175 miljonit Poola zlotti, on selle tehingu finantsnäitajad ikkagi väga kõrged (nüüdispuhasväärtus [...] miljonit Poola zlotti ja sisemine tasuvuslävi [...]%).

- (38) Tööstusarengu agentuur andis eespool nimetatud analüüsi põhjal äriühingule reitingu, lähtudes oma

kolmeetapilisest sisemisest hindamissüsteemist. Crist hinnati keskmise krediidiriskiga äriühinguks, kellel on hea finantsusaldusväärsus ja kes suudab pikema perioodi jooksul oma finantskohustused täita ning kelle võime tulla toime pikaajaliste ebasoodsate majandustingimustega on paranenud. Poola väitis, et tööstusarengu agentuuri kasutatud meetod on kooskõlas komisjoni teatisega viite- ja diskontomäärade kindlaksmääramise meetodi läbivaatamise kohta⁽⁸⁾ (edaspidi „viitemäärade teatis“). Tööstusarengu agentuurile kättesaadava teabe põhjal hinnati äriühing vastavaks reitinguagentuuri EuroRating määratletud reitingukategooriale BBB (hea), kuid kindluse mõttes säilitas Poola reitingu BB, et kontrollida viitemäärade teatise kohaldamisel saadavat tulemust.

Tagatis

- (39) Poola ametiasutused teatasid, et Crist esitas järgmised tagatised: registerpant enam kui 100 % Cristi osakutele; kinnisvarale seatud hüpoteek (osa laevatehase 2. territooriumist); registerpant mitmetele vallasasjadele, mis moodustavad osa laevatehase 2. territooriumist; Cristi esindaja allkirjaga blankoveksel; Cristi kinnitus vabatahtliku nõustumise kohta täitemenetlusega ja Cristi kõikide osanike kinnitus nende vabatahtliku nõustumise kohta täitemenetlusega.

- (40) Poola esitas Cristi osakutele antud [...] eksperdihinnangud, mille koostamisel kasutati kahte meetodit: varadel põhinevat hindamismeetodit (korregeeritud netovarade meetod) (29. juuli 2010. aasta hinnang) ja tuludel põhinevat hindamismeetodit (diskonteeritud rahavoogude meetod) (1. augusti 2010. aasta hinnang). Nende kahe hindamise tulemused erinesid teineteisest olulisel määral.

⁽⁸⁾ ELT C 14, 19.1.2008, lk 6.

Kui esimese meetodi kasutamisel saadi tulemuseks [...] miljonit Poola zloti, siis teine andis tulemuseks peaaegu [...] miljonit Poola zloti. Samal ajal näitas veel üks Poola ametiasutuste esitatud dokument, mis kandis kuupäeva 3. august 2010, [...] et korrigeeritud netovarade meetod andis tulemuseks äriühingu likvideerimismaksumusele läheneva summa ega kajastanud Cristi tegelikku väärtust (eelkõige omakapitali). [...] jõudis järeldusele, et äriühingu tegelikuks väärtuseks tuleb lugeda [...] miljonit Poola zloti.

- (41) Tagatise teise osa ehk kinnisvarale seatud hüpoteegi osas esitas Poola sõltumatu eksperdi 4. märtsi 2009. aasta hinnangu, mille kohaselt oli kõnealuste varade hinnanguline turuväärtus 169,5 miljonit Poola zloti (või 84,7 miljonit Poola zloti sundmüügi korral). Lisaks nõudis tööstusarengu agentuur jaanuaris 2011 komisjonile esitatud tehingujärgset sõltumatu eksperdi hinnangut, mis määras hüpoteegitud kinnisvara väärtuseks [...] miljonit Poola zloti.
- (42) Vastuseks komisjoni kahtlusele, kas hinda, mida Crist maksis kuivdoki eest kolmandas pakumuste voorus (175 miljonit Poola zloti), saab kasutada võrdlusalusena

tagatise väärtuse hindamisel, tegi Poola ettepaneku kasutada turuväärtusena konkurendist äriühingu Patia tehtud pakumise väärtust, mis oli 166 miljonit Poola zloti.

- (43) Lisaks sellele leidis Poola, et tagatise väärtust suurendab ka tagatise komponentide mitmekesisus (kinnisvara, vallasvara ja finantsvarad) ning asjaolu, et kõik tagatise osad olid enne laenu andmist vabad mis tahes koormistest.
- (44) Poola ametiasutused teatasid kokkuvõtteks, et mitmesuguste hinnangute alusel jäi laenu tagatise koguväärtus [...] ja [...] miljoni Poola zloti vahele (vt tabel 5). Agentuurisese krediidireitingu andmisel oli tööstusarengu agentuur hinnanud Cristi tagatise mõõdukaks (vt tabel 3). Viidates viitemäärade teatistes kehtestatud eeskirjadele (vt tabel 6), teatasid Poola ametiasutused, et tagatise koguväärtus on turuhinnast lähtudes [...] miljonit Poola zloti (⁹⁾), moodustades Cristile antud laenust [...] %. Selline tagatise määr ületab tunduvalt laenusummat ja vastab viitemäärade teatistes määratletud kategooriale „suur tagatis”, sest oodatava kahju määr, mis tuleneb makseviivitusest laenu tagasimaksmisel (LGD) võrdub nulliga.

Tabel 5

Tagatiste väärtused vastavalt kasutatud hindamisemeetodile

		Väärtus (Poola zloti)	Tagatis ja hindamisemeetod	
			Cristi osakud Varadel põhinev hindamisemeetod (korrigeeritud netovarade meetod)	Cristi osakud Tuludel põhinev hindamisemeetod (diskonteeritud rahavoogude meetod)
		[...]	[...]	[...]
Tagatis ja hindamisemeetod	Laevatehase 2. territoorium	169 471 000	KOKKU:	KOKKU:
	Turuväärtuse meetod (tulul põhinev)		[...]	[...]
	Laevatehase 2. territoorium	84 735 500	KOKKU:	KOKKU:
	Väärtus sundmüügi korral		[...]	[...]
	Laevatehase 2. territoorium	180 439 000	KOKKU:	KOKKU:
	Turuväärtuse meetod (tulul põhinev)		[...]	[...]
	Laevatehase 2. territoorium	166 000 000	KOKKU:	KOKKU:
	Konkurendi viimase pakumise väärtus		[...]	[...]

⁽⁹⁾ Tuludel põhineva hindamisemeetodi (eksperdi soovitusel) kohaselt oli Cristi osakute väärtus [...] miljonit Poola zloti ja kinnisvara hüpoteek (osa laevatehase 2. territooriumist) oli eksperdi hinnangul 169,5 miljonit Poola zloti.

(45) Poola ametiasutused esitasid ka [...] aruande, mis koostati mais 2012 ehk pärast tehingu toimumist. Muu hulgas kinnitab see [...] hinnanguid, mis olid tööstusarengu agentuurile kättesaadavad tehingu toimumise ajal. Poola juhib tähelepanu kriitikale, mida tehti netovara hindamise suhtes: [...] ei kaasanud ühtki hinnangut immateriaalse vara kohta, millel oleks olnud märkimisväärne väärtus ja mis oleks hinnangutulemusi parandanud, nagu veel täitmata lepingud, kliendisuhted ja töäjõud. [...] järeltab, et hinnangus on Cristi omakapitali väärtust tegelikult oluliselt väiksemaks hinnatud. Tuludel põhineva hindamise meetodi kohta leiab Poola, et [...] jõudis [...]ga sarnastele tulemustele (ehk ligikaudu [...] miljonit Poola zlotti).

Intressimäär

- (46) Laenu andmisel hindas tööstusarengu agentuur nii äriühingu krediidiski kui ka esitatud tagatise taset mõõdukaks. Selle tulemusena andis tööstusarengu agentuur laenu intressimääraga 6,81 %, mis arvutati baasmäär (kolme kuu WIBOR (3,81 %) pluss 1,2 %) ja intressimarginaali 1,8 % summana (vt tabel 3).
- (47) Lisaks tööstusarengu agentuuri tehtud arvutustele, mis põhinesid tema sise-eeskirjadel, esitas Poola lisaselgitusi, kasutades viitemäärade teatistes sätestatud indikaatori kehtestamise meetodit (vt tabel 6).

Tabel 6

Laenumarginaalid baaspunktides vastavalt viitemäärade teatisele

Reitingukategooria	Tagatised		
	Suured	Tavalised	Väiksed
Kõrge (AAA-A)	60	75	100
Hea (BBB)	75	100	220
Rahuldav (BB)	100	220	400
Madal (B)	220	400	650
Nõrk/finantsraskused (CCC ja madalam)	400	650	1 000

(48) Poola väitis, et võttes arvesse viitemäärade, mille komisjon oli Poolale kehtestanud (4,49 %), Cristi reitingukategooriat (BB) ja tagatise kõrget taset (vt põhjendus 44), ei tohiks laenu intressimäär olla madalam kui 5,49 %. Seetõttu rõhutas Poola, et tööstusarengu agentuuri kohaldatud intressimäär 6,81 % on 132 baaspunkti kõrgem kui viitemäärade teatistes määratletud viitemäär 5,49 %.

(49) Poola esitatud [...] aruanne sisaldab tehingu toimumise ajal Cristi krediidireitingule antud üksikasjalikku hinnangut, mis põhineb kahel erineval eksperdi hinnangul. Need reitingumudelid töötas välja [...], võttes aluseks kommertsbankades kasutatavad hindamis-/reitingumudelid. Aruande kohaselt on Cristi hinnanguline reitingukategooria rahuldava ja madala (BB-B) vahel. [...] peab siiski kõnealust intressimäärade piisavaks, võttes arvesse tagatiste suurt väärtust, mis üheskoos hinnates annavad tulemuseks, et tagatised on suured.

2. Võrdlus

- (50) Poola ametiasutused teatasid komisjonile, et [...] Panga laen ei olnud ainus, millele toetudes määrati kindlaks Cristile antava laenu lõplik intressimäär, sest seda tehti kõigepealt agentuurisisesel hindamissüsteemi alusel. Hoolimata laenude erinevusest, märkis Poola, et mõlemad institutsioonid ehk nii tööstusarengu agentuur kui ka [...] Pank jõudsid intressimäärade suhtes sarnastele järeldustele.
- (51) Poola lisas üldise märkusena, et võttes arvesse kõnealuse laenu suurust (150 miljonit Poola zlotti) on Cristile antud laenule peaaegu võimatu leida Poola turult ideaalset võrdluslust. Poola väitis Esimese Astme Kohtu otsusele kohtuasjas T-296/97: komisjon vs Alitalia viidates, et Cristi võimalikku kasu tuleks hinnata sarnase, mitte identse laenu alusel.
- (52) Poola esitas mõlema laenu võrdluse (vt allpool tabel 7) ning tuletas meelde, et mõlemad laenud anti 2010. aastal ja et [...] Panga laenuintress oli isegi madalam (6,68 % võrreldes tööstusarengu agentuuri laenu intressiga 6,81 %) ning et [...] Panga otsusega kaasnes suurem risk. Sellest tulenevalt väljendasid Poola ametiasutused arvamust, et tehing on asjakohaseks võrdluspunktiks.

Tabel 7

[...] Panga ja Cristile antud tööstusarengu agentuuri laenu võrdlus

	[...] Panga laen	Tööstusarengu agentuuri laen
Laenusumma	[...] Poola zlotti	150 000 000 Poola zlotti
Laenu andmise kuupäev	18.02.2010	14.09.2010
Laenuperiood	3 aastat ja 10 kuud	5 aastat ja 3 kuud
Intressimäär	6,62 %	6,81 %
Tagatise väärtus	[...] Poola zlotti	[...] Poola zlotti

	[...] Panga laen	Tööstusarengu agentuuri laen
Arenguväljavaated ⁽¹⁾	[...] Poola zlotti	[...] Poola zlotti
Täiendavad riskid	Kindluse puudumine, et kuivdoki (laevatehase 2. territoorium) ostetakse ja et tootmisliin valmib	Kuivdoki ostmiseks antud laenu (laevatehase 2. territoorium) kasutatakse tootmisliini valmishitamiseks

⁽¹⁾ Rahastamislepingu sõlmimise ajal kehtinud lepingute väärtus.

- (53) Krediidiriski kohta märkis Poola, et nii [...] Pank kui ka tööstusarengu agentuur tuginesid oma otsustes samale äriplaanile, millega nähti ette nii laevatehase 1. kui ka 2. territooriumi ostmine. Seetõttu oli käitise valmimise risk suurem enne esimese tehingu toimumist (isegi kui [...] Pank ainult refinantseeris tehingut, mille Crist kattis algselt oma vahenditest). Tegelikult tagati tööstusarengu agentuuri laenuotsusega, mis võimaldas osta laevatehase 2. territooriumi, Crist uue äristrateegia elluviimine, andes äriühingule võimalus suunata oma äritegevus ümber traditsiooniliselt laevaehitusele avamere taastuenergia sektorile. Lisaks juhtis Poola tähelepanu sellele, et [...] Panga laen anti Cristile enne kui Crist sõlmis Beluga Hochtiefiga väga tulusa lepingu, mille tehinguväärtus oli suurim Crist ajaloos ([...] miljonit eurot) ning mis parandas tööstusarengu agentuuri laenuotsuse ajaks veelgi äriühingu krediitvõimelisust.
- (54) Teisest küljest rõhutasid Poola ametiasutused, et laenu andmise ajal kaalus tööstusarengu agentuur tõsiselt talle kättesaadavat täiendavat teavet. Näiteks juhtis Poola tähelepanu sellele, et lisaks tööstusarengu agentuurile ja [...] Pangale olid Cristil pikaajalised head suhted paljude teiste äriühingu tegevust rahastanud finantseerimisasutustega ⁽¹⁰⁾. See näitas Crist võimet saada laenuotsuse langedamise ajal laenu ka kapitaliturult. Selle tõestuseks esitas Poola tehingu toimumise ajal Crist suhtes eri finantsasutustes kehtinud krediitilimiitide ja tagatise piirmäärade loetelu.
- (55) Lõpetuseks juhtisid Poola ametiasutused komisjoni tähelepanu septembris 2010 kehtinud Poola Riigipanga intressimäärade tabelile, mis sisaldas regulaarselt avaldatud loetelu ettevõtjatele antud uute laenu keskimest

⁽¹⁰⁾ Crist sai vahendeid ka mitmetest teistest eraõiguslikest rahastamisallikatest. Sinna hulka kuuluvad [...], [...][...], [...], [...], [...] ja [...] saadud krediitid ja tagatised, mis 2010. aastal ulatusid üle [...] miljoni Poola zloti ning 2011. aastal üle [...] miljoni Poola zloti.

intressimääradest Poola zlotides. Tabelist on näha, et 4 miljonit Poola zloti ületanud laenu puhul, mille intressimäärade kõikumine ei kesta üle kolme kuu (nagu see oli Crist puhul), oli keskmine intressimäär 5,4 % ehk madalam kui intress, mida tööstusarengu agentuur nõudis Cristilt.

3. Äriplaani

- (56) Poola ametiasutused esitasid komisjonile Crist äriplaani (edaspidi „äriplaani“). Poola teatas komisjonile, et tööstusarengu agentuur konsulteeris enne Cristile laenu andmist nii äriühingu äripartnerite ([...] ja [...]) kui ka erapankadega, kes kinnitasid, et Crist finantsseis on stabiilne. Poola ametiasutused esitasid komisjonile erapankade kinnituskirjad ja [...] Crist äristrateegia rakendamise analüüsi, mis hõlmas tööstusarengu agentuuri laenuotsusele eelnenud perioodi.
- (57) Äriplaanis eeldati, et investeerimisprojekti nüüdispuhasväärtus küündib [...] miljoni Poola zlotini ([...] miljonit eurot) ning et sisemine tasuvuslavi on [...] %. Kõnealused hinnangud põhinesid eeldusel, et äriühing maksab kuivdoki eest 150 miljonit Poola zloti. Poola esitas [...] analüüsi vastusena komisjoni poolt menetluse algatamise otsuses tehtud märkusele selle kohta, et tegelikult maksti 175 miljonit Poola zloti. Analüüsist ilmneb, et tehingu ajal kättesaadava teabe kohaselt oli investeringu nüüdispuhasväärtus ja sisemine tasuvuslavi vastavalt [...] miljonit Poola zloti ja [...] %. [...] lisan, et praeguse teabe kohaselt on investeringu nüüdispuhasväärtus ja sisemine tasuvuslavi vastavalt [...] miljonit Poola zloti ja [...] %.
- (58) Kõnealune aruanne hõlmab turuolukorra ülevaadet ja Crist arenguväljavaateid. Aruandes märgitakse, et Crist muutis tootmisprofiili, keskendudes traditsioonilise laevaehituse asemel klientide vajadustest lähtuvate laevade, platvormide ja muude avamereehitiste ehitamisele. Selline äristrateegia annab Cristile nišipositsiooni, tänu millele on tal võimalik osaleda Põhjamae avamereprojektides ning mis pakub dünaamiliseks kasvuks palju võimalusi. [...] leiab, et äriühing tegutseb märkimisväärse kasvupotentsiaaliga sektoris.
- (59) Poola märkis, et tööstusarengu agentuur leidis äriplaanile antud eksperdi hinnangu alusel, et vaatamata 2008. aastal alanud majanduskriisi jätkumisele on äriühingu majandustulemused olnud viimasel kolmel aastal positiivsed, sõlmitud ja läbiraakimisejärgus olevate lepingute väärtus viitab äriühingu kiirele arengule ning et finantsprognosidele anti positiivne hinnang ja need näitasid äriühingu suutlikkust laen tagasi maksta.

- (60) Poola ametiasutused märkisid, et äriühingu netotulem ületas 12,6 miljoni Poola zloti (2,8 miljoni eurot) suuruse netokasumiga 2010. aastal ja 31,6 miljoni Poola zloti (7,03 miljoni eurot) suuruse netokasumiga 2011. aastal äriplaanis prognoositu [...] korda. Samuti märgiti, et 2011. aasta lõpus oli ettevõtja bilansimaht kavandatud ligikaudu [...] % suurem.

4. Äriühingu sooduskohtlemine

- (61) Cristi väidetava sooduskohtlemise suhtes tööstusarengu agentuuri poolt selgitasid Poola ametiasutused, et Cristil oli õigus saada toetust programmi vahenditest, sest äriühingu peakorter ja kaks tegevuskohta asuvad Gdańskis. Investeeringule Gdynia laevatehasesse, millel muidu ei oleks õigust toetust saada, ei järgnenud äriühingu tegevuse ümberjagamist, pigem oli tegemist Cristi tegevuse geograafilise laienemisega.
- (62) Rahastamistaseme kohta kinnitas Poola, et Cristi investeeringu rahastamisel tööstusarengu agentuuri poolt ei ületatud programmis sätestatud 80 % taset. Poola väitis, et äriühingu kavandatud investeeringiprogrammi kulud olid kokku 188,2 miljoni Poola zloti, hõlmates mitte ainult kuivdoki (laevatehase 2. territoorium), vaid ka laevakerede koosteala (laevatehase 1. territoorium) ostu. Poola selgitas, et mõlemad investeeringud tehti samasse tootmisliini, tänu millele oli Cristil võimalik konkureerida edukalt taastuvenergia ja avamereehituse turgudel. Crist sai muuta tootmisprofiili üksnes tänu terviklikule investeeringiprogrammile, hakates traditsioonilise laevaehituse asemel ehitama klientide vajadustest lähtuvaid laevu, platvorme ja avamere tuuleparkide ehituseks vajalikke tarin-deid.
- (63) Tööstusarengu agentuuri laenu (150 miljoni Poola zloti) suhe Cristi kogu investeeringusse (213,2 miljoni Poola zloti⁽¹¹⁾) on 70 %, mis on programmis sätestatud 80 %-lisest ülemmäärast tunduvalt väiksem.
- (64) Poola väitis, et programm, millest Cristi laenu rahastati, oli äriprogramm, mitte abiprogramm. Poola märkis, et tööstusarengu agentuuri projektide rahastamise otsuseid hindavad ärilistel alustel eksperdid, kel on kogemusi Poola suurimate finantseerimisasutustega.

V. HINDAMINE

1. Riigiabi olemasolu ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses

- (65) ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 kohaselt on igasugune liikmesriigi poolt või riigi ressurssidest ükskõik

missugusel kujul antav abi, mis kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi, soodustades teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist, siseturuga kokkusobimatu niivõrd, kuivõrd see kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust.

- (66) Siseriikliku meetme kvalifitseerimiseks riigiabina peavad olema täidetud järgmised kumulatiivsed tingimused: a) meede annab eelise riigi ressursside abil; b) eelis on selektiivne, ning c) meede moonutab või ähvardab moonutada konkurentsi ja võib kahjustada liikmesriikidevahelist kaubandust.

1.1. Eelise olemasolu

- (67) Selleks, et teha kindlaks, kas kõnealune meede kujutab endast riigiabi, tuleb välja selgitada, kas Crist sai majandusliku eelise, mida ta ei oleks saanud tavapärastel turutingimustel ehk tingimustel, millega erainvestor nõustuks Cristile vahendeid eraldama.

Intressimäär

- (68) Selleks, et teha kindlaks, kas kõnealune meede on kokkusobiv erainvestori kriteeriumiga, hindas komisjon, kas eraõiguslik võlausaldaja oleks andnud otsuse vastuvõtmise ajal tööstusarengu agentuuri käsutuses olnud teabe alusel Cristile samasugust laenu.
- (69) Nagu on selgitatud põhjenduses 33 ja järgnevates põhjendustes, teatas Poola komisjonile, et tööstusarengu agentuur hindas koos välisekspertidega enne laenu andmist põhjalikult Cristi majanduslikku ja finantsolukorda, mille tulemusel määrati kindlaks Cristi krediidireiting. Tööstusarengu agentuur andis enda sisemise süsteemi alusel Cristile keskpärase krediidireitingu, mis Poola sõnul vastab viitemäärade teatise kohaselt vähemalt rahuldavale (BB) reitingule.
- (70) Poola esitas kõik tagatist käsitlevad eksperdi hinnangud ja andis üksikasjalikke selgitusi kõikide laenu tagatise üksikasjade kohta (vt põhjendused 39–45). Kõnealuste hinnangute alusel, mille kohaselt tuleks [...] miljoni Poola zloti säilitada panditud aktsiate väärtusena ning enam kui [...] miljoni Poola zloti võib siduda kuivdoki peale seatud hüpoteegiga, ning pidades meeles programmi tingimust, mille kohaselt peab tagatis moodustama eraldatud rahalistest vahenditest vähemalt 150 %, kvalifitseeris tööstusarengu agentuur Cristi tagatise väärtuse mõõdukaks, mis siiski katab krediidiriski. Poola selgitas, et tegemist oli ettevaatliku lähenemisega ning et sõltumatute ekspertide hinnangute kohaselt on tagatise väärtus kõrge.

⁽¹¹⁾ Hõlmab 38,2 miljoni Poola zloti, mis investeeriti laevatehase 1. territooriumisse ja 175 miljoni Poola zloti, mis investeeriti laevatehase 2. territooriumisse.

- (71) Tööstusarengu agentuur andis mõõduka krediidiriski ja tagatise alusel laenu intressimääraga 6,81 %, mis arvatati baasmäär (kolme kuu WIBOR pluss 1,2 %) ja 1,8 % intressimarginaali summana (vt tabel 3). Poola selgitas, et intress ületas minimaalse intressimäära, mis oleks arvatud vastavalt viitemäärade teatisele (vt tabel 6 ning põhjendused 46–49). Komisjon märgib, et kuigi Poola kasutab arvutustes „suurt tagatist”, on väide õige ka tööstusarengu agentuuri „mõõduka” (ehk tavalise) tagatise puhul: baasmäär pluss 220 baaspunkti ehk 6,69 %.
- (72) Üldise märkuse korras tuletab komisjon meelde, et menetluse algatamise otsuses intressimäära suhtes väljendatud esialgsed kahtlused olid tingitud peamiselt sellest, et puudusid äriühingu reitingut ja tagatist käsitlevad tõendid. Seoses sellega märgib komisjon, et Poola esitas asjakohase teabe vastuses menetluse algatamise otsusele, mis oli tööstusarengu agentuuri käsutuses enne laenu andmist. Lisaks sellele esitas Poola hüpoteeklaenu esemeks oleva kinnisvara järeldamise ja [...] aruande, mis koostati tagantjärele teabe alusel, mis oli laenuotsuse tegemise hetkel kättesaadav.
- (73) Tagatist käsitlevas komisjoni hinnangus keskenduti küsimusele, kas eksperdihinnangud koostati konservatiivselt, nii et pakkumise tagatisega oleks nõustunud ka eraõiguslik investor. Komisjon märgib, et Cristi aktsiate hinnangud erinevad üksteisest märkimisväärselt, sõltudes kasutatud meetodist (vt põhjendus 40). Komisjon osutab ka [...] kriitikal seoses netovarade väärtuse hindamisega [...] miljonile Poola zlotile, mille puhul ei võetud arvesse mitmeid olulisi asjaolusid (vt põhjendus 45) ning mis tõi omakorda kaasa Cristi omakapitali väärtuse alahindamise. Komisjon märgib, et diskonteeritud rahavoogude meetodit kasutanud [...] ja [...] jõudsid oma hinnangutes samale järeldusele (s.t väärtus hinnati ligikaudu [...] miljonile Poola zlotile) ning et mõlemad sõltumatud eksperdid on seisukohal, et kõnealune meetod on representatiivsem. Poola tegi lisaks komisjonile hinnangute esitamisele ettepaneku kasutada kuivdoki tagatise väärtuse asemel Patia poolt kolmandas pakkumiste esitamise voorus tehtud vastupakkumise väärtust, milleks oli 166 miljonit Poola zloti. Komisjon märgib, et see summa vastab kuivdoki väärtusele, kuna Cristi konkurent oli nõus seda summat kõnealuse vara sundmüügi puhul maksma.
- (74) Võtmata seisukohta selles osas, millist aruannet paljudest tuleks eelistada, märgib komisjon, et tööstusarengu agentuuri käsutuses oli terve rida pakkumise tagatise kvaliteeti käsitlevaid hinnanguid, millest vaid kõige pessimistlikumates moodustas tagatis antavast laenust alla 150 %, ning ekspertide soovitusi, mille kohaselt oli tagatis krediidiriski katmiseks piisav.
- (75) Äriühingu reitingu puhul hindas komisjon kriitiliselt Poola esitatud samast ajast pärit tõendeid, mis olid tööstusarengu agentuuri käsutuses enne laenuotsuse tegemist. Komisjon märgib, et tööstusarengu agentuur hindas reitingu sisemise eksperdihindamise raames Cristi finantsuhtarve, hõlmates likviidsuskordajat, käivet, kapitalistruktuuri ja kasumlikkust. Tööstusarengu agentuuri hinnang hõlmas ka rahavoo analüüsi, finantsprognoose, investeringu tõhususe ja tasuvuspiiri analüüsi ning projekti haavatavuse analüüsi välistegurite suhtes, nagu intressimäär ja valuutakursid.
- (76) Komisjon võtab arvesse ka [...] aruannet. Kuigi see koostati pärast tehingu toimumist, hinnati selles üksikasjalikult Cristi krediidireitingut ja pakkumise tagatist, tuginedes samale teabele, mis oli tööstusarengu agentuuri käsutuses laenu andmise hetkel. Aruandes hinnatakse Cristi reiting veidi madalamaks kui see, mida kohaldas tööstusarengu agentuur (BB–B). Tagatise osas leiti [...] aruandes, et varade hindamisel on Cristi omakapitali väärtust oluliselt alahinnatud. [...] leiab, et diskonteeritud rahavoogude meetod on järjepidevam ja seda kasutatakse sagedamini. [...] järeldab Cristi reitingu ja pakkumise tagatise väärtuse analüüsi põhjal, et tööstusarengu agentuuri laenu intressimäär ei olnud intressi turumäärast madalam.
- (77) Komisjon analüüsis ka seda, kas tööstusarengu agentuuri kehtestatud intressimäär, mida komisjon võib vastavalt viitemäärade teatisele kasutada intressi turumäära asemel, on kooskõlas viitemäärade kehtestamise meetodiga. Vastavalt viitemäärade teatisele saadakse viitemäär marginaali liitmisel baasmäärale, mis vastab üheaastasele IBOR-ile (rahaturu üheaastane intressimäär asjaomases liikmesriigis). Lisatav marginaal sõltub asjaomase ettevõtte reitingust ning tagatisest (vt tabel 6).
- (78) Arvestades, et septembris 2010 oli baasintress Poolas 4,49 %⁽¹²⁾, oleks tööstusarengu agentuuri laenuintress (6,81 %) olnud kohaldatavast viitemäärast kõrgem, kui laenu andmise hetkel oleks:
- Cristi reiting olnud madal (B) ja tagatised suured,
- Cristi reiting rahuldav (BB) ja tagatised vähemalt tavalised, või

⁽¹²⁾ 2010. aasta septembris viitemäärade teatisega kooskõlas arvatud Poola baasintressi leiab komisjoni veebisaidi lehel http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html

— tagatised väikesed ja Cristi reiting vähemalt hea (BBB).

Kõigil kolmel juhul oleks viitemäär olnud 6,69 % (4,49 % ja 2,20 %), s.t tööstusarengu agentuuri laenu intressimäärast (6,81 %) madalam.

(79) Komisjon leiab eespool esitatud analüüsi põhjal, et laenu andmise hetkel oli Cristi halvim reiting „madal” (B). Isegi halvimal võimalikul juhul, mille puhul hinnati tagatise väärtuseks [...] miljonit Poola zlotti, moodustas see laenu väärtusest rohkem kui 100 % ja komisjon leiab seega, et oodatava kahju määr, mis tuleneb makseviivitusest laenu tagasimaksmisel (LGD), jääb vahemikku, mis ei ületa 30 %, mis on kooskõlas viitemäärade teatistes määratletud suure tagatisena. Võttes arvesse laenu suuri tagatise, ei oleks tohtinud laenu intressimäär olla tehingu toimumise ajal halvimal võimalikul juhul väiksem kui 6,69 % (s.t Poola viitemäär 4,49 % pluss 2,20 %, vt tabel 6)). Tööstusarengu agentuuri laenu intressimäär oli kõrgem (6,81 %).

(80) Komisjon võib esitatud andmete põhjal järeldada, et tööstusarengu agentuur käitus Cristi laenuotsuse tegemisel nii, nagu oleks kättesaadava teabe alusel käitunud eraõiguslik võlausaldaja, kohaldades intressimäära, mis vastas intressi turumäärale.

Võrdlusalus

(81) Komisjon seadis menetluse algatamise otsuses kahtluse alla [...] Panga laenu kasutamise käesoleval juhtumil võrdlusalusena. Komisjon märkis muu hulgas, et [...] Panga laen erines tööstusarengu agentuuri laenust, kuna selle puhul arvestati palju väiksema väärtusega, ning et [...] Pank üksnes refinantseeris tehingut, mida Crist oli algselt omavahenditest finantseerinud. Esmapilgul oli komisjon seisukohal, et tööstusarengu agentuuri laenuga kaasneb [...] Panga laenuga võrreldes suurem risk, kuna selle kestus oli märkimisväärselt pikem.

(82) Nagu on märgitud põhjendustes 50–55, kinnitasid Poola ametiasutused oma seisukohta, et [...] Panga laenu kasutamine tööstusarengu agentuuri laenu võrdlusalusena oli asjakohane. Vaatamata sellele rõhutas Poola, et enne laenuotsuse tegemist võeti arvesse ka teisi tegureid.

(83) Komisjon märgib, et tööstusarengu agentuuri otsus anda Cristile laenu põhines keerukal eksperdi hinnangul äriühingu finants- ja majandusolukorra kohta, kust

ilmnes kavandatava investeringu kasumlikkus ning et sõltumatu finantseerimisasutuse ehk [...] Panga varasem otsus, s.t kõnealune võrdlusalus, oli tööstusarengu agentuurile täiendavaks võrdluspunktiks.

(84) Komisjon võtab arvesse asjaolu, et kuivdoki ostuga täiendas Crist tootmisliini ning seega võib äristrateegia elluviimisel pidada seda vähem riskantseks sammuks kui sammu, millele andis laenu [...] Pank. [...] Panga laenu heakskiitmise ajal ei olnud kindel, kas Crist suudab kavandatud investeringu viimase sammu ellu viia, s.t osta kuivdoki. Lisaks sellele märgib komisjon, et Cristi ajaloo suurima lepingu (väärtus [...] miljonit eurot) allkirjastamine kahe laenu vahele jääval perioodil tugendab äriühingu positsiooni võrreldes ajaga, mil [...] Pank laenu heaks kiitis.

(85) Komisjon märgib, et nagu äriühingu arvukate väliste rahastamisallikate olemasolu tööstusarengu agentuuri laenu andmise hetkel näitas, suhtus finantssektor positiivselt Cristi finantspotentsiaali ja suutlikkuse teenida tulu.

(86) Komisjon leiab seoses menetluse algatamise otsuses väljendatud kahtlustega, et [...] Panga laenutingimused ning asjaolu, et Cristil oli juurdepääs teistele välistele rahastamisallikatele toetavad järeldust, mille kohaselt oleks eraõiguslik võlausaldaja andnud Cristile laenu tööstusarengu agentuuri laenuga sarnastel tingimustel.

Äriplaan

(87) Menetluse algatamise otsuses märgiti, et kuigi Cristi finantsseis oli tööstusarengu agentuuri laenuotsuse tegemise hetkel stabiilne, näitasid raamatupidamisaruanded puhastulu vähenemist kolmel järjestikusel aastal ning et turgu iseloomustas liigne tootmisvõimsus. Komisjon kahtles esialgu, kas eraõiguslik investor oleks andnud laenu, arvestades tururiske ja asjaolu, et finantskriis ei olnud meetme võtmise ajal kaugeltki läbi.

(88) Nagu on märgitud põhjendustes 56–60, selgitas Poola täiendavalt asjaolusid, mis aitasid tööstusarengu agentuuril laenuotsuseni jõuda. Selgitused hõlmasid muu hulgas äriühingu finantsolukorra kolmeetapilist analüüsi, millest ilmnes äriühingu tugev krediivõimelisus, ning [...] sõltumatut analüüsi. Poola rõhutas, et nüüdispuhasväärtusel ja sisemisel tasuvuslavel põhinev investeerimistulu oli suur.

(89) Komisjon kontrollis Poola esitatud hinnangut Cristi investeeringu kasumlikkuse kohta, millest ilmneb, et kuigi Crist pidi kokkuvõttes maksma kuivdoki eest eeldatust kõrgemat hinda (s.t 175 miljonit Poola zlotti), jäid asjaomased finantsnäitajad heaks (tehingu ajal kättesaadava teabe kohaselt oli investeeringu nüüdispuhasväärtus ja sisemine tasuvuslävi vastavalt [...] miljonit Poola zlotti ja [...] %). Eraõigusliku investori seisukohast näitavad need tulemused seda, et Cristil oli usaldusväärne äriplaan ning et Crist sai tänu investeeringule võimaluse sõlmida uusi lepinguid hüdrotehnoloogia sektoris. Allkirjastatud lepingute väärtus viitas äriühingu kiirele arengule.

(90) Komisjon märgib, et äriühingu müügi- ja muu tegevus viitasid tugevale positiivsele dünaamikale. Poola ametiasutused selgitasid, et puhastulu vähenemine kahel aastal (2008 ja 2009, (vt tabel 4)) oli seotud Cristi uue äristrateegiaga. Seega on Cristi finantstulemuste üldiselt positiivsete hinnangutega seotud kahtlused kõrvaldatud.

(91) Komisjon märgib turgu iseloomustava liigse tootmisvõimsusega seoses tekkinud kahtluste osas, et kui kirjeldatud suundumus kimbutab traditsioonilist laevaehitussektorit, siis kooskõlas tööstusarengu agentuurile laenu saamiseks esitatud äriplaanis sätestatud uue strateegiaga sai Crist ajavahemikus 2009–2011 [...]–[...] % oma tuludest muudelt turgudelt (vt tabel 1). Cristi tulude struktuur ja teave avamere tuuleenergeetika sektori, kus äriühing peamiselt tegutseb, arenguväljavaadete kohta näitavad arengupotentsiaali ja seda, et eraõiguslike investorite jaoks on riskid suhteliselt väikesed.

(92) Komisjon järeldeb eespool kirjeldatu põhjal, et tehingu toimumise hetkel kättesaadav äriteave sisaldas piisavalt näitajaid, mille põhjal oli eraõiguslikul investoril võimalik jõuda tööstusarengu agentuuriga samale otsusele.

(93) Seda hinnangut kinnitavad Cristi 2010.–2011. aasta finantstulemused, mida saab nüüd äriplaani lahutamatu osana tagantjärele hinnata. Kuigi äriühing täitis 2010. aastal müügiprognoosist vaid [...] %, ületati kavandatud müügitulu ja puhaskasumimarginaal ning Cristi puhaskasum küündis 12,6 miljoni Poola zlotini, ületades 2010. aastaks prognoositud puhaskasumi [...] korda. 2011. aastal paranesid äriühingu tulemused veelgi, mis

tähendas seda, et müügimaht oli [...] % ja puhaskasum [...] % kavandatust suurem. Äriühingu kogubilansi maht oli 2010. ja 2011. aasta lõpus kavandatust suurem vastavalt [...] % ja [...] %.

Äriühingu sooduskohtlemine

(94) Komisjon väljendas menetluse algatamise otsuses kahtlust, kas teatavad programmis sätestatud tingimused olid täidetud, kas Crist oli programmi raames abikõlblik ning kas laenu määr oli kokkusobiv programmis sätestatud rahastamise ülemmääraga (vt põhjendus 15).

(95) Komisjon võtab teadmiseks Poola ametiasutuste selgituse selle kohta, et äriühingul oli õigus programmi raames toetust saada ning tööstusarengu agentuuri vahenditest rahastati Cristi investeeringut määras, mis ei ületanud programmis sätestatud 80 %-list ülemmäära (vt põhjendused 61–64). Komisjon kontrollis teise punktiga seoses, kas Poola ametiasutuste kirjeldatud ülemmääraast peeti kinni ka teabe alusel, mis oli tööstusarengu agentuurile kättesaadav laenuotsuse vastuvõtmise hetkel: 188,2 miljoni Poola zloti⁽¹³⁾ suurus investeringut rahastati 150 miljoni Poola zloti ulatuses, mis tähendab, et abi osatähtsus oli 79,7 %.

(96) Selgituste põhjal leiab komisjon, et kahtlused, kas eraõiguslik investor oleks andnud laenu, on kõrvaldatud.

1.2. Eelise kohta tehtud järeldused

(97) Komisjon järeldeb esitatud andmetele tuginedes, et äriühing ei saanud põhjendamatuid eeliseid tingimustest, mille raames tööstusarengu agentuur laenu andis. Komisjon on eelkõige seisukohal, et i) tööstusarengu agentuuri käsutuses oli teave, mille põhjal oleks eraõiguslik investor teinud samasuguse otsuse ning et ii) tööstusarengu agentuuri antud laenu intressimäär vastab intressi turumäärale.

(98) Arvestades asjaolu, et tegurid, mis osutavad riigiabi andmisele ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses, on kumulatiivsed, on mis tahes teguri puudumine otsustava tähtsusega. Seepärast ei ole põhjenduses 66 kirjeldatud muid tegureid vaja analüüsida.

⁽¹³⁾ Laenuotsuse tegemise hetkel ei saanud tööstusarengu agentuur teada, et tegelikult kujuneb investeering kavandatust 25 miljonit Poola zlotti suuremaks (s.t kuivdoki eest makstava hinna kallinemise tõttu oli investeeringu suurus 188,2 miljoni asemel 213,2 miljonit Poola zlotti).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Meede, mida Poola Vabariik on rakendanud äriühingu Crist S.A. kasuks 150 miljoni Poola zloti suuruse laenu kujul intressimääraga 6,81 %, ei kujuta endast riigiabi ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Poola Vabariigile.

Brüssel, 25. juuli 2012

Komisoni nimel
asepresident
Joaquín ALMUNIA

Tellimishinnad aastal 2013 (ilma käibemaksuta, sisaldavad tavalise saatmise kulusid)

<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria väljaanne ainult paberkandjal	ELi 22 ametlikus keeles	1 300 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria paberkandjal + DVD-l aastane väljaanne	ELi 22 ametlikus keeles	1 420 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L-seeria väljaanne ainult paberkandjal	ELi 22 ametlikus keeles	910 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria igakuiselt ja kumulatiivselt DVD-l	ELi 22 ametlikus keeles	100 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> lisa (S-seeria – avalikud hanked ja pakkumismenetlused) kord nädalas DVD-l	mitmekeelne: ELi 23 ametlikus keeles	200 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> C-seeria – värbamiskonkursid	konkursside keeled	50 eurot aastas

Euroopa Liidu Teatajat saab tellida Euroopa Liidu 22 ametlikus keeles. Teataja on jaotatud L-seeriaks (õigusaktid) ja C-seeriaks (teave ja teatised).

Iga keeleversioon tuleb tellida eraldi.

Vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 920/2005, mis avaldati ELTs L 156 18. juunil 2005 ja milles sätestatakse, et Euroopa Liidu institutsioonid ei ole ajutiselt kohustatud koostama ja avaldama kõiki õigusakte iiri keeles, müüakse ELT iirikeelseid väljaandeid eraldi.

Euroopa Liidu Teataja lisa (S-seeria – avalikud hanked ja pakkumismenetlused) tellimus sisaldab kõiki 23 keeleversiooni ühel mitmekeelsel DVD-l.

Soovi korral saab koos *Euroopa Liidu Teataja* tellimusega mitmesuguseid *Euroopa Liidu Teataja* kaasandeid. Kaasannete ilmumisest teavitatakse tellijaid teadaande vahendusel, mis avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Müük ja tellimused

Erinevate tasuliste perioodikaväljaannete tellimusi, k.a *Euroopa Liidu Teataja* tellimust, saab vormistada meie edasimüüjate kaudu. Edasimüüjate nimekiri on kättesaadav järgmisel veebilehel:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_et.htm

EUR-Lexi (<http://eur-lex.europa.eu>) kaudu pakutakse otsest ja tasuta juurdepääsu Euroopa Liidu õigusaktidele. Nimetatud veebilehel saab tutvuda *Euroopa Liidu Teatajaga* ning ka lepingute, õigusaktide, kohtupraktika ja ettevalmistatavate õigusaktidega.

Lisateavet Euroopa Liidu kohta saab veebilehelt <http://europa.eu>

